

ביאורים בכוונות העומר

סימן א'

השנת הרעת הבאה ע"י ההתכוונות שלאחר הלימוד גבוהה
מהשנת המוחין שע"י עצם הלימוד

והנה בענין המוחין מופשט פשיטא לן
דכללות המוחין הנמשכין בימי
העומר המה המוחין דנשמה וזוהי
הנמשכים לשני פרצופי הבינה והחכמה
הכוללים דו"א לבד, דאילו המוחין דיחידה
הנמשכים לפרצוף הכתר דו"א, אינם
נמשכים בימי העומר כי אם ביום
דעצרתא. ברם, יש להסתפק בענין
החו"ג הנמשכים בימי העומר אי אף
המה אינם נמשכים אלא לשני פרצופי
הבינה והחכמה הכוללים דו"א בלבד,
וע"ד דתנינן בענין המוחין, או דלמא
החו"ג לעצמן הם נדרשים, ונמשכים אף
לפרצוף החמישי כתר דו"א, ואע"פ
שהמוחין דפרצוף הכתר אינם נמשכין
עד חג השבועות, הנה החו"ג מקדימים
להמשך בימי העומר.

וקודם שנבוא להציע דעת המפרשים
יש להקדים מה שחקרו
המפרשים בענין החו"ג אי שייכי
להמוחין, כלומר, אם החו"ג הנמשכים
בכל לילה המה לחג"ת נהי"ם דפרטות
אותו המוח שנמשך ביום ההוא, וכגון
בשבוע ראשון שבו נמשכים החכמות
דחב"ד חגת"ם, הנה החכמות הנ"ל

א.

חקירת המפרשים בענין החו"ג
הנמשכים בימי העומר אי המה
דפרצופי החו"ב לבד או גם
דפר' הכתר

נודע דבימי העומר נמשכים שני מיני
המשכות, ההמשכה האחת היא
ענין המוחין הנמשכים בתיבות כו"כ
לעומר, והמה המוחין דחב"ד חגת"ם
דחב"ד חגת"ם דפרצופי הבינה והחכמה
הכוללים דו"א, והשנית היא ענין החסדים
וגבורות המתפשטים בחג"ת נהי"ם דו"ן,
והמה נמשכים ארבעה פעמים, בתיבת
הו"ה דברכה, בתיבות על ספירת
העומר דברכה, בתיבת היום, ובתיבות
כו"כ לעומר.

גם נודע מדוכתי טובא דהמוחין נמשכים
בכל מקום לפרצוף החב"ד דו"א
שהוא פרצוף הגדלות דו"א הכלול
בפרטותו מכחב"ד חג"ת נהי"ם, והחו"ג
נמשכים לפרצוף הקטנות דו"א שהוא
פרצוף היניקה הנקרא פרצוף החג"ת
הכלול בפרטותו מחג"ת נהי"ם דגופא
דו"א.

דסבירא ליה דהחור"ג והמוחין שייכי לגמרי אהדדי, ור"ל, דבכל לילה נמשכין החור"ג לפרטות אותו המוח דחכמה או דבינה הנמשך באותו היום, א"כ לכאורה פשוט שאין נמשכין בימי העומר אלא החור"ג דפרצופי חו"ב בלבד ולא דפרצוף הכתר.

ב.

**דעת הח"י בשמ"ש ומוה"ר
וידאל דבימי העומר נמשכים גם
החור"ג דכתר**

ומצינו בזה בהקדמת הח"י בשמ"ש (הובא בסידור היר"א חלק ב' עמוד 483) שכתב להדיא בזה"ל, סדר המשכת החור"ג וכו', כל זה בבינה דו"ק, וכן בחכמה דו"ק, וכן בכתר דו"ק, עכ"ל.

וכיו"ב מצינו למוה"ר וידאל קוינקא ז"ל בסידור הכוונות שלו שכפל ושילש סדר כוונות המשכת החור"ג ג' פעמים כנגד ג' הפרצופים הכוללים כח"ב דו"א, וכסדר הזה עבד בין בתיבת הוי"ה של הברכה, בין בתיבות על ספירת העומר, ובין בתיבת היום, כמובא משמו בספר שפת הים סימן ד' (עמוד ק"ו), ובסידור רחובות הנהר לספירת העומר סוף ח"ב.

ג.

**דעת היר"א והאמת מאר"ץ
דהחור"ג אינם נמשכים אלא
לפרצופי החו"ב**

איברא, היר"א בסידורו לא מצינו לו דנחית לפרטות זו דמוה"ר

כלולים בפרטותם מעשר ספירות, והמוחין נמשכים לחב"ד דפרטות אותם החכמות, והחור"ג לחג"ת נהי"ם דפרטות אותם החכמות, וכן הוא בשבוע שני שבו נמשכים הבינות דחב"ד חג"ת"ס, דהמוחין נמשכים לחב"ד דפרטות הבינות הנ"ל והחור"ג לחג"ת נהי"ם דפרטות הבינות הנ"ל, וכן בכל שבוע ושבוע, באופן שהמוחין והחור"ג מיקטר קטירי אהדדי. ואיפלגו בזה רבוותא, דיש אומרים דאכן המוחין והחור"ג מישך שייכי אהדדי, והחור"ג נמשכים לחג"ת נהי"ם דפרטות המוחין דכל לילה, וי"א דהחור"ג אינם ענין להמוחין כלל דהא לחודא קיימא והא לחודא קיימא ואין החור"ג נמשכים לחג"ת נהי"ם דפרטות המוחין הנמשכים בלילה ההוא, אלא לחג"ת נהי"ם דכללות גופא דז"א, וכדעה זו האחרונה מסכמת דעת רוב המפרשים, ואכמ"ל.

ומהשתא פשוט דהך ספיקא שזכרנו לעיל בענין החור"ג דכתר אם נמשכים המה בימי העומר אי לא, לא יכון זולת לדעת המפרשים דסבירא להו דהחור"ג והמוחין לא שייכי אהדדי, דלדבריהם יש להסתפק אם נאמר דאע"פ שהחור"ג אינם בפרטות המוחין דאותו היום, מ"מ בכללותן אינם אלא דפרצופי החכמה והבינה דז"א הנתקנים (מצד המוחין) בימי העומר, ולא דפרצוף הכתר שאינו נתקן עד חג השבועות, או דלמא החור"ג והמוחין לא שייכי אהדדי כלל וכלל, ושפיר אפשר דהמוחין נמשכים לפרצופי החכמה והבינה לבד והחור"ג נמשכים גם פרצוף הכתר. ואולם למאן

ונראה בביאור דעתם על פי דברי רבינו התורת חכם דף ס"א ע"א ד"ה וענין, עיי"ש היטב, והעולה משם בקצרה הוא שפעמים נמשכים החו"ג לעצמם מרום המעלות בלתי שיהיו תלויים בסדר המשכת המוחין.

ונראה להביא ראיה לדברות קדשו מסדר המשכת החו"ג בכוונות נענועי הלולב (עין סידור הרש"ש ח"ט דף ו' ע"א, ושם דף ט' ע"א בהגהה שבשולי הגליון), דשם מצינו דהחו"ג יש להם סדר עליה והמשכה המיוחד להם מה שלא מצאנו בסדר הזה כלל בסדר המשכת המוחין שסידרם נודע שהוא ע"י זווג ע"ב וס"ג דא"ק, ומשם לעתיק ונוק', ומשם לא"א ונוק' וכו', וכסדר המשכת המוחין בכוונות מטבע ברכה בכל מקום, ואילו בהמשכת החסדים שם מצינו סדר מהודש, דנמשכים משורש היסוד שבפלגותא דשערי דא"א, ומשם לדעת דא"א, ומשם ליסוד דחו"ב דחיד וגרון דא"א וכו' עד שיורדים לדעת דז"א, ומשם לחו"ג המתפשטים בגופא דז"א, מה שלא מצינו כיוצא בזה כלל בענין המשכת המוחין, ושורש סדר זה מדרוש המיוחס למהר"י טובול ונדפס במבוא שערים שער חג הסוכות (דף ס"ג ע"ב ע"ג) ובפרע"ח שער הלולב פ"ג ובהשמטה הנדפסת שם להלן סופ"ח (דף קנ"א ע"ד) ובספר הלקוטים פרשת אמור (דף מ"ח ע"ג).

ובע"כ מכאן דהחו"ג נמשכים לפעמים לעצמם ע"פ סדר מיוחד מרום המעלות מבלי קשר להמוחין, וכיון שכן פשוט גם שכל הדינים האמורים בענין

וידאל, אלא סידר בפשיטות סדר הכוונה פעם אחת ותו לא. ובספרו קנין פירות עמוד ק"ט אחר דמספקא ליה אם החו"ג הם בפרטות המוחין דאותו לילה וכנזכר בהחקירה הנ"ל, הנה שם בתו"ד אחר שהסכים דהחו"ג אינם תלויים בהמשכת המוחין אלא האי לחודיה קאי והאי לחודיה קאי, כותב בזה"ל, דהתפשטות החו"ג הוא לו"ק, נה"י וחג"ת הכוללים דחכמה ודבינה הכוללים דזו"ן, עכ"ל. הרי דלא הזכיר בדבריו אלא פרצופי החכמה והבינה לבד, ולא הכתר.

ובספר אמת מארץ עמוד קי"ג הביאו חכמי אר"ץ דמסברא דנפשיהו היה נראה דהחו"ג אינם אלא בפרצופי החו"ב הנתקנים בימי העומר, ולא זו בלבד אלא שאינם אלא בז"ק דחג"ת נה"ם דחב"ד חגת"ם דכל אחד מז' פרצופי חב"ד חגת"ם דחו"ב דז"א, אלא ששוב כתבו שם דראו להח"י בשמ"ש שלא כתב כן, ולא ידעי למה, ומסקי בצ"ע.

ה.

ביאור דעת האומרים דהחו"ג נמשכים גם לפר' הכתר ע"פ דברי התו"ח

ולחבין דעת הסוברים דהחו"ג נמשכים גם לפרצוף הכתר, דלכאורה יש להתפלא בזה, דאחר שעדיין לא נמשכו כלל המוחין דכתר עד יומא דעצרתא, למה יקדימו החו"ג לבוא קודם ביאת המוחין.

והדביקות - שכל זה מורה על התפשטות הדעת - זוכה להתקשר למדרגת הדביקות דבעל השמועה עצמו.

וזהו שנתבאר דפעמים שהדעת יש לו סדר המשכה וגידול בפני עצמו, דאע"פ שמצד המוחין לא נמשכו עדיין זולת המוחין דחו"ב לבד, הנה מצד הדביקות וזיכך המדות יכול לבא ע"י התפשטות המוחין הנ"ל למין דביקות וזיכך דמדרגת הכתר. וכן הוא בימי העומר, דע"י עבודת הזיכך והבלעת הדמים ותיקון המדות וכו', יכול לזכות למדרגת הזיכך שזוכין לה בשבועות ע"י מתן תורה, דכבר מעכשיו בימי הספירה מאיר מעט האור העליון דשבועות ע"ד שכתב הרז"ל בפרע"ח פ"ז דשער ספירת העומר (דף קכ"ד ע"ד) ומשם בהגוב"י לשעה"כ דרוש י"ב אות ב' (דף פ"ז ע"ד) דבימי הספירה נמשך הארת עמר נקי שהם נו"ה דרדל"א והם שערות א"א שלשם עתידים זו"ן לעלות בחג השבועות, ולזה גם בתוך ימי העומר, הנה הראוי מצד תיקון הבלעת הדמים והזיכך וכו' יכול לזכות גם בימים אלו להארה מעין מתן תורה.

ובזה יובן המנהג שנהגו בכמה מקומות בקהל חסידים ללמוד קודם התפלה מאמר חסידות, ואח"כ בעת התפלה לשוב ולהתבונן בדביקות האלקית היוצאת מפנימיות המאמר ולקבוע כל סדר התפלה ע"פ הדביקות העולה מזה המאמר. ולהאמר יובן, יען דע"י ההתבוננות הנ"ל זוכה לדעת אלהית

המוחין אמורים גם בהם, דע"ד שנודע בענין המוחין דהמוחין דכל הפרצופים נמשכים בשוה וכל הפרצופים נגדלים בבית אחת וכו', כן הוא גם בענין החו"ג, דהחו"ג דכל הפרצופים נמשכים בשוה וכל הפרצופים נגדלים בבית אחת, וכל כל שאר פרטי הדינים האמורים בענין המוחין אמורים ג"כ בענין החסדים אשר להם סדר בפ"ע מבלי שיהיו תלויים בענין המוחין, דכן מפורש בדברי הרז"ל דאין לך המשכת שפע שאינו נמשך מרום המעלות, מן האור האין סוף עד סיפא דכל דרגין, וכנזכר בע"ח שער ל"ט פרק ז' (ח"ב דף ע"ב ע"ג) ובכ"מ, ולפיכך שפיר אפשר שיהיו נמשכים החסדים דפרצוף הכתר קודם ביאת המוחין דיחידה. וע"ע מש"כ בספר בגדי קודש אשר לאהרן עמוד רמ"ה בטעם שאין צורך לכיין תשלום החו"ג בחג השבועות, ועוד טעמא אחרינא שם בעמוד של"ה.

ה.

להבין הנ"ל בדרך עבודה

ובדרך עבודה יובן בפשטות, דפעמים ע"י ההתבוננות וחיפוש האלקות הטמון תוך הדברי תורה שלמד, וע"י ההתקשרות לבעל השמועה, זוכה לבוא לזיכך הלב והמדות ולתוספת דביקות וכו', יותר מעצם המוחין והמושכלות שקיבל ע"י גוף הלימוד, ור"ל, דאע"פ שמצד עצם המוחין לא זכה כי אם למעט מושכלות לפי ערך, הנה מצד הדביקות והזיכך יכול לזכות ליותר מזה, וזהו לפי שע"י גודל ההתקשרות אל בעל השמועה ורוב החיפוש אחר הזיכך

ופשט הענין הוא לפי שתכלית הכל הוא התפלה הבאה אחר הלימוד, דעל ידה זוכה לעלות למעלות רמות במדרגת הדבקות הנמשכים מן הלימוד טפי הרבה מהשגת המוחין שזכה להם בשעת עצם הלימוד.

טפי ממדרגת השגת המוחין שזכה לה בשעת הלימוד וע"י עצם הלימוד, וכמבואר.

וזהו גם המכוון בדברי רביה"ק שגילה רצונו שיעשו מהתורות תפלות,

סימן ב'

סדר המוחין הפנימיים מעילא לתתא והמקיפים מתתא לעילא

בחינת יעקב ורחל הכלולה מן המלכיות דמ"ה וב"ן, ובזה נשלם סדר המשכת החו"ג דאחור, ואח"כ בתיבת היום נמשכים לבושי החו"ג דפנים לזו"ן, ר"ל, דנמשכים לז"א דכללות הנ"ל ותיכף נמשכים ממנו לנוקביה שהיא הנוק' דכללות הנ"ל. ושוב בתיבות כו"כ לעומר נמשכים עצמות החו"ג דפנים לזו"ן ע"פ סדר דחיות.

והנה כסדר הנ"ל מסכמת דעת רוב המפרשים כאמור, אלא שמצינו לאיזה מהם שבדרך אחרת הלכו, ויצאו לחלק בין החו"ג דברכה שעיקרה מדרבנן ומצד זה היא פועלת ביעקב ורחל, לבין החו"ג דמצות הספירה שעיקרה מדאורייתא ומצד זה היא פועלת בזו"ן הגדולים, ואכמ"ל.

ברם כגוף החו"ג דתיבת הוי"ה ודתיבות ספירת העומר דברכה מצינו לרבינו התורת חכם דף ס"ב ע"ב שרוח אחרת היתה עמו, ולדעתו בתיבת הוי"ה נמשכים החו"ג דאחור לז"א הכלול מו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן, ותיכף אחר שנמשכו בו

א.

דעת התורת חכם דהחו"ג דפנים מקדימים להמשך אל הנוק' טרם היותם נמשכים לז"א

בענין החו"ג הנמשכים בימי העומר מצינו בדברי הרז"ל דנמשכים ד' פעמים, בתיבת הוי"ה דברכה, בתיבות על ספירת העומר דברכה, בתיבת היום, ובתיבות כו"כ לעומר. ורבותינו המפרשים האריכו לבאר טעם היותם נמשכים ד' פעמים, ורובם לדעה אחת מתכוונים, דהחו"ג הנמשכים ע"י אמירת הברכה, דהיינו בתיבת הוי"ה ובתיבות על ספירת העומר, המה החו"ג דבחינת האחור, והחו"ג הנמשכים ע"י מצות הספירה, דהיינו בתיבת היום ובתיבות כו"כ לעומר, המה החו"ג דבחינת הפנים. וסדר המשכתם בפרטות הוא באופן דבתיבת הוי"ה נמשכים החו"ג דאחור לז"א הכלול מזו"ן הגדולים – ו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן, ובתיבות כו"כ לעומר נמשכים החו"ג הנ"ל דבחינת האחור לז"א לנוקביה, וזו הנוק' היא

אם לזו"ן [הגדולים, דהיינו לז"א דכללות לבד] ולא ליעקב ורחל, סמך הוא ז"ל על המעיין, שאיך יקבלו יעקב ורחל בתיבות ספירת העומר מי"ם דפנים דז"א קודם שיקבלו מי"ם דאחור דז"א, עכ"ל הנוגע לעניננו. ועיין בספר תולדות אהרן ומושה סימן ג' (דף ד' ע"ד – ה' רע"א) מש"כ לדון בדברי התורת חכם.

ב.

טעם התו"ח יען דכן מצינו במוחין דפנים שבכ"מ מקדימים להכנס אל הנוק'

ובטעמו ונימוקו דרבינו התורת חכם במה שהעלה דהח"ג דפנים מקדימים להמשך אל הנוק' קודם שנמשכים אל הז"א, הנה על פי פשט היה מקום לפרש שהוא ע"ד הנודע בכל מקום שהמוחין דפנים מקדימים להמשך תחילה אל הנוק' קודם כניסתם גו ז"א, וכמבואר בשע"כ דרוש ב' דעמידה (דף ל"ג ע"א), דכאשר נמשכים המוחין דפנים מקדימים להתפשט תחילה תוך הנוק' בתיבות מלך עוזר וגו' דברכת אבות דעמידה, ורק אח"כ בכריעות וזקיפות דמגן אברהם מתפשטים תוך הז"א, וי"ל דעד"ז הוא כאן בענין החו"ג דפנים, דתחילה נמשכים לנוק', והיינו בתיבות ספירת העומר, ואח"כ בתיבת היום נמשכים אל הז"א.

ואע"פ שכפי המבואר בשע"כ שם (שם סוע"ב) המוחין דפנים הללו הנכנסים תוך הנוק', אינם נכנסים בה אלא לצורך שעה לבד, ותיכף אחר

נמשכים ממנו לנוקביה הכלולה ממלכיות דמ"ה וב"ן, באופן שבתיבת הוי"ה כבר קיבלו שניהם החו"ג דאחור, ובתיבות ספירת העומר נמשכים החו"ג דפנים לנוק' הכלולה ממלכיות דמ"ה וב"ן, והדר בתיבת היום ובתיבות כו"כ לעומר נמשכים החו"ג דפנים לז"א.

ועיקר החידוש העולה מדבריו הוא דהח"ג דפנים מקדימים להמשך אל הנוק' (בתיבות ספירת העומר) מרם היותם נמשכים אל הז"א (בתיבת היום ובכו"כ לעומר), אלא יען דסבירא ליה הכי לכך הוכרח לפרש גם דהח"ג דבחינת האחור כבר נמשכו אל הנוק' ע"י הז"א בתיבת הוי"ה תיכף אחר שנמשכו אל הז"א, דאם לא כן איך תוכל לקבל בתיבות ספירת העומר החו"ג דבחינת הפנים מרם שנמשכו לה החו"ג דבחינות האח'.

וזה לשונו בתו"ד, והנה בתיבת ה' של הברכה נמשכו החו"ג דאחור לזו"ן, לז"א מאימא ולנוק' שהם יעקב ורחל מז"א, ואח"כ בתיבות על ספיה"ע נמשך הדעת דפנימיות דיעקב ורחל מפנימיות דיי"ם דז"א וכו', ואע"פ שעדיין הז"א לא קיבל החסדים דפנים עד תיבת היום, יש פעמים שהתחתון מקדים ליקח מוחין קודם העליון, וזה נקרא המשכת מוחין מתתא לעילא, ויש פעמים שהעליון לוקח קודם התחתון וזה נקרא מעילא לתתא, כמו שכתב בשער מ' פ"ה וכו' ובשער י"ט פ"ה וכו'. ואע"פ שמדברי מורי הרב [הרש"ש] ז"ל בסדר החדש נראה מדבריו שבתיבת ה' של הברכה אינו נמשך כי

כניסתם בתוכה, עוד קודם הכריעות וזקיפות דמגן אברהם, יוצאים ומסתלקים ממנה, ואח"כ בכריעות וזקיפות נכנסים גו ז"א, וממנו דייקא ניתנת הארתם לנוק', ובכאן לא מצינו שאחר כניסת החו"ג דפנים תוך הנוק' בתיבות ספירת העומר חוזרים ומסתלקים ממנה.

י"ל דכללא כייל לן רבינו התורת חכם בכמה מקומות* משמיה דרביה מרן הרש"ש דאין סילוק מוחין לעולם, דכלל גדול בידינו דכיון שכבר נכנסו המוחין שוב אינם מסתלקים לעולם, וכמפורש בדברי הרז"ל בעולת תמיד דף ה' ע"ב, ובשעה"כ דרוש ה' דתפלין (דף ט' ע"ב), ושם בדרוש שינוי התפלות (דף נ"ט סוף ע"א), ועוד בכמה מקומות, שכל המוחין שכבר נמשכו תוך הפרצוף מיום הרת עולם, אינם יוצאים ומסתלקים ממנו עוד לעולם, ובכל יום ובכל תפלה נמשכים מוחין חדשים המעולים לאין קץ על הישנים, וזה סוד המחדש בטובו בכל יום תמיד, וכמבואר בע"ח שער ט"ל דרוש י"א ריש כלל ט"ז (ח"ב דף ע"ו ע"ב), עיי"ש. ובע"כ דמה שמצינו פעמים בלשון הרז"ל ענין סילוק המוחין, אינו כפשוטו, אלא דנקראים כן לערך המוחין המעולים העתידים להמשך עכשיו, כלומר, דכיון שעתה עומדים לבוא מוחין מעולים מאוד על הראשונים, נחשבים המוחין הראשונים שכבר נמשכו כמסולקים, דכלא חשיבי לערך מעלת המוחין

הנמשכים מחדש, ואולם אליבא דאמת לעולם על מקומם יעמוד.

ומעתה עד"ז יתבארו לשיטתו דברי הרז"ל בשעה"כ במה שאמר דהמוחין דפנים הנכנסים גו נוק' בתיבות מלך עוזר וגו' מסתלקים מתוכה קודם הכריעות וזקיפות, דגם שם י"ל דאין הסילוק כפשוטו, דודאי שהמוחין דפנים שנמשכו בה בתיבות מלך עוזר וגו' נשארים קבועים וקיימים בה לעולם, אלא דלערך המוחין המעולים הנמשכים אח"כ בכריעות וזקיפות גו ז"א (וממנו ניתנת הארתם לנוק') כלא חשיבי, ומצד זה נחשבים כמסולקים. והוא הדין שכן י"ל בסוגיין בענין החו"ג דפנים המקדימים להכנס כאן תוך הנוק', דודאי שכיון שכבר נמשכו בה נשארים בה לעולם, ולכן לא מצינו בסידור שחוזרים ומסתלקים מתוכה, אלא שמ"מ לערך החו"ג דפנים המעולים הנמשכים אח"כ לז"א בתיבות היום ובתיבות כו"כ לעומר, אין החו"ג הנכנסים בנוק' בתיבות ספירת העומר עולים בשם, ומצד זה חשיבי כמסתלקים לאחר שנמשכו בתוכה.

אלא שכפי זה צריך לומר, דהחו"ג דפנים המעולים הנכנסים גו ז"א בתיבת היום ובתיבות כו"כ לעומר, הנה להיותם חו"ג מעולים על הראשונים מכ"ש שכוללים בתוכם גם את החו"ג דפנים הראשונים שמקבלת הנוק'

בתיבות ספירת העומר, דאל"ה מתי יהיו החו"ג הללו נמשכים לו"א. גם צריך לומר דאחר שנכנסים החו"ג דפנים המעולים גו ז"א בתיבות היום ובתיבות כו"כ לעומר, מקבלת גם הנוק' הארתם על ידו, דומיא דהמוחין דפנים הנמשכים גו ז"א בכריעות וזקיפות שאחר שנמשכים בו נמשכת הארתם ממנו לנוק'. דאי לאו הכי תשאר הנוק' בלתי הארת החו"ג דפנים המעולים².

ג.

**סדר המשכת המוחין הוא
פעמים באור ישר מעילא לתתא
ופעמים באור חוזר מתתא
לעילא**

איברא, כל המבואר עד הנה בטעמו דרבינו התורת חכם אינו אלא בדרך לכאורה, ואולם אליבא דאמת רבינו התורת חכם גופא מפרש טעמו ונימוקו מצד אחר, והוא דכן הוא סדר

ב. ואל תתמה על החפץ, דכן דרכו בקודש דרבינו התורת חכם בכמה מקומות שמוציא דברי הרז"ל מפרשטם מחמת הך כללא רבתא דאין סילוק מוחין לעולם, וכגון בדף ק"ס ע"א וקמ"ד ע"א שמפרש דסילוק המוחין מן הז"א וכניסתם תוך הנוק' בעת הנסירה אינו כפשוטו. ועד"ז מפרש שם בדף קע"א ע"ב דענין הדורמיטא הנעשה בעת הנסירה דראש השנה אינו כפשוטו. וכיוצא בזה הזכרנו לעיל דף ז' ע"ב מדברי התורת חכם דף ל"ט ע"ב בענין סילוק המוחין שנמשכו בליל יו"ט ראשון של פסח, שכתב הרז"ל להדיא שמסתלקין כעבור יום טוב ראשון, ורבינו התורת חכם מיייתי משמיה דהרז"ל בספר הכוונות דאינו כפשוטו, דלעולם כיון שנכנסו המוחין בליל פסח שוב אינם מסתלקים לעולם, ומאי דקרי להו הרז"ל בשם סילוק, יען דלערך המוחין המעולים הנמשכים בימי הספירה חשיבי המוחין בליל פסח כמוחין דעיבור לבד, והמוחין דעיבור כלא חשיבי לערך המוחין המעולים דימי הספירה.

ובהכרח דעד"ז נמי סבירא ליה בענין החו"ג דפנים הנמשכים כאן, דאף המה כיון שנמשכו בה נשארים בה לעולם, אלא שמ"מ לערך החו"ג דפנים המעולים הנמשכים אח"כ לו"א בתיבות היום ובתיבות כו"כ לעומר, אין החו"ג הנכנסים כאן בתיבות ספירת העומר עולים בשם, ומצד זה חשיבי כמסתלקים לאחר שנמשכו בתוכה.

והכרח לדבר, דהא שמענא ליה למרן בנהר שלום דף ל"ט ע"ד שמפרש ענין כניסת המוחין בליל פסח והסתלקותם במוצאי יו"ט ראשון וחזרת התפשטותם בימי העומר, דהיינו גופא ענין כניסת המוחין דפנים גו נוק' בתיבות מלך עוזר וגו' והסתלקותם מתוכה תיכף אח"כ קודם הכריעות וזקיפות, וחזרתם תוך ז"א בכריעות וזקיפות, עיי"ש. ומהשתא מדחזינן ליה לרבינו התורת חכם דמפרש ענין הסילוק דמוצאי יו"ט ראשון – שלהאמור הוא עצמו ענין כניסת המוחין דפנים תוך הנוק' בתיבות מלך עוזר וגו' והסתלקותם לבתר הכי – דאינו כפשוטו, מכאן דעד"ז סבירא ליה גם כן בענין כניסת המוחין דפנים וסילוקם בתיבות מלך עוזר וגו', דאף בזה סבירא ליה דאינו כפשוטו, דכלל הדבר דכל מין סילוק הנמצא כתוב בדברי הרז"ל בע"כ דאינו כפשוטו, וממילא הוא הדין שכן הוא גם בענין החו"ג דפנים הנמשכים כאן, שאף המה אחר שכבר נמשכו שוב אינם מסתלקים עוד ממנה, והבן.

כניסת המוחין, שפעמים נמשכים על סדר דמעיילא לתתא, דהעליון נוטל חלק בראש ואחריו מי שלמטה ממנו וכו', ופעמים שנמשכים מתתא לעילא, דהיינו שהתחתון מקדים ליקח המוחין קודם העליון. ומצינו לרבינו התורת חכם שאחז צדיק דרכו לילך בדרך זו בכמה מקומות^ג. גם בדברי הכרם שלמה לע"ה שער טנת"א פ"ד אות ט' (ח"ב עמוד ש"ג, בהנמ"ה עמוד שנ"ז) ושער ממי ולא ממי פ"ב אות י"ב (שם עמוד תקמ"ג – תקמ"ד, בהנמ"ה עמוד תרמ"א), מצינו שנזכר ענין זה, עיי"ש. וכיוצא בזה מצינו בספר ליקוטי מוהר"ן ח"א סימן קפ"ד, עיי"ש דפעמים מקדים ליקח האור חוזר קודם האור ישר עיי"ש סוד הענין.

ובללות הענין העולה מן המבואר בדברי התורת חכם בכל המקומות הנ"ל הוא, דבחינת המוחין דו"ק שהם המוחין דיניקה, וכן בחינת המוחין דב"ן, דרכם להמשך בכל מקום מתתא לעילא – בסוד אור חוזר, ולעומתם בחינת המוחין דג"ר שהם המוחין דגדלות, וכן בחינת המוחין דמ"ה, דרכם להמשך בכל מקום מעילא לתתא – בסוד אור ישר.

והענין מבואר בשעה"כ דרוש ו' דקריאת שמע (דף כ"ד ע"א ד"ה ונחזור), עיי"ש דסדר כניסת המוחין דיניקה הוא מתתא לעילא, דתחילה

נמשכים המוחין דיניקה אל הנוק' בתיבת שמע, ואח"כ אל הז"א בתיבת ישראל, ואחריהם לאו"א וכו' בתיבות ה' אלקינו ה'. ונתבאר שם ובדברי המפרשים לשם דמסע הדבר הוא יען דדייקא המוחין דגדלות מוכרחים לבוא בדרך דמעיילא לתתא, דבהכרח שיקדימו להתפשט תוך הפרצוף עליון קודם שיתפשטו אל הפרצוף התחתון, דלולא כן מאין לו להפרצוף העליון ליתן מוחין דגדלות אל הפרצוף שתחתיו טרם שקיבל הוא עצמו מוחין דגדלות, לא כן בבחינת המוחין דיניקה, דכיון שאינם אלא מוחין מעוטי ערך, אף בלתי שיקדים העליון לקבל ממי שלמעלה ממנו יש בו די והותר כדי ליתן מוחין מעוטי ערך כאלו אל התחתון, ולכן יכול התחתון להקדים ולקבל המוחין טרם שיקבלם העליון, ואחר שיקבל הוא המוחין ממי שלמעלה ממנו יקבל העליון גם הוא ממי שלמעלה ממנו, וכעד"ז מתתא לעילא עד רום המעלות.

ד.

ראיה מדברי הרז"ל להיסוד הנ"ל

ורבינו התורת חכם מיייתי ראיה לדין זה מדברי הרז"ל, דמצינו לו שני כתובים המכחישים באופן המשכת המוחין, דבע"ה שער מ' פ"ה (ח"ב דף פ"ט ע"א וע"ב) מבואר דסדר כניסת המוחין הוא מתתא לעילא, דכתב שם דתחילה

ג. וכגון בדף ט"ז ע"ב ד"ה ואגב, ס"א ע"א, ס"ד ע"ב ד"ה ומ"ש (השני), ע"ד ע"ב, קנ"ד ע"א אמצע ד"ה עוד, קס"ג ע"א אמצע ד"ה והנה, קס"ד ע"ב ד"ה וכבר, קס"ו ריש ע"א.

המוחין הוא מעילא לתתא, דהמוחין נמשכים תחילה אל העליון מכולם, ואח"כ נמשכים ממנו למי שתחתיו, וממנו למי שתחתיו וכו'.

וסבירא ליה לרבינו התורת חכם דבהכרח ההפרש שבין שני כתובים הללו הוא, דבשער מ' איירי בבחינת המוחין דיניקה, ובהו שפיר מצי העליון ליתן מן המוחין שברשותו טרם שיקדים הוא לקבל מוחין מעולים ממי שלמעלה ממנו, לפי שלערך המוחין דיניקה שצריך התחתון, יש לו להעליון די והותר כדי ליתן למי שלמטה ממנו, ולזה סדר המשכת המוחין הוא מתתא לעילא. ואמנם בשער י"ט איירי בבחינת המוחין דגדלות, ובהם אי אפשר לו להעליון ליתן למי שתחתיו טרם שיקדים הוא עצמו לקבל מוחין חדשים ממי שלמעלה ממנו, דבלא"ה מאין לו ליתן, ולזה מוכרחים המוחין להמשך מעילא לתתא.

ישורש חלוקה זו מבואר בשעה"כ דרוש ו' דקריאת שמע (דף כ"ד ע"א), וזה לשונו, כי הנה זוג החיצוניות של העולמות [שממנו נמשכים מוחין דיניקה], הנה הוא נמשך ממוחין דאז"א עצמן בלתי שיקבלו [מקודם לכן] אור עליון, כי כיון שכל המדרגות אשר תחתם נמשך מהם, פשוט הוא שיש בהם כדי

חיצוניות העליון נעשה פנימיות התחתון, כלומר, דהתחתון מקדים ולוקח חיצוניות הפרצוף שלמעלה ממנו, ואח"כ כיון שנשאר העליון בלתי חיצוניותו, שהרי התחתון לקח את חיצוניותו, מוכרח העליון הנ"ל ליקח חיצוניות הפרצוף שלמעלה ממנו, ע"כ. והרי מכאן דסדר כניסת המוחין הוא מתתא לעילא, דתחילה מקדים התחתון ליקח חיצוניות העליון, ורק אח"כ מקבל העליון חיצוניות מי שלמעלה ממנו, וכן עד"ז עד רום המעלות. ואילו בשער י"ט פ"י מ"ב (ח"א דף צ"ה ע"ד) כתב להיפך, דסדר המשכת המוחין הוא מעילא לתתא, דהפרצוף היותר עליון מקדים ונותן חיצוניותו להפרצוף שלמטה ממנו, וזה החיצוניות דהעליון נעשה אצל התחתון פנימיות, והפנימיות שהיתה לו מקודם נעשית אצלו מכאן ואילך חיצוניות, ונמצא שהחיצוניות שהיתה לו מכבר אין לו צורך בה מכאן ואילך, דכבר יש לו חיצוניות ופנימיות גם בלעדיה, ולזה נותן הוא החיצוניות שהיתה לו מכבר למי שלמטה ממנו, וכעד"ז הוא מעילא לתתא עד סיפא דכל דרגין, דכל פרצוף עליון כיון שמקבל חיצוניות מי שלמעלה ממנו יהיב החיצוניות דיליה שהיתה לו מכבר למי שתחתיו, עכת"ד. והרי דסדר המשכת

ד. ומה שבתורת חכם שלפנינו נדפס שער י"ט פ"ח, הנה בדפוסי העץ חיים שלפנינו הוא פ"י, ואמנם בספר כתב יד הוא פ"ח, וכאשר ציין לזה בהגהות וביאורים לע"ח שם בריש הפרק אות ב' (דף צ"ה ע"ג), ולזה כאשר רבינו התורת חכם מציין לפרק זה קרי ליה פ"ח.

ואם תאמר, הא מבואר בשעה"כ דרוש ו' דק"ש (דף כ"ג ע"א וע"ב) ובע"ח שער כ"ג פ"ז הנ"ל, דהווג דחיות העולמות הוא תמידי ואינו תלוי בהעלאת מ"ן ע"י התחתונים ובכוונת מס"נ, באשר ההוא רוחא דשדי בגוה הוא המעלה המ"ן מעצמו בלא צורך לכוונת התחתונים, והוא הדין שכן הוא בזווג לצורך המשכת מוחין דיניקה, כמבואר בדברי הרז"ל שם דדוקא הזווג דגדלות הוא לבדו לא יוכל להתקיים בלתי שיקדימו התחתונים להעלות מ"ן וכו', משא"כ הזווג דיניקה והזווג דחיות העולמות. ומהשתא כיון דעינינו הרואות למרן שסידר כאן בכוונת מטבע ברכה סדר כוונת העלאת בירורים וסדר כוונות מס"נ וכו', אשר דין זה אינו נוהג אלא לצורך המשכת המוחין דגדלות ולא לצורך המשכת המוחין דיניקה, מזה ראייה לכאורה דהחז"ג הנמשכים עתה בברכה דינם כבחינת הגדלות ולא כבחינת היניקה, והדרן קושיין לדוכתיה למה יבואו כפי סדר דמתתא לעילא, הלא היה ראוי להם שיבואו בדרך דמעילא לתתא כדינא דמוחין דגדלות.

אלא דאי משום הא לא איריא, דהיה מקום ליישב דרבינו התורת חכם לשיטתו אזיל כפי המבואר בדבריו דף צ"ד ע"ב ד"ה ונבוא "שאף לזווג דקטנות דקריאת שמע צריך לקבל ד' מיתות ב"ד, שאותו הזווג אינו דחיות העולמות וכו', ואף שנראה מפשט דברי מורינו הרז"ל שאינו צריך לקבל ד' מיתות ב"ד, וכן נראה ג"כ מפשט דברי הרז"ל שלענין

לחיות את כולם. אבל הזווג דאו"א של פנימיות העולמות כדי להמשיך נשמות חדשות של התחתונים [ר"ל, מוחין דגדלות], צריכים לקבל הארה וכה מלמעלה מהם, וזכור כלל זה, עכ"ל, עיי"ש, וכן הוא בע"ח שער כ"ג פ"ו (ח"א דף ק"ח ע"ב), והתם מסיק עלה בזה"ל, ונמצא שזווג הפנימי [לצורך המשכת מוחין דגדלות] הוא קושר כל העולמות, כי אי אפשר להמשיך אם לא שיקבלו מרום המעלות אורות חדשים זה מזה וזה מזה עד או"א ומשם לז"א, ע"כ.

ה.

סדר המשכת החז"ג הוא מתתא לעילא כדין המוחין דיניקה

ועפי"ז ניהא המבואר בסוגיין, דכבר נודע דהחז"ג נמשכים בכל מקום לפרצוף הו"ק שהוא פרצוף היניקה, ובר מן דין נודעים דברי רבינו התורת חכם דף ל"ט ע"ב משם ספר הכוונות ישן "שאותם המוחין [דליל פסח] היו בפרצוף נה"י, ושל העומר בחג"ת, ושל חג השבועות בחב"ד, אם כן נה"י וחג"ת [דליל פסח ודעומר] נקראים מוחין דעיבור ויניקה". ושמע מינה מיהת דהשתא עסקינן בתיקון פרצוף היניקה, הן מצד כללות התיקון דימי העומר והן מצד היות החז"ג נמשכים בכל מקום לפרצוף היניקה, ולפיכך סדר המשכת החז"ג (דבחינת הפנים) הוא מתתא לעילא, וכדין המוחין דיניקה הנמשכים בכל מקום מתתא לעילא, תחילה לנוק' והדר לז"א.

ו.

**ההפריש בין החו"ג דאחור
הנמשכים תחילה לז"א לחחו"ג
דפנים הנמשכים תחילה לנוק'**

אלא דאי קשיא הא קשיא, דמהשתא דאוקמינן דהחו"ג הנמשכים כאן דינם בבחינת היניקה, עד שמן הטעם הוזה אמרינן בהו דסדר המשכתן הוא מתתא לעילא, למה לא מצינו כן אלא בבחינת החו"ג דפנים לבד הנמשכים בתיבות ספירת העומר ובתיבת היום, ולא בבחינת החו"ג דאחור הנמשכים בתיבת הוי"ה שבהן אף התורת חכם מודה דנמשכים כסדרן מעילא לתתא, תחילה לז"א והדר ממנו לנוקביה, ולכאורה כפי האמור שלטעם היותם בחינת היניקה דינם שיבאו מתתא לעילא היה ראוי שגם החו"ג דאחור יבואו מתתא לעילא, וכדינא דמוחין דיניקה.

ויש לומר על פי המבואר בדברי התורת חכם בכמה מקומות, דדין זה אשר אמרנו דפעמים שהמוחין נמשכים בדרך דמתתא לעילא, נכון הוא בכ' מיני מוחין, הן בבחינת המוחין דיניקה וכמבואר, והן בבחינת המוחין המקיפים דבחינת הגדלות, וכמפורש בשעה"כ דרוש עלינו לשבח (דף ג' סעי"ב) וז"ל, וכנגד אור הפנימי וכו' אמר בשמים ממעל, לפי שאור הפנימי הוא מעילא לתתא [ר"ל, דנכנס בכלי הפנימי, ומשם נדחה לאמצעי, ומשם לכלי החיצון, תורת חכם דף ע"ד ע"ב, הובא משמו בהגהות וביאורים לשעה"כ שם אות ו'], וכנגד אור

המשכת המוחין דברכת הנהנין והמצות א"צ לקבל ד' מיתות ב"ד וכו', שכוונת הרז"ל שבערך הזווג של העמידה, זה הזווג של הברכות נקרא דחיות העולמות, אבל האמת הוא שזה הזווג דקטנות וכו' כיון שנעשה על ידינו וכו' אינו זווג דחיות שנעשה מאליו'.

ובביאור דבריו קדשו יעויין להרב מעיל אליהו בביאורו לנהר שלום דף כ' ע"ב ד"ה אבל (עמוד רמ"ז), ועיין עוד בזה באורך בשו"ת שלום וצדק (להגר"ש הדאיה) סימן ל"ג, ובשו"ת דע"ה והשכל ח"א סימן י"ח אות ג' ולהלן, ושם ח"ד סימן ג' אות ב', ובאתי לגני ח"א עמוד מ"ט ד"ה ע"י מ"ע, וח"ג עמוד צ"ח.

ועכ"פ מדבריו למדנו דדעתו מסכמת דאף לצורך המשכת המוחין דקטנות בעינן העלאת מ"ן ומס"נ וכו', וככל הדינים האמורים בענין המוחין דגדלות, ומה שכתב הרז"ל דאין צורך לכל זה, היינו דלא כפשוטו, דכוונתו שלערך גודל כוונת המס"נ וכו' הנצרך להמשכת המוחין דגדלות, לא חשיב המס"נ הנצרך להמשכת המוחין דקטנות כמס"נ, וכמאליו הוא נמשך דמי, ואולם אליבא דאמת בערך המוחין דקטנות עצמן נוהגים בהם כל דיני הגדלות.

ומעתה אתי שפיר, דלעולם נמשכים כאן החו"ג דיניקה, ואעפ"כ בעינן למס"נ ולהעלאת רפ"ח על ידינו, יען דכן סבירא ליה לרבינו התורת חכם בענין המוחין דיניקה בכל מקום.

שיבאו מעילא לתתא, ולפיכך כולי עלמא מודו בהו דסדר המשכתם הוא מעילא לתתא, תחילה לז"א והדר ממנו לנוקביה, מה שאין כן החו"ג דפנים, דלסיבת היותם נקראים חו"ג דחיה הנחשבים לבחינת מקיפים, צריך שיבאו באור חוזר מתתא לעילא, ולפיכך ס"ל להתורת חכם דנמשכים תחילה לנזק' בתיבות ספירת העומר, והדר לז"א בתיבת היום.

ז.

ביאור ענין כניסת המוחין מתתא לעילא

ובגוף המבואר דהמקיפים נמשכים מתתא לעילא, הנה לכאורה יש לתמוה בזה מדברי הרז"ל בשעה"כ דרוש ו' דק"ש ובע"ח שער כ"ג פ"ו שהעתקנו לעיל, דאחר שלהדיא קאמר התם דבבחינת המוחין דגדלות אי אפשר להעליון ליתן מוחין להתחתון טרם שיקדים הוא לקבל ממי שלמעלה ממנו, איך יבאו המקיפים דגדלות מתתא לעילא.

ונראה שכוונת המיהה נרגש רבינו התורת חכם עצמו בסוגיין (דף ס"ב ע"ב), ולצורך כן הוסיף וכתב בזה"ל, בתיבת ה' של הברכה נמשכו החו"ג דאחור לזו"ן, לז"א מאימא, ולנוק' שהם יעקב ורחל מז"א, ואח"כ בתיבת על ספירת העומר נמשך הדעת דפנימיות דיעקב ורחל מפנימיות י"ס דז"א, שאותם החו"ג דאחור דאימא [שנמשכו לז"א בתיבת הוי"ה], נעשו פנים בז"א, כי

המקיף וכו' אמר ועל הארץ מתחת, לפי שהוא מלמטה למעלה [שנכנסת הנפש בחיצון תחילה, ואח"כ הרוח באמצע, ואח"כ הנשמה בכלי הפנימי, תורת חכם שם והגוב"י שם אות ז']. ולזה לא אמר בשמים במעל ועל הארץ בתחת, רק ממעל ומתחת, להורות שהאור פנימי מתחיל מלמעלה למטה והמקיף מתחת אל מעלה, ע"כ. ועיין בכל זה בדברי התורת חכם דף ע"ד ע"ב, קס"ו רע"א, ובדוכתי טובא כמצויין לעיל בהערה שבשולי הגליון.

ושמע מינה מכל זה דהמוחין הפנימיים דגדלות נמשכים בכל מקום מעילא לתתא, ואילו המוחין דיניקה וכן המוחין המקיפים דגדלות תרוייהו נמשכים מתתא לעילא. והנה בדברי הרז"ל מבואר דנר"ן הם בכל מקום מוחין פנימיים, וחיה יחידה הם בכל מקום מקיפים. גם נודע מכמה מקומות דהמוחין דאחור חשיבי בכל מקום כבחינת המוחין דנשמה לערך המוחין דפנים הנחשבים לערכם כמוחין דחיה. ומעתה אם נצרף שתי הקדמות אלו יעלה בידינו דהמוחין דפנים הנקראים מוחין דחיה, המה בחינת מקיפים, ומצד היותם מקיפים דינם שיבאו בדרך אור חוזר מתתא לעילא, ולעומתם המוחין דאחור הנקראים מוחין דנשמה, המה מוחין פנימיים אשר דינם שיבאו מעילא לתתא. ובהכי ניהא, דהחו"ג דאחור הנמשכים בתיבת הוי"ה, הנה להיותם בחינת האחור נקראים חו"ג דנשמה ונחשבים כמוחין פנימיים, ולזה צריך

ח.

**הזווג דיעו"ר בימות החול אינו
בכח המוחין דנשמה שלהם אלא
בכח המוחין דנשמה דזו"ן**

והנראה דדבריו מטים לדברי מרן בהגהותיו לע"ה שער העקודים סוף פ"ב אות א' (דף כ"ה ע"ג), דבימות החול אע"פ שזו"ן אין להם זווג מחמת שאין נמשכים זולת המוחין דנשמה לבד, מ"מ יעקב ורחל יש להם זווג, באשר המוחין דנשמה דזו"ן נחשבים כמוחין דחיה לערכם, וכיון דאית להו מוחין דחיה שפיר מצי לאזדווג, עכתו"ד.

וביאור הענין הוא, דאכן מצד המוחין הנמשכים ליעקב ורחל גופא, גם יעקב ורחל אין להם זווג בימות החול, שהרי כלל גדול בידינו דהמוחין נמשכים לכל הפרצופים בשוה, וכגון בימות החול כאשר נמשכים המוחין דנשמה, נמשכים מוחין דנשמה לכל הפרצופים מרישא דכל דרגין עד סיפא דכל דרגין, ועד"ז ביום השבת כאשר נמשכים מוחין דחיה או דיחידה, נמשכים לכל הפרצופים בשוה מוחין דחיה או יחידה, באופן שע"ד שזו"ן אין להם זווג בימות החול מחמת שאין נמשכים אז זולת המוחין דנשמה לבד, כן גם יעקב ורחל נמנע מהם הזווג בימות החול, שאף הם אין נמשכים להם אז זולת המוחין דנשמה לבד, ומה שאעפ"כ מצינו שיש להם זווג בימות החול, הוא לפי שמצינו בהם דין מחודש, דלאשר יעקב ורחל (דבחינת עטרות היסודות) חשובים כבחינת האח הקטן דז"א, לכן ע"ד שמצוה על האח הקטן לייבם אשת

האחוריים של העליון הם בחינת פנים לתחתון, ע"כ. ועיין לו שם עוד במה שכתב בהמשך דבריו "זו הנוק' המוזכרת" וכו'.

וש"מ מהכא דהחו"ג דפנים הנמשכים עתה לנוק', הם עצמם החו"ג דאחור שנמשכו מקודם לכן לז"א, אלא שאחר שנמשכו בו חוזרים ונמשכים ממנו לנוק' בתיבות ספירת העומר בבחינת חו"ג דפנים.

והנה לכאורה נראים דברות קדשו סתומים וחתומים, שהרי אף התורת חכם גופא מודה דהחו"ג הללו שנמשכו לז"א בתיבת הוי"ה לא נעשו בו אלא חו"ג דאחור, וכמפורש בדבריו דעדיין לא קיבל חו"ג דפנים עד תיבת היום, והנוק' מקדימה ומקבלת המוחין דפנים לפניו, וא"כ מהו שאמר דהחו"ג דאחור שקיבל חו"ג נעשו אצלו פנים.

ותו, הלא מן החו"ג הללו דאחור שנמשכו בתיבת הוי"ה כבר קיבלה הנוק' בתיבת הוי"ה גופא, וכמבואר בדברי התורת חכם שם דבתיבת הוי"ה כאשר נמשכים החו"ג לז"א ממשיך אח"כ לנוק' החלק המגיע לחלקה, ושם לא נעשו אצלה אלא חו"ג דאחור, ומהו שחוזר עתה להמשיך לה שנית מן החו"ג הללו בסוד חו"ג דפנים. גם למה לעיל כשנמשכו בראשונה לא נעשו החו"ג אצלה אלא בחינת חו"ג דאחור, ועתה כשנמשכים בשנית נעשים חו"ג דפנים.

הפרצוף התחתון להשתמש עם המוחין
דהפרצוף העליון, וזהו על ידי שהעליון
נותן מן המוחין שלו עצמו להפרצוף
שתחתיו.

ונמצא דהך דינא דאמרן לעיל דהעליון
אינו יכול ליתן למי שתחתיו

מוחין דגדלות מרם שיקדים הוא עצמו
לקבל ממי שלמעלה ממנו, אינו אלא
כאשר כל פרצוף מקבל המוחין הראויים
לחלקו שהם המוחין המתייחסים אליו
והנמשכים לצורכו מרום המעלות,
וכנודע מסדר המשכת המוחין דגדלות
בכוונת מטבע ברכה וברוב מקומות,
דאחר גמר סדר העלאת המין מזדווגים
ע"ב וס"ג דא"ק, וממשיכים מזווגם
המוחין די"ס דמ"ה ותשלוט הט"ס דב"ן
המתייחסים לכל פרצופי האצילות,
ומשתלשלים ויורדים המוחין מפרצוף
לפרצוף, וכל פרצוף לקח המובחר הראוי
לחלקו, וממשיך השארית להפרצוף
שתחתיו, ותחילה נמשכים כל המוחין
לעתיק, ונוטל לעצמו המובחר שהם
המוחין הראויים לחלקו, ומזדווג עם
נוקביה לצורך תיקון בירורי א"א החונים
אצלו שהם המלכיות דב"ן המתייחסים
לא"א, וממשיך שארית המוחין דט"ס וי"ס
הנ"ל (דכל פרצופי האצילות שנמשכו מרום
המעלות וזלת חלקי עתיק שנשארו כאמור בא"א)
עם הבירורים (שנתקנו בסוד מוחין דמלכיות
דב"ן) לא"א. וכן עושה א"א, שכיון
שנמשכו בו המוחין הנ"ל נוטל לעצמו
המובחר הראוי אליו, ומזדווג בכוחם
לצורך תיקון בירורי א"א החונים אצלו,
ואח"כ ממשיך השארית לאו"א, וכן

אחיו הגדול ולהקים זרע לאחיו, כן הוא
ביעקב ורחל הנקראים אחיו הקטן דזו"ן
הגדולים, דכאשר נמנע הזווג מזו"ן
הגדולים שהם האח הגדול וזרע אין להם,
קם האח הקטן שהוא יעקב דבחינת
עטרת היסוד דז"ק דמ"ה להקים זרע
לאחיו הגדול שהוא ז"א, וגואל את אשת
אחיו שהיא רחל דבחינת עטרת היסוד
דז"ק דב"ן שורש בת זוגו דאחיו,
וכמבואר בספר עמק המלך ... וע"ד
שהאח המייבם יורש נחלת אחיו המת,
וכן ע"ד שמבואר בשער הגלגולים
הקדמה ג' ובע"ח שער י"א סוף פ"ו (ח"א
דף נ"ד ע"א) שנשמת האח המת נכנסת
תוך האח המייבם, כן גם יעקב ורחל
יורשים המוחין והנשמה דזו"ן ומזדווגים
בכוח המוחין הללו דזו"ן, והוא ע"י שזו"ן
נותנים מן המוחין שלהם עצמם ליעקב
ורחל, ועולים יעקב ורחל ומשתמשים עם
המוחין הללו דזו"ן, ונמצא זווגם דיעקב
ורחל אינו מכח המוחין דנשמה
הנמשכים להם כדרך שנמשכים לכל
הפרצופים, דאי משום הא לחודא אין
להם די מוחין שיהיו ראויים לזווג, אלא
הוא מכח המוחין דנשמה דזו"ן החשובים
לערכם כמוחין דחיה, שמצד זה דייקא יש
להם זווג, ואכמ"ל בכל זה.

ט.

**כאשר התחתון משתמש
בהמוחין דהעליון יכולים המוחין
לבוא מתתא לעילא**

שמעינן מהכא, דאף בבחינת המוחין
דגדלות, יכול לפעמים

עצמם החשובים אצלם כמוחין דחיה, ועד"ז כן הוא בסדר המשכת המוחין דיניקה, שכל פרצוף תחתון לוקח מן המוחין דהפרצוף העליון עצמו, הנה בכה"ג שפיר יכולים המוחין לבוא בדרך דמתתא לעילא, דהעליון אינו צריך להקדים ולקבל תחילה ממי שלמעלה ממנו כדי שיוכל ליתן למי שתחתיו, דאין התחתון לוקח אלא ממה שכבר קיים מקודם לכן אצל העליון, ולכן באופן זה יבאו המוחין מתתא לעילא.

י.

**ביאור ההפרש בין המקיפים
הנמשכים מתתא לעילא
להפנימיים הנמשכים מעילא
לתתא**

ועל פי הקדמה זו יש לומר בביאור ההפרש בין המוחין הפנימיים דבחינת הגדלות הנמשכים בכל מקום מעילא לתתא, לבין המקיפים דגדלות הנמשכים מתתא לעילא, דהנה המוחין הפנימיים, להיותם מוחין מעולים המתלכשים תוך פנימיות הפרצוף ממש, צריך כל פרצוף להשתמש עם המוחין של עצמו ולא משל זולתו, דאין המוחין דזולתו מתלכשים בפנימיותו בהלכשה גמורה להיות נקראים על שמו ושיוכל להשיגם בהשגה פנימית (זולת לשעה כגון לצורך הזווג דיעקב ורחל בימות החול), ולזה מוכרח שיבאו מעילא לתתא, וכסדר המבואר לעיל שתחילה נמשכים כל המוחין להפרצוף העליון ואחר שמשאיר אצלו את הראוי לחלקו

עושים או"א וכו' וממשיכים השארית לז"א, ונוטל הז"א לעצמו את המוחין הראויים אליו שהם המוחין דו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן וממשיך השארית שהם המוחין דמלכות דמ"ה ומלכות דב"ן לנוק' העומדת תחתיו, ונמצא שהנוק' נוטלת המוחין המגיעים לחלקה שהם אותם המוחין דמלכות דמ"ה וב"ן שנמשכו לצורכה מרום המעלות, ואינה נוטלת מן המוחין הראויים לז"א שהם המוחין דו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן, אלא מן המוחין שלה עצמה שנמשכו מרום המעלות ועברו דרך כל הפרצופים עדי הגיעם לז"א, ואחר שנתקנו אצלו בבחינת עיבור וכו' ובצירוף המלכיות דב"ן המתייחסים אליה שחנו ברשותו ונתקנו על ידו, ניתנים לה בסוד מוחין מתוקנים. והנה בכגון דא פשיטא דאי אפשר שימשיך הז"א המוחין אל הנוק' מרם שיקבל הוא עצמו המוחין דגדלות, דכל זמן שלא נמשכו בו המוחין מאו"א אין לו מה ליתן, דדייקא אחר שנזדווגו או"א והמשיכו לו שארית המוחין שהם המוחין דו"ת דמ"ה וב"ן, אז לוקח לעצמו הו"ק ומתקן בירורי הנוק' וממשיך השארית שהם המלכיות דמ"ה וב"ן לנוק', ולכן בכהאי גוונא שכל פרצוף נוטל המוחין הראויים לחלקו בהכרח שיבאו המוחין כסדרן מעילא לתתא.

ואמנם כאשר התחתון עולה ומשתמש עם המוחין דהעליון עצמו, וכדוגמת שמצינו בענין הזווג דיעקב ורחל דימות החול שיעקב ורחל משתמשים עם המוחין דנשמה דזו"ן

וע"ד המקיפים כן הוא גם בבחינת המוחין דקטנות, דלסיבת היותם מוחין מעוטי ערך, אינם עולים בשם, ולפיכך אין קפידא שכל פרצוף יקבל המוחין המתייחסים אליו דייקא והנמשכים לצורכו מרום המעלות, אלא שפיר יכול התחתון ליקח מן המוחין דיניקה המוכנים אצל העליון קודם שיקדים העליון לקבל מוחין דיניקה ממי שלמעלה ממנו ולזה גם המה סדרם מתתא לעילא.

ממשיך השארית למי שתחתיו, לא כן בבחינת המקיפים, כיון שאינם מתלבשים תוך הפרצוף בהלבשה גמורה כי אם בהלבשת מקיף לבד, והתחתון בלא"ה אינו משיגם בהשגה פנימית כי אם בהשגת מקיף לבד, הנה בכחאי גוונא יכול התחתון להשתמש עם המוחין של העליון, דבלאו הכי אינן מתלבשים בפנימיותו בהלבשה גמורה, ולזה יכולים המקיפים לבוא מתתא לעילא.

ה. ודע דע"ד שמצינו בענין הזווג דיעקב ורחל בימות החול דז"ן מקבלים המוחין דאו"א עצמם ומזדווגים על ידם, כן הוא עד"ז גם בענין זווג זו"ן בחיק או"א לצורך כלי ורוחא, הנודע שזווג זה נעשה אחר גמר הנסירה בעת היות להם לזו"ן מוחין דאחור לבד, ולכאורה יפלא כיצד יוכלו זו"ן להזדווג בהיותם מתוקנים במוחין דאחור לבד, הלא בעת הזאת מלבשת הנוק' מן החזה דז"א ולמטה לבד, ואינה מלבשת עמו שוה בשוה כנגד כל שיעור קומתו (ואע"פ שבעת כניסת נה"י דאימא בתוכה עולה ומלבשת כנגד כל שיעור קומתו עד שעומדת עמו שוה בשוה, אינו אלא עד גמר הנסירה, יען דבעת הנסירה מתחברים לאה ורחל ונעשים שניהם פרצוף אחד כנגד כל אורך שיעור קומת הז"א, ואולם תיכף לבתר הכי נפרדת רחל מלאה כדי שתעלה היא לבדה להיכלי או"א, ואז חוזרת ומלבשת כנגד שיעור קומתה האמיתי שהוא מן החזה דז"א ולמטה. והגם שכאשר נפרדת מלאה מקבלת הה' ראשונות, אין הה' ראשונות פועלים בה להגדיל שיעור קומתה באופן שתהיה מלבשת עמו בהשוואה אחת כי אם דוקא בהיותה מחוברת עם לאה ושניהם פרצוף אחד, דהיינו בעת מעשה הנסירה ממש, לא כן בעת הפרדה מאתה שאז אפילו כאשר מאירים בה הה' ראשונות אינה מלבשת אלא מן החזה דיליה ולמטה, ובהכי אתי שפיר מה שבעת הנסירה בר"ה אע"ג שנמשכים לרחל הה' ראשונות כמפורש בנהר שלום דף , , אינה מלבשת אלא מן החזה דיליה ולמטה, ולהאמור אתי שפיר יען דבעת נסירת רחל בר"ה אינה מתחברת עם לאה, ולזה אע"פ שמאירים בה הה' ראשונות אינה מלבשת אלא מן החזה דיליה ולמטה) נודע דאין זווג אלא בשוין, ור"ל, דלא יוכל העליון להזדווג עם התחתון כי אם דוקא בהיותם שניהם מלבישים בהשוואה אחת וכאשר רשמנו מזה להלן דף י"ד ע"א בהקדמות לסדר המשכת המוחין אות כ"ב, וכיון דהשתא הכא מלבשת הנוק' מן החזה דיליה ולמטה לבד איך יוכל להזדווג עמה. ואמנם להמבואר יש לומר דהאף אמנם שמצד המוחין דזו"ן עצמם אי אפשר להם להלביש בהשוואה אחת כי אם דוקא באופן שהנוק' מלבשת מן החזה דיליה ולמטה, מ"מ כבר נודע דמציאות הזווג בחיק או"א נעשה ע"י שבעלות זו"ן להיכלי או"א לוקחים המוחין דאו"א עצמם וחוזרים על ידם פנים בפנים, דהמוחין דאחור דאו"א חשובים לערכם כמוחין דפנים, ומשתמשים במוחין הללו

יא.

בתיבת ספירת העומר נוטלת
הנוק' מן החו"ג דאח' דז"א
עצמו

ובהאמור ינוחו דברי התורת חכם במה שכתב דהחו"ג דאחור שנמשכו לז"א בתיבת הוי"ה נמשכים הם עצמם לנוק' בתיבות ספירת העומר ונעשים אצלה חו"ג דפנים, ולעיל הוי קשיא לן עלה מכמה צדדים וכנ"ל, איברא להמבואר אתי שפיר, יען דלהמבואר נמצא דהמוחין הפנימיים נמשכים מעילא לתתא, דלסיבת היותם מוחין יקרי ערך המתלבשים בפנימיות הפרצוף, מוכרח כל אחד ליטול ממה שמגיע לחלקו דייקא, משא"כ בבחינת המקיפים דלהיותם מתלבשים בהלבשת מקיף לבד יכול התחתון ליקח מן המוחין הקיימים אצל העליון, ולזה נמשכים מתתא לעילא.

והנה כבר אמרנו שהחו"ג דאחור חשובים כבחינת המוחין דנשמה הנקראים בכל מקום מוחין פנימיים, ולזה נמשכים מעילא לתתא כדינא דמוחין פנימיים, לעומתם החו"ג דפנים נמשכים מתתא לעילא להיותם חשובים כמוחין דחיה הנקראים מקיפים שדינם מתתא לעילא, והיינו על ידי שכל פרצוף תחתון

נוטל מן המוחין המוכנים אצל מי שלמעלה ממנו, וזהו שכתב התורת חכם דבתיבות ספירת העומר ששם נמשכים החו"ג דפנים הנקראים מקיפים, נוטלת הנוק' מן החו"ג דאחור שנמשכו לז"א בתיבת הוי"ה, ומעמיה, דכן הוא דין המקיפים שהתחתון נוטל מן המוכן אצל העליון, ולכן גם כאן נוטלת הנוק' מן המוכן אצל הז"א, דהיינו מן החו"ג דאחור שכבר נמשכו לז"א בתיבת הוי"ה אשר לגבי ידיה חשיבי כחו"ג דאחור אך לגבי ידיה להיותה עומדת מדרגה אחת תחתיו חשיבי כחו"ג דפנים, וכדוגמת שמצנו דהמוחין דנשמה דז"א חשיבי כמוחין דחיה ליעקב ורחל, וזהו שכתב התורת חכם דבתיבות על ספירת העומר נמשכים לנוק' אותם החו"ג דאחור שנמשכו לז"א בתיבת הוי"ה, דהחו"ג הללו עצמם נעשים עתה בחינת פנים אצלה, דהאחוריים של העליון הם בחינת פנים לתחתון.

יב.

מסקנת סדר המשכת החו"ג
בתיבת הוי"ה ובתיבות ספירת
העומר לדעת התורת חכם

וכפי זה יתבאר סדר הכוונה לדעת התורת חכם באופן זה, בתיבת

לצורך הזווג, ואלמלא כן לא יתכן מציאות לזווג בהיותם עומדים אחור באחור, דאי אפשר שיתקיים הזווג כי אם בהיותם עומדים פנים בפנים, ובע"כ שלוקחים המוחין דאז"א ועל ידם חוזרים פנים בפנים ועולים ומלבישים בהשוואה אחת כבהיותם מתוקנים לגמרי בגמר המוחין דפנים. והיינו ממש מעין המבואר בענין הזווג דיעקב ורחל בימות החול.

עם המוחין והדעת שמשפיע בו רבו, ובכוחם נוהג עכ"פ כמנהגי רבו ועושה כמעשיו, ובעת הזאת עיקר ייחוסו אינו ע"ש עצמו אלא ע"ש רבו, ולסיבת היותו משתוקק אחר המוחין דרבו, דעדיין אין לו מוחין משל עצמו כי אם משל רבו, מחזיר פניו למעלה כדי לקבל ממי שלמעלה ממנו שזה סוד העלאת מ"ן, ולזה בבחינת הקטנות סדר המשכה הוא מתתא לעילא, דההתעוררות באה מצד התחתון, דהוא המקדים להחזיר פניו כדי לקבל מן העליון, ואחריו מחזיר גם העליון פניו לקבל ממי שלמעלה ממנו וכו'.

ואולם לאחר שכבר זכה למיקם אדעתיה דרביה, שזכה לבוא לבחינת הגדלות, כבר ראוי הוא ע"פ מעשיו שיהיו המוחין נמשכים לצורכו מרום המעלות, ואז שוב אין לו צורך עוד אל המוחין דרבו, ומעתה כל מנהגיו ומעשיו באים מתוך המוחין שזוכה לקבל לצורך עצמו שהם המוחין הראויים לחלקו והנמשכים לצורכו, ובכוחם הוא מודווג ועושה כל עניניו, וחשיב כביכול כמי שנעשה הוא עצמו בחינת הרב, וכיון שיש לו משל עצמו מחזיר פניו למטה להשפיע לתחתונים בסוד מ"ד, ולכן סדר המשכת המוחין דגדלות הוא מעילא לתתא, לפי שההתעוררות באה מצד העליון, שהוא המקדים להחזיר פניו למטה להשפיע למי שלמטה ממנו.

וכל זה הוא בבחינת הפנימיים, אבל בבחינת מקיפי הגדלות, כיון שאינו מוכשר עדיין להשיג המוחין בדרך פנימי

הוי"ה נמשכים החו"ג דאחור לז"א ולנוק', והחו"ג דאחור שמקבלת הנוק' שם אינם מבחינת החו"ג המתייחסים לז"א, אלא מבחינת החו"ג המגיעים לחלקה ונמשכים לצורכה מרום המעלות, וכסדר המשכת המוחין מעילא לתתא במטבע ברכה וברוב המקומות כמבואר לעיל, וזהו לפי שהחו"ג דאחור דינם כמוחין פנימיים הנמשכים מעילא לתתא אשר בהם משתמש התחתון עם המוחין של עצמו ולא עם המוחין דהעליון.

ואח"כ בתיבות ספירת העומר נמשכים החו"ג דפנים, ולהיותם כבחינת מקיפים נמשכים מתתא לעילא, דהנוק' מקדימה לקבלם קודם הז"א, וזהו ע"י שנוטלת החו"ג דאחור המתייחסים לז"א עצמו, דהיינו אותם שנמשכו בו בתיבת הוי"ה, והמה נעשים אצלה בחינת החו"ג דפנים. ואח"כ בהמשך הכוונות בתיבת היום ובכוונת החו"ג דדחיות נמשכים החו"ג דפנים לז"א.

יג.

להבין ההפרש בין הפנימיים לחמקיפים ע"ד משל

וגוף היות המוחין דיניקה וכן המקיפים דגדלות נמשכים מתתא לעילא והפנימיים מעילא לתתא, יובן ע"פ משל ע"ד תלמיד ורב, שכל זמן שעדיין לא זכה התלמיד למיקם אדעתיה דרביה, דהיינו בחינתו עדיין בבחינת קטנות, אין לו מוחין המתייחסים על שמו והנמשכים לצורכו מרום המעלות, דעדיין אין הוא ראוי למעלות אלו, ואזי מוכרח להשתמש

כי אם בדרך מקיף לבד, מרגיש בנפשו חיותו חסר, והרי הוא אז כבחינת התלמיד המחזיר פניו למעלה ברוב השתוקקות שיזכה להשיג המקיפים בהשגה פנימית, ולכן גם בהם סדר החמשכה הוא מתתא לעילא כדוגמת המוחין דקטנות, דגם בכאן ההתעוררות באה מצד התחתון המקדים להחזיר פניו למעלה כדי שיזכה להשגת המקיפים בדרך פנימי.

ודוגמא לכל זה תמצא בדברי השד"ה באיפה שלימה לאוצרות חיים שער טנת"א פ"א אות א' (דף א' ע"ב ע"ג), עיי"ש דבזמן הזה שהפרצופים אינם מתוקנים כל צרכם וצריכים לקבל ממי שלמעלה מהם, נקראים ע"ש הפרצוף העליון שממנו מקבלים, ולכן נקראת החכמה ע"ב ע"ש הכתר שהוא הע"ב האמיתי, וכן בינה נקראת ס"ג ע"ש החכמה שהיא הס"ג האמיתי וכו', ואמנם לעת"ל כאשר יהיו הפרצופים מתוקנים מצד עצמם ולא יצטרכו לקבל ממי שלמעלה מהם, אזי יקרא כל פרצוף ע"ש עצמותו העיקרי, ואז יקרא הכתר – ע"ב, והחכמה – ס"ג, והבינה – מ"ה, וזו"ן – ב"ן, עיי"ש שמפרש כן בדברי מהר"ח, ואכמ"ל. וכיו"ב בסוגיין, דבבחינת הקטנות וכן במקיפי הגדלות, דהיינו כל זמן שאינו מתוקן כל צרכו, נקרא על שם רבו, דאין לו מוחין משל עצמו כי אם מה שמשתמש משל רבו, ולזה מחזיר פניו למעלה, משא"כ בבחינת הפנימיים דגדלות, דהיינו בהיותו מתוקן כל צרכו, נקרא ע"ש

עצמו, דכבר יש לו מוחין מדיליה, ואז חוזר ומחזיר פניו למטה.

יד.

טעם חיות החו"ג דפנים נמשכים תחילה לנוק' – דהיא המשתוקקת אחריהם

ועיי"ל בקצרה בטעם כניסת החו"ג דפנים מתתא לעילא, דהנה כבר אמרנו דהחו"ג דפנים הם המה בחינת החו"ג דחיה, דהאחור נקרא בכל מקום בחינת נשמה והפנים חיה, ובענין המוחין דחיה מבואר בשער הכוונות דרוש ב' דעמידה ד"ה גומל חסדים טובים (דף ל"א ע"ד), דהנוק' צמאה ומשתוקקת אל המוחין דחיה שהם המוחין דאבא בסוד ותתצב אחותו מרחוק, וכן מבואר בשער הפסוקים שמות ד"ה ונבאר כללות ענין המרגלים (דף כ"ה ע"ג) ובכמה מקומות בסוד הפסוק בסוד הפסוק הוי"ה בחכמה יסד ארץ – אבא יסד ברתא "כי טבע האב לאהוב את בתו ולכוננה ולתקנה, ולכן היה רצונו של משה שהוא יסוד דאבא לתקן גם את רחל נוק' דז"א", וכרמוז כל זה בסוד הפסוק בזאת יבא אהרן אל הקודש, דע"י התעוררות שמעוררת הנוק' הנקראת "זאת" נמשכים המוחין דחיה הנקראים 'קודש'.

ונמצא דעיקר ההשתוקקות והצמאון לבחינת המוחין דחיה נמשך מצד הנוק' דייקא, דהיא אינה מרגשת כדי שביעה עד שיאירו לה המוחין דחיה דייקא. ואמנם בכח המ"ן העולה מחמת

ב] כדין המוחין דיניקה שסדר המשכתן מתתא לעילא. והגם דבכאן מצינו במטבע ברכה פרטות כוונות העלאת הברורים ומס"נ אשר דין זה אינו נוהג אלא בבחינת המוחין דגדלות ולא בבחינת המוחין דיניקה, י"ל דהתורת חכם לשיטתו דגם בבחינת המוחין דיניקה בהכרח לכל הכוונות הנ"ל, אלא שלערך המוחין דגדלות נחשב כאילו שא"צ לכל זה, אבל בערך עצמן בהכרח לכיין בהם כל פרטי הדינים דגדלות. אלא דעפ"ז צ"ע למה דוקא בבחינת החו"ג דפנים הוא כן.

ג] בחינת הפנים נקרא חיה, והמוחין דחיה המה בחינת מקיפים, והמקיפים סדר המשכתן בכל מקום מתתא לעילא כדין המוחין דיניקה הנ"ל, ולזה דוקא החו"ג דפנים הנקראים מקיפים נמשכים מתתא לעילא, לא כן החו"ג דאחור הנקראים נשמה והם מוחין פנימיים, הנה כיון שסדרן בכל מקום מעילא לתתא לכן נמשכים תחילה לז"א.

ד] ועי"ל בטעם היות החו"ג דפנים נמשכים תחילה לנוק', דכבר אמרנו דבחינת הפנים נקרא חיה, וכלל גדול בידינו דהמוחין דחיה על ידה ובכוחה דהנוק' הם נמשכים, דהיא המשתוקקת אחריהם ולא הז"א, אלא שאגב דידה נמשכים הם אח"כ גם לז"א, ולזה מקדימים החו"ג דפנים להמשך אליה קודם שנמשכים אליו, דהיא העיקר בהם יותר מן הז"א.

הצמאון והביקוש שמעוררת הנוק', נמשכים המוחין דחיה גם אל הז"א, הגם שהוא בעיקרו יש לו כדי סיפוק מצד המוחין דנשמה לבד בסוד הפסוק כונן שמים בתבונה, מ"מ בזכותה זוכה גם הוא לבחינת המוחין דחיה (ודרך רמז י"ל ע"ד שאמרו חז"ל בב"מ נ"ט אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעוררו), ואכ"מ להאריך בכל זה.

ולענייננו י"ל בקצרה דלחיות שעיקר ההתעוררות אל המוחין דחיה שהם כאמור בחינת החו"ג דפנים נעשה על ידה דייקא, והוא אינו זוכה בהם אלא מחמתה, אמטו להכי מקדימה היא לקבלם קודם שיקבלם הז"א, והיינו בתיבות ספירת העומר, והדר מקבל הז"א בתיבת היום.

טו.

קצירת האומר מן המבואר בדעת התו"ח

והעולה מן האמור בקצרה הוא דכמה ביאורים י"ל בדעת רבינו התורת חכם דסבירא ליה דהחו"ג דפנים מקדימים להמשך אל הנוק' טרם שנמשכים אל הז"א.

א] בדרך סדר כניסת המוחין דפנים בכ"מ שנכנסים תחילה לנוק' ואח"כ לז"א, וכסדר כוונת תיבות מלך עוזר וגו'. ואע"ג דהתם מצינו שאחר כניסתם תוך הנוק' חוזרים ומסתלקים מתוכה ונמשכים לז"א וממנו לנוק' וכאן לא מצינו שיסתלקו, י"ל דגם שם אליבא דאמת אינם מסתלקים דאין סילוק מוחין לעולם.

טז.

בפרצוף החג"ת הקדים הרש"ש**נה"י לחג"ת ובפרצוף הנה"י****הקדים חג"ת לנה"י**

ובחאמור י"ל עוד במה שמצינו למרן בכוונת המשכת החו"ג דעומר, דבהמשכת החו"ג דחג"ת נקט בלישניה 'להמשיך החו"ג דחג"ת דנה"י וחג"ת', ור"ל, החו"ג דחג"ת דנה"י וחג"ת דחג"ת, ונמצא שהקדים פרצוף הנה"י לפרצוף החג"ת, ואילו בהמשכת חסדי הנה"י נקט בלישניה 'דנה"י דחג"ת ונה"י' הרי הקדים החג"ת אל הנה"י, ומה נשתנה. ועיין בספר אמת מארץ ריש עמוד קי"ד, וכן בבאתי לגני ח"ד עמ' פ"ז סוף אות ג' שהניחו דבר זה בצ"ע.

ובאמת גוף הדבר שבחסדי החג"ת הקדים נה"י לחג"ת יובן היטב ע"פ המבואר דכן הוא סדר המשכת המוחין דיניקה בכל מקום שדרכם להמשיך בסוד אור חוזר מתא לעילא, תחילה נה"י והדר חג"ת, וכאשר כן דרכו בקודש דמרן בדוכתי טובא, שבהיותו משתעי בבחינת המוחין דיניקה שהם המוחין דנה"י וחג"ת, דרכו להקדים הנה"י אל החג"ת, וע"ד שמצינו בתיבות שמע ישראל דקריאת שמע שבהם נמשכים המוחין דיניקה, ושם בתיבת שמע נמשכים תחילה תשלוש המוחין דיניקה דבחינת הנה"י לנוק, והדר בתיבת ישראל נמשכים תשלוש המוחין דיניקה דבחינת החג"ת לז"א. ועיין גם בתיבת ברוך דמטבע ברכה דפרצופי הו"ק הנזכרים שם הקדים הנה"י לחג"ת

וכתב 'נה"י וחג"ת דחג"ת' ולא חג"ת ונה"י, ועד"ז גם כאן הקדים נה"י לחג"ת, אלא דהא צ"ע למה בחסדי הנה"י הקדים חג"ת לנה"י, הלא גם המה בחינת קטנות.

וי"ל על פי הנודע דערך הפכי יש בין האורות והכלים, דתחילה נכנסים המוחין היותר תחתונים שהם המוחין דנה"י, ובהכנסם תוך ז"א מתלבשים תוך הכלים היותר עליונים שהם הכלים דחב"ד, ואחריהם באים המוחין דחג"ת ונכנסים תוך הכלים דחב"ד, ועי"ז נדחים המוחין דנה"י לתוך הכלים דחג"ת, ובאחרונה באים המוחין היותר עליונים שהם המוחין דחב"ד, ונכנסים תוך הכלים דחב"ד, ואז נדחים המוחין דחג"ת לתוך הכלים דחג"ת והמוחין דנה"י תוך הכלים דנה"י, וכנודע מסדר כניסת המוחין בתיבת אחד דקריאת שמע ותיבות מלך עוזר ומושיע ומגן דברכת אבות דעמידה. והנה פרצוף הו"ק שלתוכו נמשכים כאן החו"ג, כלול בפרטותו מי"ם, ולהמבואר בענין הערך הפכי נמצא דכאשר נמשכים החסדים לתוך פרצופי חג"ת דחג"ת וחג"ת דנה"י דז"א שהם הכלים העליונים, אזי נמשכים בחינת החסדים התחתונים התחתונים שהם בחינת הו"ק, ואח"כ כאשר נמשכים החסדים לתוך פרצופי נה"י דחג"ת ונה"י דנה"י שהם הכלים התחתונים, נמשכים החסדים העליונים דג"ר, ועי"ז נדחים המוחין דו"ק למקומם למטה לתוך הכלים דפרצופי נה"י דחג"ת ונה"י דנה"י. ונמצא דכאשר נמשכים המוחין לפרצופי

שכתב כאן בתחילת התפשטותו נמשך ונעשה כעין גלגל עגול סביב וכו', כי כבר מצא שם עיגולים בתחילה, ועתה הוא כדי להחיותם".

וביאור דברות קדשו הוא דואת נודע דהצמצום הוא בחינת דין בסוד בוצינא דקרדוניא, כמבואר בע"ח שם לעיל מינה (דף י"א ע"ד במוסגר ובתגהות וביאורים שם אות ו'), והוא שורש הכלים כמבואר בדברי הרז"ל שם לחלן (דף י"ב ע"ב, והיינו לערך הקו שהוא שורש האור והמוחין), ונודע דבחינת הדין וכן בחינת הכלים חשיב בכל מקום כבחינת ו"ק וכבחינת יניקה לערך בחינת הרחמים והמוחין דחשיבי לערכם כבחינת ג"ר וגדלות. ומהשתא קמ"ל הדברי שלום דמה שסדר יציאת העיגולים היה בסוד אור חוזר מתתא לעילא, בתחילה נעשה עיגול המלכות דעשיה, ואח"כ באחרונה עיגול א"ק, הוא לפי שכן היה סדר הצמצום מתתא לעילא, מן הנקודה האמצעית ולמעלה בסוד אור חוזר, והמעם שהצמצום היה כן לפי שהצמצום הוא בחינת דין ובחינת קטנות (לערך הקו שהוא רחמים וג"ר כנ"ל), וכל בחינת קטנות הוא מתתא לעילא, ומזה נמשך שגם העיגולים שגם המה נחשבים בחינת קטנות ובחינת דין (לערך היושר שהוא רחמים וג"ר, וכנודע דהעיגולים הם סוד הנפש – עיבור, והיושר רוח ויניקה, ונמצא דהעיגולים המה בחינת הקטנות היותר תחתונה – עיבור), נאצלו גם הם מתתא לעילא, והוא לפי שבתחילת התפשטותם תוך החלל מצאו רשימו מן הצמצום שהוא בחינת הדין

חג"ת דחג"ת וחג"ת דנה"י שהם הכלים העליונים, נמשכים המוחין דו"ק שהם המוחין דיניקה, ולפיכך בכל מקום מקדים הנה"י אל החג"ת, דכן דרך המוחין דיניקה לבוא בכל מקום באור חוזר מתתא לעילא וכנ"ל, לא כן בבחינת פרצופי נה"י דחג"ת ונה"י דנה"י שהם הכלים התחתונים, כיון שבעת ההיא נמשכים המוחין העליונים דג"ר, מקדים החג"ת אל הנה"י, וכדרך המוחין דגדלות שדרכם לבוא בכל מקום באור ישר מעילא לתתא.

יז.

שורש ההמשכה מתתא לעילא הוא בהצמצום הראשון ובבחינת העיגולים

ובגוף הך כללא דכיל לן הרז"ל בכוונות עלינו לשבח והעמיק והרחיב בו רבינו התורת חכם דהמקיפים נמשכים בכל מקום מתתא לעילא, הנה שורש כלל זה מטי לעילא ולעילא ברום המעלות בהצמצום הראשון, דהנה שמענא ליה להרב דברי שלום דקאמר, הובאו דבריו בהגהות וביאורים לע"ה שער א' ענף ב' (דף י"ב ע"א אות א'), "דסדר העיגולים היה מלמטה למעלה, בתחילה נעשה עיגול המלכות דעשיה, ואח"כ באחרונה עיגול א"ק, והוא דבתחילה קודם שנברא העולם] הכל היה ממולא מאין סוף, וכשעלה ברצונו להאציל צמצם עצמו בנקודה אמצעית, והיה מצמצם [עצמו מתתא לעילא] בהשוואה מכל סביבו, והצמצום הוא הגורם לעשות הכלים, ומה

החולך מתתא לעילא, ולהיותם גם הם בחינת דין וקטנות כמוהו נתפשטו גם הם על דרך זה מתתא לעילא.

והרי לן מכאן דהך דאמרן דסדר המשכת הקטנות הוא מתתא לעילא, הנה שורש ענין זה הוא בהצמצום הראשון, דמצינו בו שלחיותו בחינת דין ובחינת קטנות היה מסתלק מתתא לעילא, ומכאן נשתלשל שבכל בחינת קטנות הוא כן, והשתלשלות הראשון דבחינה זו היתה ביציאת העיגולים שיצאו מתתא לעילא לסיבת היותם בחינת קטנות, וכן נשתלשל עד"ז משם והלאה בכל מין בחינת קטנות.

ומזה גופא נמשך שגם המקיפים נמשכים באור חוזר מתתא לעילא, ובהקדם דברי הרז"ל בע"ה שער מ"ב פ"ג (ח"ב דף צ' ע"ד) כי "ההיכלות הם העיגולים הנזכרים בכל מקום שהם סובבים על אורות המקיף וכו', ולכן אלו העיגולים [שהם ההיכלות וכו'] הם סובבים על כל הבחינות כי הם דמיון בתים שבתוכם דר האדם וכו' ולכן אל תתמה אם אורות המקיפים הם בעיגולים וכו' כי לרוב גודלם אינם מתלבשים בגוף אלא במקום רחב מאוד מאוד". שמעת מינה תרתי, חדא דהעיגולים הם עצמם ההיכלות, ותו דמקיף היחידה היושר מתלבש תוך ההיכלות שהם העיגולים. וכיו"ב מבואר בע"ה שער א' ענף ד' (ח"א דף י"ג ע"ד) דמקיפי היושר דכל מדרגה עומדים תחת עיגולי המדרגה ההיא, עיי"ש, וכן הוא בכמה מקומות. וכיו"ב הוא במקיפי היחידה דכל אדם, שהמה

חונים תוך ביתו מבפנים סביבות הכתלים והגג, ומתלבשים תוך ההיכלות שהם העיגולים העומדים שם, כמובן מתוך דברי הרז"ל בשער מ"ב הנ"ל. ולסיבת היות המקיפים מתלבשים תוך העיגולים והעיגולים נעשם כלים להם, דין שניהם שוה, ולפיכך על דרך שיציאת העיגולים היה מתתא לעילא כן סדר המשכת המקיפים גם הוא מתתא לעילא, כמבואר בדברי התורת חכם דף קס"ז ע"א עיי"ש. ומכאן גופא יצא לו לרבינו התורת חכם דסדר יציאת המקיפים בכל מקום הוא מתתא לעילא, דכיון שכן הוא בענין העיגולים אמטו להכי כן הוא גם בבחינת המקיפים, דדין שניהם מוכרח להיות שוה.

יח.

תכלית מחשבת הבריאה לגלות שלימות היחוד בתוספת קישוט

וסדר הענין יובן עפ"י הנודע דעיקר תכלית מחשבת הבריאה היה כדי לגלות אורו יתברך בתוספת קישוט, דכבר קודם שנברא העולם היה הוא ושמו אחד, וכבר היה היחוד מתוקן מצד האור שהוא בחינת האין והביטול, אלא שהיה היחוד חסר קישוט הנמשך מבחינת הכלי המורה על בחינת היש והעלם האור, ור"ל, דתענוג תמידי אינו תענוג, וכדי שיתקיים היחוד בתענוג תמידי, מוכרח שיהיה דבר הנראה כמנגד לענין היחוד שהוא דבר המורה היפך היחוד, וכאשר יתהפך דבר זה המורה על היפך היחוד להיות מודה גם הוא באמיתות היחוד ואף גם להתכלל

שיעור עביות הכלי כך לעומת זה כאשר זה הכלי יודה גם הוא באמיתות היחוד ויתכלל בתוכו בהתכללות האור במאור יגדל הקישוט והתענוג ביתר שאת ויתר עז, דתענוג היחוד הוא כפי שיעור הדבר המנגד וההפכי המתבטל אליו ונכלל בו, וזהו שנתאווה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים דייקא, המורה על עביות הכלים היותר תחתונים ומרוחקים ממנו ית"ש אשר אורו ית' נעלם בהם לגמרי, ובהם דייקא נתאווה הקב"ה לקבוע דירתו, והוא לפי שעל ידם דייקא יתגלה פאר ויופי היחוד לאין קץ, דכאשר יבאו גם המה להודות על היחוד ולהתכלל בתוכו בתכלית הביטול והיחוד בהתכללות האור במאור, אז יגדל ויתעלה יופי היחוד לאין ערוך ממה שהיה קודם שנברא העולם שאז לא היה דבר המעלים ומנגד, ובזה יתמשך ויתגלה המאור ביתר גילוי מבראשונה.

ושורש ב' בחינות אלו הוא הצמצום והקו, דהצמצום הוא שורש הכלים והעלם האור ובהינת הישות וכו', והקו הוא שורש האור והיחוד והביטול הגמור וכו', ותחילה נעשה הצמצום שהוא גילוי מדה"ד ובהינת היש וכו' שזוהו סוד הקישוט, ואחריו נאצל הקו שהוא האור (ובאמת כבר היה האור מקודם לכן, אלא שנתעלם ע"י הצמצום), ועיקר התיקון לקשר ביניהם לעשותם כאחדים עד שגם בתוקף הצמצום וההעלם יתגלה כי אין עוד מלבדו ואפס זולתו.

והנה כל מין ו"ק שורשו בהצמצום ובגילוי הכלים, וע"ד שהצמצום

בתוכו כמשל ההתכללות דבחינת האור במאור, הנה אז יחזור היחוד להתקיים כבראשונה ולא עוד שעתה עדיף הוא על הראשונה יען שנתוסף בו תוספת קישוט הגורם לתענוג תמידי, דלהיותו כלול עתה הן מן המאור עצמו והן מן האור הנמשך ומתפשט ממנו ולחוץ להאיר לארץ ולדרים, וברגע התפשטות האור להאיר בחוץ נדמה כאילו הוא נבדל מן המאור, ואעפ"כ באותו הרגע עצמו חוזר ונכלל כולו תוך המאור ביחודא שלים, נמצא היחוד מתחדש בכל רגע, דע"י שהאור והמאור חוזרים בכל רגע מחדש להתכלל ולאיתקמר בחד קטירא, נתחדש היחוד בכל רגע, והחידוש ממשיך ומעורר התענוג, דהיחוד התמידי להיותו קבוע ותמידי בלתי מעלות ומורדות מבטל התענוג, לא כן כאשר היחוד מתחדש בכל עת, ומתגבר בכל רגע על הדבר המנגדו להיות נכלל גם הוא בהיחוד, אז יתחדש התענוג בתמידות, וזהו עיקר יופי וקישוט היחוד כאשר גם הדיפך מודה בו.

ובמחשבת הבריאה נתגלה רצונו הפשוט להטיב לבריותיו

תכלית ההטבה, והיינו שיהיה היחוד מתוקן מכל צד בתוספת תענוג תמידי הנמשך מוון הקישוט הבא מדבר המנגד, ולצורך כך האציל הקב"ה בראשית אצילות העולמות ב' בחינות, הבחינה האחת היא האור עצמו המורה על היחוד הפשוט בתכלית הביטול, ולעומת זה האציל בחינה שנית שהיא הכלי המורה על ישות והדיפך היחוד והעלם האור, וכפי

היה מתתא לעילא כך כך הוא בכל מין ו"ק וקטנות וכו' המורה על גילוי מדה"ד וגילוי הכלים, שגם המה נמשכים בדרך דמתתא לעילא, וכדמצינו כיו"ב בבחינת העיגולים שהם בחינת הנפש ויצאו מתתא לעילא, וע"ד שהקו שהוא האור נמשך מעילא לתתא כך כל מין ג"ר וגדלות נמשך בדרך זו.

וכיון שאורות היחידה המה האורות היותר נעלים, תכליתם להתאחד עם בחינת הכלים היותר תחתונים ומרוחקים שהם הכלים דעיגולים, ולזה יתלכשו המקיפים שהם האורות היותר נעלים תוך העיגולים שהם ההיכל, דדייקא על ידי אלו הכלים היותר

חיצוניים כדוגמת ההיכל יתגלה היחוד בקישוט נפלא ביתר שאת.

ואמנם בחינת האורות הפנימיים יתכן להשיגם גם מבלי היותם מתלכשים בכלים, לא כן האורות המקיפים להיותם אורות נעלים מאוד, לא אפשר להשיגם זולת באמצעות הכלים, ולזה המקיפים שהם אור העצם דינם שזה לגמרי להכלים, דלא אפשר להשיגם זולת ע"י הכלים, וכיון שכליהם שהם העיגולים יבאו מתתא לעילא, לכן גם אורות המקיפים יבאו בדרך זו, משא"כ שאר האורות שהם הפנימיים אפשר להם שיבאו מעילא לתתא, דכיון שאפשר להשיגם גם זולת ע"י הכלים יבאו באופן אחר מן הכלים.

סימן ג'

ביאור המלכיות הנתקנים בימי העומר וענין העליה דשבעות לז"ת דעתיק

א.

ג' מיני מלכיות נתקנים בימי העומר

בסדר המשכת המוחין בימי העומר מצינו שעוסקים בשלשה מיני מלכיות, המלכות האחת היא **המלכות דעובי** שהיא הפרצוף האחרון והיותר חיצון מעשרה פרצופי העובי דז"א, דז"א כלול מעשרה פרצופים כחב"ד חג"ת נהי"ם המלבישים בהשוואה אחת וזאת המלכות הנ"ל היא הפרצוף העשירי

והיותר חיצון מכולם, ונקראת בשם מלכות דעובי, וזו המלכות הנה בכל לילה עוסקים בתיקונה, וכנודע דבכל לילה נמשכים המוחין להספירה הפרטית דז' פרצופי חב"ד חג"ת דעובי המתייחסת להשבוע ההוא וכגון בשבוע ראשון נמשכים החכמות דאורך דז' פרצופי חב"ד חג"ת דעובי, בשבוע שני הבינות דאורך דז' פרצופים הנ"ל וכו', ומלכות זו דעובי הנה היא הרמוזה באות "מ" דחג"ת ונתקנת עם החב"ד חג"ת דעובי.

המוחין לכל אחד משבעה פרצופי חב"ד חגת"ם דז"א מכוונים להמשיך לה את המלכיות והדמות והמספר דהמוחין הללו. וענין המשכה זו הוא, דהמוחין הנמשכים בכל לילה לז"א כלולים מצלם שלם הכלול מחח"ן בג"ה דתי"ם, וכגון בשבוע ראשון לעומר שבו נמשכים החכמות דאורך דחב"ד חגת"ם דעובי, הנה המוחין הללו הנמשכים לכל אחד מן הז' חכמות כלול מצלם שלם דיי"ם, והמ"ם העליונות דזה הצלם שהם חח"ן בג"ה דתי"ם נמשכים לז"א, והיינו בשבוע ראשון לכל אחד מן הז' חכמות דז"א, ובשבוע שני לכל אחד מן הז' בינות וכו', אבל הספירה העשירית דזה הצלם שהיא המלכות של הצלם הנקראת גם בשם מספר ובשם דמות, נמשכת לנוק'. והרי לפנינו שלשה מיני מלכיות שעוסקים בתיקונם בימי העומר, ויש להבין מי אלו המלכיות הללו.

ב.

**המלכות הנתקנת יחד עם החב"ד
חגת"ם – מלכות דעובי בחינת
העור**

והנה המלכות דעובי (שהיא הראשונה מהשלשה מלכיות הנ"ל) כבר אמרנו שהיא הפרצוף העשירי מעשרה פרצופי העובי דז"א, ומלבשת עמהם שוה בשוה,

עור מין מלכות יש שאנו עוסקים בתיקונה בימי העומר, והיא **המלכות דאורך** הנתקנת בשבוע השביעי יחד עם הת"ת דאורך, וכנודע דבשבוע השביעי לעומר נמשכים המוחין לת"ת דאורך דפרצופי חב"ד חגת"ם דעובי, ועמהם למלכיות דאורך דפרצופי חב"ד חגת"ם דעובי, וכמבואר בשעה"כ דרוש ח' (דף פ"ד רע"ב) דלהיותם דבוקים הת"ת והמל' יחד אחור באחור נתקנים שניהם בשבוע אחד, ור"ל, דנודע שהנוק' מלבשת מן החזה דז"א ולמטה, ולפיכך בעת תיקון ספירת הת"ת נתקנת עמה גם יחד המל' המחוברת עמה ומלבישה מאחורי ז"א מן הת"ת ולמטה. והנה זאת המלכות היא המלכות העומדת תחת הנה"י דאורך, ור"ל, דכל אחד מעשרה פרצופי העובי דז"א כלול בפרטותו מעשר ספירות באורך העומדים בצורת קוים, חח"ן מימין, בג"ה משמאל ודתי" באמצע, והמלכות עומדת מאחורי הז"א כנגד תנה"י דיליה, וכמסודר בטבלה שבספר יד אליהו להגרא"ד סלאטקי עמוד שס"ח, עיי"ש שהמלכות דשבוע שביעי עומדת תחת הנה"י, ור"ל, אחורי תנה"י דז"א¹.

עור מין מלכות שלישית מצאנו שאנו עוסקים בתיקונה בכל לילה, והיא זאת שבכל לילה אחר גמר המשכת

ו. ואע"פ שבטבלה דשם מצויירת המלכות דשבוע ז' למטה תחת הנה"י, הנה אליבא דאמת אינו כן, אלא היא מלבשת מאחורי הז"א מן החזה דיליה ולמטה כנגד כל קומת נה"י דיליה, וכמבואר בשעה"כ הנ"ל ועוד מזה בשו"ת רב פעלים – סוד ישרים ח"ד סימן י' ד"ה ומה שרו"מ.

הנזכרים דו"א הנתקנת בכל יום ובכל שבוע מז' שבועות וכו', אפשר שמלכות זאת היא הנזכרת בדברי הימים הנתקנת ע"י הנשים, אמנם המשכת המוחין לה הוא על ידי האנשים כנזכר בשעה"כ בענין יוה"כ, והיא יש בה שמות הכלים דו"ן דאצילות כנזכר בשער השמות פ"ג והמספרים ליעקב ורחל דידה". וש"מ דעתו מסכמת דמלכות זו דעובי היא הנקודה החמישית הכללית שיצאה מעיני א"ק, כמבואר בריש הקדמת רחוק"ג, ועיקר תיקונה נעשה על ידי הנשים כנזכר בהקדמת רחובות הנחר שם דף ו' ע"ג ובנחר שלום דף ל"ח ע"ד, אלא ש"מ"ה המשכת המוחין בה נעשה [גם] ע"י האנשים כנז' בשעה"כ דרוש א' דיוה"כ.

אלא דקשיא ליה להפתח עינים שם מה נשתנה להיות תיקונה עתה בימי העומר טפי מכל ימות השנה שאין אנו עוסקים להדיא בתיקונה כלל, וכנודע דאין עסקינו בכל ימות השנה כי אם בזו"ן דנקודה הרביעית שיצאה מן העינים דא"ק. וכתב דאפשר שבבחינת הזמנים אשר בהם נעשה עיקר התיקון דחטא אדה"ר כנזכר בנחר שלום דף ל"ג ע"א שאני, דבהם מכוונים להדיא גם בהקודה החמישית. ושוב קשיא ליה מהך דלא מצינו שעוסקים בתיקונה כליל פסח ומאי שנא ספירת העומר מליל פסח. ועי"ש שכתב דאפשר שהוא הדין דבכל

והיא בחינת העור דו"א, באשר הז"א כלול מ"ם שהם חמשה פרצופים בעובי, והמה מתלבשים תוך חמשה לבושי עור בשר גידין עצמות ומוח שבעצמות המלבישים כולם בהשוואה אחת וכמבואר בע"ה בכמה מקומות¹ דכל פרצוף כללי כלול מחמש בחינות בעובי שהם עור בשר גידין עצמות ומוח שבעצמות, ובתוכם מתלבשים חמשה פרצופי העובי דיליה, דפרצוף הכתר דעובי מתלבש במוח שבעצמות, ופרצוף החכמה – בעצמות, ופרצוף הבינה – בגידין, ופרצוף הו"ק הכלול בפרטותו משה פרצופי חג"ת נה"י – בבשר (והדעת הוא שורש הו"ק), והמלכות – בעור. והרי לנו מכאן דו"א כלול מעשרה פרצופים בעובי הנכללים בחמשה והמה כנגד ה' בחינות עור בשר גידין עצמות ומוח שבעצמות, והנה המלכות דעובי שהיא הפרצוף החיצון מעשרה פרצופי העובי (הנכללים בדרך כללות בחמשה) היא זאת המתייחסת לבחינת העור, והיא מלבשת בהשוואה אחת לשאר פרצופי העובי דו"א וכלולה בפרטותה מ"ם פרטיים באורך אשר הכלים שלהם הם שמות הכלים דו"א המבוארים בע"ה פ"ג דשער השמות.

ואמנם יעויין להפתח עינים בהקדמה לכוונות העומר (דף פ"ה ע"ב ד"ה ונמצא) שהעלה כי "מלכות הכולל הנזכרת שהיא שוה בשוה עם חב"ד חג"ת [דעובי]

ז. עיין ע"ה שער כ"ד פ"א ופ"ב, שער כ"ו פ"א, שער מ"ב פ"א.

בביאורו לדרושי פורים באד"ה כי מצד הנזק' (דף ס"א ע"ג, בהנמ"ח עמוד קנ"ו), עיי"ש.

ומעין דברי הפתח עינים בשמעתין בענין המלכות דעובי שהיא הנקודה החמישית, הנה כי כן העלה גם מוה"ר ש"ט הכהן חסיד בספרו טוב שם בהגהותיו לסידור ספיה"ע אות ב' (עמוד ס"ה) "שהיא מלכות הכוללת נקודה החמישית וכו' ומטעם זה יש בה כלים דו"א". ובהמשך דבריו שם מייתי הכי משמיה דמוהר"ם, ועיי"ש מה שכתב הוא ז"ל לפרש בכוונת הרד"ם ז"ל "שכוונתו על יעקב ורחל דכללות כל עולם האצילות עם כל בי"ע הנקרא יעקב ורחל בערך כללות א"ק, עיין נהר שלום דף ל"ח ע"ד, תורת חכם דף ל"ד ע"ב ודף קכ"א ע"ב". וצ"ע להבין עומק כוונתו.

איברא, כבר כתבנו דמפשט סדר הכוונות נראה דמלכות זו היא הפרצוף העשירי מעשרה פרצופי העובי דפרצוף הבינה או החכמה דו"א, ועומדת שוה בשוה עם שאר פרצופי העובי, והיא בחינת העור. וכיוצא בזה נראה מדברי מהר"ש הדאיה ז"ל בספרו שלום וצדק סימן מ' אות ג' (דף כ"ז ע"ב), וז"ל, דמה שאנחנו מכוונים בכל לילה בבחינת מלכות עם שמות הכלים והמוחין, והמספר ליעקב ורחל דידה, הוא במלכות השוה בקומתה עם חב"ד חג"ת דו"א וכו', כי כולם בפרטות פרצופי ז"א דאצילות, ואין עסקינו במלכות הכולל דאצילות כלל, כי אם במלכות דפרטות פר' ז"א הכולל הנפרט לעשר פרצופים וכו', עכ"ל. ועוד לו שם באות ו' שאחר

תפלה ותפלה דכל ימות השנה נתקנת גם נקודה זאת החמישית, אלא שבכל ימות השנה נעשה תיקונה בדרך ממילא באין צורך לכוין בה להדיא, באשר שמות הכלים דו"ן דנקודה הרביעית שוים לשמות הכלים דו"ן דנקודה החמישית, ולזה אנו מכוונים בסתמא, והכוונה עולה בדרך ממילא לכאן ולכאן בין לזו"ן דנקודה הרביעית ובין לזו"ן דנקודה החמישית, אלא דהכא בספירת העומר וכן ביוה"כ גילה הרז"ל סודו דאנו עוסקים להדיא אף בתיקון הנקודה החמישית, ומכאן נלמד למקומות האחרים אפילו שלא נזכר בהם, ובבחי' דברי תורה עשירים במקום אחד וכו', עכתו"ד.

ואמנם יעויין להפתח עינים בביאורו לכוונות יוה"כ דף צ"ח ע"ד, ובספרו שמן ששון לשעה"כ דרוש יוצר אות י"ט (דף י"ט ע"ג), דרוש ר"ח אות ט' (דף צ"ח ע"ד), ובחיבורו לע"ח שער כ"ג פ"ה (דף ע"ט ע"ג), מה שכתב בענין הנקודה החמישית באופן אחר. ובגוף דברי הפתח עינים שזכרנו, הנה עיין כיו"ב בספר מעיל קודש ובגדי ישע בביאורו לשעה"כ דרוש ג' דסוכות ד"ה במלכות שבה (דף ס' סוע"ג, בהנמ"ח עמוד קל"ט) דבכל יום יש לכוין הן נקודה ד' והן נקודה ה' מדין דבר שהיה בכלל ויצא וכו' ללמד על הכלל כולו יצא, דמדמצינו להרש"ש בנהר שלום ל"ח ע"ד שכתב לגבי יוה"כ דיש לכוין גם בהנקודה החמישית, הוא הדין שכן הוא גם בשאר ימות השנה. וכן כתב עוד שם להלן

שהעתיק דברי הפתח עינים הנזכרים כתב על דבריו, וז"ל, ולדעתי לא כן הוא, כי כל עסקינו הוא בפרטות י"ם דו"א דכללות האצילות, אבל מלכות הנתקנת ע"י הנשים הוא מלכות דכללות האצילות, ואינה על ידינו, זה הנלע"ד כעת, וצריך עוד תלמוד בזה וכו', עכ"ל.

ג.

המלכות דשבוע השביעי – עטרת היסוד

ומעתה נבוא לבאר מי היא זאת המלכות דאורך שאנו עוסקים בתיקונה בשבוע השביעי, והנה הא ודאי פשיטא דמלכות זו היא המלכות דאורך המלבשת מן החוזה דו"א ולמטה עד סוף קומתו, שהרי מסיבה זו גופא בא תיקונה יחד עם הת"ת, כמפורש בשעה"כ דרוש ח' (דף פ"ד רע"ב) "שבוע הז' ת"ת ומלכות, שניהם יחד להיותם דבוקים אחד' באחד' יחד ולכן הם בחי' שבוע אחד בלבד". וכן מבואר בדברי מהר"ש הדאיה בספרו שלום וצדק סימן מ' אות ו' (דף כ"ז ע"ב), כי "זאת המלכות היא דפרטות **באורך** דחב"ד חגת"ם", אלא שהוא ז"ל בדרך אחרת הלך באופן המשכת המוחין, אמנם בעיקר הדבר שמלכות זו דהשבוע השביעי היא המלכות דאורך הפרטות דז' ספירות העובי דחב"ד חגת"ם כן הסכים אף הוא.

והנה זאת המלכות י"ל שהיא עטרת היסוד דאורך דכל אחד משבעה פרצופי חב"ד חגת"ם דו"א, וכנודע מדברי מרן בהקדמת רחובות הנהר דף

ז' ע"ד דשני מיני יעקב ורחל יש, ובחקדם סדר חלוקת המ"ה וב"ן בין פרצופי האצילות, דו"א הכלול מו"ק – חג"ת נה"י נוטל לחלקו את הו"ק דמ"ה וחו"ק דב"ן, והנוק' שהיא המלך השביעי נוטלת לחלקה את המלכות דמ"ה והמלכות דב"ן, באופן שז"א שהוא הרוח דכללות האצילות כלול מו"ק דמ"ה ומו"ק דב"ן, והם דכר ונוק' פרטיים שבו, ונקראים בשם זו"ן הגדולים, ונוק' שהיא בחינת הנפש דכללות האצילות והיא המלך השביעי כלולה ממלכות דמ"ה ומלכות דב"ן, והם דכר ונוק' פרטיים שבה ונקראים בשם יעקב ורחל. ואמנם מרן קא משמע לן דנוסף על יעקב ורחל הנזכרים יש עוד מין יעקב ורחל נוספים, והמה עטרות היסודות דפרטות פרצופי זו"ן הגדולים הכלולים מו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן, לפי שו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן כל אחד מהם כלול בפרטותו מעשר ספירות חב"ד חג"ת נה"י, והמלכיות הפרטיים שבהם הם עטרות היסודות אשר בהם והם נקראים גם הם בשם יעקב ורחל, דעטרת היסוד דפרטות הו"ק דמ"ה היא המלכות הפרטית דו"ק דמ"ה ונקראת יעקב, ועטרת היסוד דפרטות הו"ק דב"ן היא המלכות הפרטית דו"ק דב"ן ונקראת רחל. והגם שאינם אלא עטרות היסודות דו"א לבד באופן שאינם אלא ספירה אחת מכלל העשר ספירות דו"א, מכל מקום לערך פרטות הו"ק דמ"ה וב"ן חשיבי כפרצופים שלמים לעצמם כדוגמת פרצוף הנוק' האמיתית שהיא הנפש דכללות האצילות, ובערך זה הרי

צ"ע (עמוד פ"ג טור ב'), ומהר"א עדם בשערי רחמים ח"א סימן כ"ו (דף ט' ע"א וע"ב), ושם ח"ב סימן ל"ו (דף י"א ע"ד), עיי"ש.

והנה מלכות זו שהיא עטרת היסוד דו"א אין לה כלים, וכמבואר בע"ח שער כ"ז פ"א (ח"ב דף ט"ז ע"ד), ובשער מ"ד פ"א (ח"ב דף צ"ו ע"ד), דו"א אין לו כלים אלא כנגד תשע ספירות חב"ד הג' נה"י, אבל כלי המלכות אין לו, לפי שזו"א אין לו אלא תשע ספירות, והנוק' הכללית היא משלימתו לעשרה, ולפיכך תמצא בע"ח שער מ"ד פ"ג שלא סידר הרז"ל שמות הכלים דמלכות דו"א.

ואע"פ שמלכות זו בהיותה משמשת כעטרת היסוד דו"א אין לה כלים, הא מיהת מקומה קבוע וקיים בז"א מצד ששם הניחה שורשה וכנ"ל, ולכן פעמים מכוונים להמשיך לז"א עשר הויות מנוקדות, והאחרונה שבהם נמשכת למלכות הנזכרת שהיא עטרת היסוד שבו שאין לה כלים הפ"ע כאמור.

אלא שמכל מקום מתוך סדר הכוונות דימות החול אנו למדים דבהיותנו מתייחסים לזו המלכות כפרצוף בפני עצמה שהיא פרצוף הנוק' הנתקן ונבנה על ידי ז"א, אזי איתנהו בה שמות הכלים דנוק' המבוארים בע"ח שער מ"ד פ"ה, וכנודע דהנוק' הנתקנת והמזדווגת בימות החול היא יעקב ורחל דעטרות היסודות, ויש לה שמות הכלים דנוק' באין הפרש כלל בינה לבין הנוק' הכללית.

הם מלבישים מן החזה דו"א ולמטה, וכל דיני הנוק' נוהגים בהם, וכמבואר בדברי מהר"א משען בספרו שפת אמת לע"ח שער ד' פ"ג אות ד' (ריש עמוד כ"ב) שמדברי הרז"ל שם "נמצינו למדין שהעטרה היא פרצוף שלם דמלכות המלבשת לנה"י דו"א". ומקור הדברים יצא לו להרש"ש מע"ח שער י"ד פ"ה (ח"א דף ע"ב ע"א – ע"ב), ושם פ"ז (דף ע"ג ע"ג), ועיין מה שהאריך בזה השמן ששון בביאורו לע"ח שער י"ד פ"ה אות ה' – ו' (ח"א דף מ"א ע"ד ולהלן), ושער כ"ג פ"ה כלל ד' אות ה' (דף ע"ח ע"ד ולהלן).

והנה יעקב ורחל אלו דעטרות היסודות הם השורש אשר הניחה הנוק' דכללות האצילות בגופא דו"א, וכמבואר בדברי הרז"ל בע"ח שער ל"ה פ"א (ח"ב דף נ' סוף ע"ג), וכן הוא בשער א' ענף ה' (ח"א דף י"ד ע"ג), וז"ל, אל תתמה אם המלכות היא עטרת היסוד שבאדם, ואיך היא הנוקבא של האדם, אך הענין הוא סוד גדול, כי כל הקדושה אין שורש הראשון נעקר משם, לכן מקום המלכות היה תחילה שרשה העטרה שביסוד, ואחר כך כשנגדלה נתעקרה משם וגדלה מעט מעט עד שנעשית פרצוף גמור וכו', ולא מפני זה נעקרה מציאותה הראשונה, אלא שנשאר לה שורש דבוק עם הז"א בבחינת עטרה, ולא זו משם לעולם". ושורש זה שהניחה הנוק' בז"א הוא המלביש מן החזה דו"א ולמטה, וכל דיני הנוק' נוהגים בו, וכמבואר עוד בדברי הרב שלום ירושלם בביאורו לע"ח שער י"ט פ"ט ד"ה ועוד

ד.

דעת הפתח עינים דהלכות דשבוע ז' היא המלך השביעי

ואמנם מדברי הפתח עינים בהקדמה לכוונות ספירת העומר (דף פ"ה ע"ב) נראה שתפס דזו המלכות דאורך הנתקנת בשבוע השביעי היא המלך השביעי שהיא הנק' הכלולה ממלכיות דמ"ה ומלכיות דב"ן, והיא יש בה שמות הכלים דז"א ודנוק, דשמות הכלים דט"ס עליונות שבה המה כשמות הכלים דז"א, ושמות הכלים דהמלכות העשירית שבה (עטרת היסוד) דילה כשמות הכלים דנוק, וכנזכר בהקדמת רחובות הנהר דף ז' ע"ד דזו המלכות יש לה לעצמה בחינת אותיות שהם ט"ס עליונות ומספר שהוא בחינת מלכות.

וזוה לשון הפתח עינים שם בתו"ד, המלך השביעי הוא לשבוע השביעי עם הת"ת דחב"ד חגת"ס, דמלך השביעי הנזכר יש בה שמות הכלים דז"א עצמו ממש, וגם יש בה אותיות ומספר כנזכר בהקדמת רחובות הנהר וכו', וזמן תיקונו דמלך השביעי דחב"ד חגת"ס הנ"ל הוא בשבוע שביעי עם הת"ת שניהם יחד. והשתא נמצא דיש כאן ב' בחינות דמלכות שיש בהם שמות הכלים הנזכרים בשער השמות פ"ג כמו ז"א, והוא מלך השביעי [דאורך] דכל אחד מחב"ד חגת"ס אשר זמן תיקונוהו הוא דוקא בשבוע השביעי עם הת"ת, [ולזה] שמות הכלים דז"א ממש ומספרם ליעקב ורחל דידה, וכן מלכות הכולל [דעובי] הנזכר שהיא שוה בשוה עם

ומאחר כל אלו ההקדמות יש לומר דזאת המלכות הנתקנת בשבוע השביעי היא המלכות דבחינת עטרת היסודות דו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן דכל אחד משבעה פרצופי חב"ד חגת"ס דז"א, ומלבשת מן החוזה דהפרצוף ההוא דז"א ולמטה, ולפיכך בהגיע השבוע השביעי שבו מתפשטים המוחין בת"ת דז"א, מתפשטים המוחין גם במלכות המלבשת ודבוקה מאחורי הת"ת.

וכן העלה מוהרש"ט הכהן חסיד בספרו טוב שם בהגהותיו לספירת העומר אות ג' (עמוד ס"ה) דזו המלכות דשבוע ז' היא "המלכות שבגופו אשר יש לה ב"ן וכלים שלה שהיא עטרת היסוד דז"א אשר משלימתו לעשר". ועיין לו שם דלמד כן מתוך דברי הרז"ל בריש דרוש ח' (שעה"כ דף פ"ד ע"א), וגם נסתייע מלשון הרז"ל בסוף דרוש י"א ד"ה עוד (דף פ"ו ע"א) בענין הכוונה להשפיע מהחסד שבזכר אל הנקבה (נתבאר להלן דף ט"ז ע"ב ד"ה להמשיך שפע וכו') שכתב בזה"ל, עד שבוע הז' יכוין להשפיע מן בחי' המלכות שבזכר, שהיא הבחינה שנשארה מן הנקבה מושרשת בזכר בסוד שימני כחותם וכו', ע"כ. ומדקאמר דזו המלכות דשבוע ז' היא הבחינה שנשארה מן הנקבה מושרשת בזכר מכאן דהיא בחינת עטרת היסוד דז"א, וכמובא לעיל מדברי הרז"ל דבחינת עטרת היסוד היא שורש הנקבה שנשארה אצל הזכר, וכמבואר גם בהגוב"י לשעה"כ שם אות ד'.

ה.

**מפשט שעה"כ נראה שבשבוע
ז' יש לכיין להדיא מדר המשכת
המוחין למלכות**

ובגוף הדבר אי בשבוע הז' יש לכיין המשכת המוחין למלכות הנזכרת שהיא להאמור או עטרת היסוד (למהרש"ט חכהק) או המלך השביעי (להפתח עינים), הנה כבר כתבנו דמפשט דברי הרז"ל נראה להדיא דיש לכיין להמשיך המוחין בת"ת ומלכות גם יחד, וכמפורש בדרוש ח' (דף פ"ד רע"ב), וז"ל, שבוע הז' ת"ת ומלכות וכו', ואמנם לפי שהם ב' ספירות ראוי לכיין בב' הווי"ת, והם בהווי"ה דמ"ה כנגד ת"ת, והווי"ה דב"ן כנגד מלכות, דכר ונוקבא. ע"כ. וכ"כ שם להלן (בסוף העמוד), וז"ל, שבוע ז' צריך לכיין ב' כוונות, שבוע ג' ושבוע ד' ביחד, כי עתה הוא בסוד ת"ת כנגד החסדים ובסוד מלכות כנגד הגבורות, ע"כ. וכ"כ שם להלן דרוש י"ב (דף פ"ה ע"ג) "שבוע ז' בת"ת ומלכות והם הווי"ה דמ"ה וב"ן". וכ"ה בפרע"ח פרק א' ופרק ז'.

וכן מבואר בדברי השד"ה (סידור אור הלבנה ריש עמוד רל"ט, ומשם בפאת השד"ה ח"ב עמוד של"א), שבוע ז' בו נתקן ישסו"ת הנקראים ת"ת [ע"פ דרוש הדעת], וגם מלכות שהיא נוק' דז"א, והמעם שנתקנה קודם הנה"י מפני שהיא דבוקה עם הת"ת אחור באחור, וממילא מתפשטים בה המוחין, עכ"ל. וכן הוא בשערי רחמים חלק ב' סימן עט"ר (דף ס"ד ע"ד), ומשם בפאת השד"ה לסידור כוונות העומר (עמוד שכ"ט), וז"ל, שבוע ז' וכו' ליל

חב"ד חג"ת הנז' דז"א הנתקנת בכל יום בכל שבוע מז' שבועות חב"ד הגת"ם שלה עצמה ע"ד כל הפרצופים הכוללים דחב"ד חג"ת דז"א ממש ואין בה שינוי כלל, ואפשר דמלכות זאת [דעובין וכו'] נתקנת ע"י הנשים וכו', והיא יש בה שמות הכלים דזו"ן דאצילות כנזכר בשער השמות פ"ג ומספרים ליעקב ורחל דידה, עכ"ל.

ומה שיש להעיר על דברי הפתח עינים הוא, דהנה לדידיה נמצא דזו המלכות היא המלך השביעי, ולהיותה פרצוף שלם יש לה ט' ספירות פרטיים אשר להם שמות הכלים דז"א, ומלכות פרמית אשר לה שמות הכלים דנוק', ואם כן הוא למה בשבוע השביעי בהיותנו מכוונים בה, אין אנו מכוונים כולו ט' כלים דז"א וכולו י' כלים דנוק', שהרי היא כולה נתקנת בבת אחת בשבוע זה. ולא עוד אלא דמעט משמע מדבריו שבכוונת המשכת המוחין להכלים דת"ת דז"א ודנוק' נכלל גם כוונת המשכת המוחין לכלי המלכות דשמותיהם שוים וכמבואר דגם היא יש לה כל הכלים דזו"ן, ומשמע דסגי לכיין בה בכלים דת"ת לבד, והנה אם כנים הדברים הוא תימה מאוד, דלמה סגי בכלים דת"ת לבד והלא ראוי לכיין בה כולו כלים וכנ"ל. ועיין עוד להלן בסמוך אות ה' ולהלן מה שכתבנו בענין הכוונה דמלכות בשבוע ז'. ועיין עוד מה שכתב רבינו התורת חכם דף ס"ו ע"א בעומק בביאור ענין המלכות הנתקנת בשבוע השביעי.

א' המשכת גדלות א' דיש"ס לת"ת הנקרא ישמ"ת, ואחוריו ג"כ המלכות דכל אחד מז' ספירות חב"ד חגת"ס וכו', עכ"ל. וכן הוא שם בד"ה נמצא עי"ש. וכן נראה מדברי הפתח עינים שהעתקנו לעיל (דף פ"ה ע"ב ד"ה נמצא, וכיו"ב מוכח מתנ"ד שם ד"ה והנה) דבשבוע ז' נוסף על הת"ת נתקנת גם המלכות (שהיא לדעתו המלך השביעי כנזכר בדברינו לעיל).

ועל פי זה נמצא דבשבוע השביעי יש לכוין המשכת המוחין הכפילא, הן לספירת הת"ת והן לספירת המלכות, ובאמת כן הוא מפורש בדברי מהרש"ט חכ"ה (טוב שם ריש עמוד ס"ו) וז"ל, וצריך לכוין בת"ת כמו שבוע ג' וד' במ"ה וב"ן, ומלבד זה למלכות שבגופו אשר יש לה שם ב"ן וכלים שלה שהיא עמרת היסוד וכו', עכ"ל. והרי דנוסף על המ"ה וב"ן שהם החו"ג דת"ת דז"א יש להוסיף ולכוין שנית שם ב"ן לצורך המלכות שהיא עמח"י כנזכר.

ו.

צ"ע ממה שבסידורים לא נזכר בשבוע ז' כ"א המשכת המוחין לת"ת לבר

ומה שיש לתמוה בזה הוא דהן אמנם שבסידור הנדפס לכוונות ספירת העומר (הוצאת ישיבת שער השמים) בכותרת המשכת המוחין אכן כתוב בשבוע השביעי להמשיך ת"ת ומלכות, מ"מ הא בציוור הכוונה הן בסידור הנדפס והן בשאר הסידורים לא נזכר כלל להמשיך הנרנח"י והמוחין גם אל

המלכות, וכן בהמשכת המלכויות והדמות והמספר לנזק' לא סידרו אלא כלי ת"ת דנזק' בלבד, ואילו הכלים דמלכות דנזק' לא נפקד שום כלל, ולהמבואר לעיל הנה בהמשכת המוחין לז"א היה ראוי לציין שהנרנח"י והמוחין נכנסים לכלי הת"ת והמל' דז"א ונזק', דאף ע"פ שאין שמות לכלים דמל' דז"א וכנזכר לעיל, היה לו לרשום הפחות שהנרנח"י והמוחין נמשכים גם לתוך המלכות דז"א, וכן בהמשכת המלכויות והדמות וכו' היו צריכים לסדר גם הכלים דמל' דיעקב ורחל, ולא רק כלי הת"ת דנזק' לבדם. ועוד, דבשאר סידורי הרש"ש בכת"י לא נזכר כלל אף לא בכותרת ענין המלכות, ומכל זה מוכח דהמלכות אין לה זכר כלל בשבוע השביעי, והת"ת היא לבדה נתקנת בשבוע זה. וכיו"ב יש להוכיח מתוך דברי המשנת חסידים פרק ב' אות ב' שכתב דשבוע ז' הוא ת"ת, ולא הזכיר כלל תיקון המלכות בשבוע זה, והוא פלא.

עוד יש לתמוה דהלא עיקר בנין הנזק' אינו עומד אלא מאחורי נח"י דז"א, וכנודע דחח"ן דנזק' מלביש לנצח דז"א, בג"ה להוד, ודת"י ליסוד, ואך הכתר שבה לבדו מלביש אחורי הת"ת דז"א מן החזה דז"א ולמטה, וגם עיקר בנין הנזק' נעשה על ידי הנה"י דז"א, ומהשתא יפלא דכיון שבשבוע השביעי עדיין לא נתקנו הנה"י דז"א איך תתקן המלכות שעיקר בנינה מאחורי הנה"י. וכבר עמד בזה הבאתי לגני בהגהותיו לדרושי העומר (ה"ד עמוד קי"ה), ועי"ש מש"כ בזה.

איברא, ראייה זאת מדברי הרז"ל לאו ראייה גמורה היא, דמשאר לשונות הרב ז"ל מוכח שבשבוע ז' נמשכין המוחין לת"ת ומלכות ממש, ומש"ש הרב דיש לכוין בה כשבוע ג' וד' אינו ראייה, די"ל דקאי אשמות המוחין דשבוע ז', שהם כדוגמת המוחין דשבוע ג' וד' יחד.

ז.

בשבוע ז' נתקן הכתר דנוק'
ולחיותו בחי' שורש לבד נתקן
מאליו

והנראה לענ"ד שאכן באמת בשבוע זה נתקן גם הכתר דנוק' המלביש ממש מאחורי הת"ת דז"א, וכפשוטו של מקרא שבשבוע שביעי נתקנת המלכות, והיינו הכתר דילה שבאחורי הת"ת, אלא דלחיותו בחינת כתר ושורש לבד, ובפרט להמבואר בכמה מקומות^ח, דתשלום בנין הכתר דנוק' אינו נעשה אלא אחר גמר תיקון בנין כל הפרצוף, וכנודע גם מסדר בנין הנוק' באטב"ח בברכת אבות דעמידה, לכן אפילו נימא שבאמת עתה מתחיל בנין הכתר דילה, אינו אלא תחילת הבנין לבד, ואינו אלא הארה בעלמא, ולפיכך השמיט הרש"ש בסידורים כוונה זו, וי"ל דהארה זו נמשכת מאליה.

ומחמת אלו התמיהות היה נראה לכאורה דאכן בשבוע השביעי לא נתקן אלא הת"ת דז"א לבדו, ולהיות הת"ת מלביש בקו האמצעי כלול מחסדים וגבורות כדוגמת הדעת, והחסדים הם שורש הז"א והגבורות שורש הנוק' שבנינה מתחיל מאחורי הת"ת, אמטו להכי קרי ליה הרז"ל להת"ת הנתקנת בשבוע השביעי בהשאלה בשם ת"ת ומלכות, והכוונה בזה לצד השמאל דת"ת דז"א שהוא בחינת הגבורות שמהם שורש הנוק', ומעין זה ראיתי לכמה ממחברי זמנינו.

ויש לדייק כן מעט בלשון הרז"ל שהעתקנו לעיל (דף פ"ד סע"ב) שכתב בזה"ל, שבוע ז' צריך לכוין ב' כוונות, שבוע ג' ושבוע ד' ביחד, כי עתה הוא בסוד ת"ת כנגד החסדים ובסוד מלכות כנגד הגבורות, ע"כ. והיינו כמבואר, דהמלכות הנתקנת בשבוע ז' אינה כפשוטה, אלא היא צד שמאל דת"ת שמשם שורש הנוק', וזהו שכתב הרז"ל שהוא מעין בחינת החו"ג דדעת הנמשכים בשבוע ג' וד', אלא שהדעת נחלק תיקונו לב' שבועות, שבוע אחד לחסדים דדעת ושבוע אחד לגבורות דדעת וכנ"ל, משא"כ הת"ת נתקנים החו"ג שלו שניהם בשבוע אחד שהוא בשבוע השביעי.

ח. ומהם בע"ח שער כ"ג פ"ז (ח"א דף ק"ח ע"ג), שער כ"ה דרוש ג' (שם ח"ב דף ט' ע"ד), שם דרוש ו' (דף י"ב ע"ד), וכן הוא בנהר שלום דף ל"ו ע"ד ד"ה והנה.

למלכות, וכפשוטו דברי הרב ז"ל, ומה שלא הוזכר דבר זה להדיא בסידורים בציוור הכוונה, הוא לפי שעיקר כוונתנו להמשיך המוחין אל הת"ת, הן החסדים והן הגבורות תרוייהו לת"ת דו"א, והז"א הוא אשר מעצמו נוטל מתוך החו"ג שנמשכו בו את בחינת הגבורות וממשיכם מעצמו אל המלכות המלכשת מאחורי הת"ת דיליה. וכן יש לדחוק גם בדברי המשנת חסידים הנ"ל בטעם שלא הזכיר המלכות כלל.

ח.

צ"ע בענין המלכות שאליה נמשכים בכל לילה המלכיות והמספר

פש גבן לבאר ענין המלכות השלישית מן הג' מלכיות שפתחנו בהן לעיל, שהיא המלכות אשר בכל לילה אחר גמר המשכת המוחין לכל אחד משבעה פרצופי חב"ד חגת"ם דו"א נמשכים לה המלכיות והדמות והמספר וכמבואר לעיל. והנה מלכות זו מכוונים בה בכל לילה, דבשבע ראשון שבו נמשכים החכמות לחכמה דחב"ד חגת"ם דו"א, מכוונים להמשיך המלכיות והמספר והדמות דחכמה לחכמה הפרטית דזו המלכות דחב"ד חגת"ם, ובשבע שני שבו נמשכים הבינות לפרצופי הבינה דו"א, מכוונים להמשיך המלכיות וכו' לבינה הפרטית שבה, וכן על זה הדרך.

והנה כפי הפשט אין לומר דזו המלכות היא עמרת היסוד דו"א, דנוסף על שכבר נתבאר דעמרת היסוד דו"א היא

וכפי מסקנא זו נמצא דלמעשה אין המלכות דו"א נתקנת בשבוע השביעי, ועפ"ז צריך לומר דהמלכות הנ"ל דאורך דפרצופי חב"ד חגת"ם דו"א נתקנת בליל שבועות, יחד עם תשלום הכתרים והנה"י הפרטיים והכוללים, ובהכרח שתיקונה נעשה ע"י אטב"ח, וכבנין הנק' דאחור בברכת אבות דעמצידה בימות החול. אלא דלמעשה לא מצינו בשום סידור מן הסידורים שבכת"י שלפנינו שיסדרו בליל שבועות גם המלכיות, וצ"ע. ובאמת דעת השד"ח (פאת השד"ח עמוד ש"י ועמוד של"ג) מסכמת שאכן בליל שבועות יש לכיין כל סדר בנין הנק' ע"י אטב"ח, ולדידיה אתי שפיר, דבשבוע השביעי מתחיל תיקון הכתר דילה וכנ"ל, ואינו אלא הארה בעלמא, ועיקר בנין פרצופה בליל שבועות ע"י אטב"ח. ולאיןך רבנותא שלא סידרו הפרטות הנ"ל בהכרח צ"ל דזו המלכות נתקנת מאליה, וכדמצינו כיו"ב בכמה מקומות דאין מכוונים להדיא פרטות סדר תיקונה וכבנין פרצופה, והיא נתקנת ממילא על ידי הז"א אחר שנמשכו בתוכו המוחין.

ושו"ר להרמח"ל בקיצור הכוונות (עמוד ע"ה, בהנמ"ח עמוד צ"ו) שכתב בזה הלשון, ובשבוע ז' באים חו"ג בת"ת וכו', ומלכות דו"א מתקנת ג"כ בסוד המוחין, כי בשבוע ז' שת"ת לוקח חו"ג – החסדים לוקחם לעצמו, והגבורות לצורך מלכות, כי מקומה אחר הת"ת בסוד המרכבה, כידוע, ע"כ. ומדבריו אלו נראה דהסכים דלעולם בשבוע ז' נמשכים המוחין גם

באטב"ח עד תשלום תיקונה. ולדעתנו נמצא דבאמת אין מלכות שלישית, כי אם שני מלכויות לבד, האחת היא המלכות דעובי בחינת העור דז"א וכנ"ל אות ב', והשנית היא המלכות דאורך דבחינת עמרת היסוד, ותחילת תיקונה בשבוע השביעי וכנ"ל אות ז', ועיקר תיקונה ופרטות בנין פרצופה בליל שבועות ע"י אטב"ח. (ומ"מ ליישב דעת רוב הסידורים שסידרו בכל לילה כוונת המשכת המספר והמלכויות לנוק, עיין מה שכתבנו בספר ים החכמה – תשס"ז מאמר תיקון הנוק' אות א' – ח.).

ט.

דעת הפתח עינים

והנה זה לשון הפתח עינים בביאור מהות מלכות זו שאליה נמשכים המלכויות והמספר (דף פ"ה ע"ב), דבכל שבוע נמשכים המספר ליעקב ורחל הפרטיים דאותה ספירה, דאותו יום, דאותו פרצוף, דאותו שבוע, ושמות הכלים הנ"ל שנמשכים להם המספרים הוא למלכות דאותו פרט, והיא מלכות היוצאת מבחינת עמרת היסוד שלו, עכ"ל. וממשמעות דבריו נראה דסבירא ליה דכגון בשבוע ראשון הנה זו המלכות היא בחי' עמרת היסוד הפרטית דפרטות כל אחת מן הז' חכמות דאורך דפרצופי חב"ד חגת"ם הנתקנים בשבוע ראשון, וכן בשבוע שני היא בחינת עמרת היסוד הפרטית דפרטות כל אחת מן הז' בינות דאורך דפרצופי חב"ד חגת"ם, וכעד"ז בכל שבוע. והוא לפי שכל ספירה פרטית

זאת הנתקנת בשבוע השביעי (וכתבנו שם דכן מסכמת גם דעת מוהרש"ט הכהן), הנה עוד זאת מעיקרא דדינא פירכא, שהרי המלכות דבחינת עמרת היסוד דז"א כבר אמרנו שהיא מלבשת מן החוזה דז"א ולמטה, ועיקר בנינה מן המוחין אשר בנה"י דאורך דז"א אשר שם מקומה מאחורי הז"א, וסדר תיקונה ע"י אטב"ח כדוגמת סדר כוונות בנין הנוק' אחר באחר בברכת אבות דעמידה, וכיון דהשתא הכא טרם נמשכו המוחין לנה"י דאורך דז"א עד יומא דעצרתא, ואפילו המוחין דת"ת דז"א גם המה אינם נמשכים אל הת"ת עד השבוע השביעי לעומר, איך יתכן שתקדים הנוק' להתתקן כבר בשבוע הראשון טרם הגיע המוחין דז"א למקום שכנגדה.

ובאמת מן הטעם הזה עצמו העלה השד"ה בסידור אור הלבנה עמוד רמ"א – רמ"ב, ומשם בפאת השד"ה עמוד של"ג, ועוד שם עמוד ש"י, דאין לכיון במו"ט ימי העומר בהמשכת המוחין אלא לכלים דז"א לבדם, ודלא כמסודר בכל הסידורים להמשיך המלכויות וכו' לכלים דיעקב ורחל, דכל אלה נמשכים לסברתו רק בשבועות, וטעמו ונימוקו, דדוקא אחר גמר תיקון והמשכת המוחין לנה"י דז"א בליל שבועות אזי מתחיל בנין הנוק' באטב"ח, וכדמצינו בכל יום בכוונות ברכת אבות דעמידה, ולכן לדעתו יש לכיון בליל שבועות אחר תיקון הנה"י ואחר הטבילה שבה יורדים החסדים ליסוד וחוזרים באור חוזר וכו' כל סדר בנין פרצוף הנוק'

מחב"ד חגת"ם דחב"ד חגת"ם דהפרצוף השלישי בינה ז"א ודהפרצוף הרביעי חכמה דז"א, כלולה מעשר ספירות דפרטות הספירה ההיא עצמה, והספירה העשירית שבה היא עטרת היסוד הפרטית, ובה נמשכים כעת המלכויות ע"פ הכלל הנודע דבכל המשכה פרטית לז"א, נמשכים הט"ם לז"א והמלכויות לנזק, ומלכות פרטית זו עומדת מן החוזה ולמטה דפרטות כל ספירה מן הספירות הפרטיות דאורך דחב"ד חגת"ם דחב"ד חגת"ם דז"א.

ואעפ"י שבדרך כלל אין נכנסים לפרטות גדולה מעין זו, הנה כאן כיון שאנו ממשיכים לכל ספירה פרטית מוחין שלמים דקטנות וגדלות וכו' מפרטים בה גם פרטות זו עד שלכל ספירה יש גם מלכות פרטית המלבשת מן החוזה דהספירה ההיא ולמטה, וכדוגמת פירוט פרצוף כללי בכל מקום. ועיין שערי רחמים ח"א סימן ר' (דף מ"ד ע"ב) דאפשר שיש להעמים כן בדבריו.

והבן היטב דמלכות זה הפרטית דכל ספירה היא מלכות פרטית אשר בכל ספירה מן הספירות דז"א, והיא עטרת היסוד דפרטות הספירה ההיא, ושמות הכלים דילה הם שמות הכלים דנזק. והיא נוסף על הספירה העשירית דאורך מן הי"ם דאורך דז"א, שהיא המלכות דבחינת עטרת היסוד העומדת מאחורי הנה"י דאורך דכללות הז"א, ונתקנת עם הת"ת בשבוע השביעי לעומר אי נמי בחג השבועות כמבואר לעיל.

ומה שיש להעיר בזה הוא, דכיון שמלכות זו היא המלכות דפרט החכמה הנתקן בלילה ההוא, והיא פרצוף שלם לעצמה, למה מכוונים בה בשבוע ראשון כלי החכמה לבד וכן בשבוע שני כלי הבינה לבד וכו'. ואולי דע"ד שבז"א מכוונים בשבוע ראשון כלי החכמה לבד אע"פ שלהאמור הוא כלול מו"ם, והיינו טעמא כיון שבכללותו אינו אלא ספירת החכמה, כן עד"ז כן הוא גם בנזק. ודווקא.

ואמנם יש לדון דאפשר שכוונת הפתח עינים בלשונו שהעתקנו לעיל אינו אלא להנזק' דבחינת עטרת היסוד הכללית דז"א, שהרי לדעתו בשבוע השביעי נתקנת הנזק' דבחינת המלך השביעי, וכמבואר דעתו לעיל, ונמצאת הנזק' דעטרת היסוד חסרת תיקון, ולכן י"ל שלדעתו היא זאת הנתקנת בכל לילה ע"י המלכויות והמספר. ואע"פ שעדיין לא נתקנו הנה"י דז"א, וככל חומר הקושיא דקשיא לן לעיל, יש לומר דסבירא ליה להפתח עינים דאינו מעכב, דכך הוא המדה בימי העומר שאחר תיקון כל פרט בז"א נתקן הפרט ההוא דוגמתו בנזק' דעטרת היסוד, ודלא כבשאר ימות השנה. ומה שכתב הפתח עינים "דבכל שבוע נמשכים המספר ליעקב ורחל הפרטיים דאותה ספירה דאותו יום וכו'". אין כוונתו לעטרת היסוד הפרטית דפרטות הספירה ההיא כדרך שנתבאר לעיל, אלא כוונתו דכל הפרטים שישנם בז"א ישנם גם במלכות דעטרת היסוד המלבשתו מכנגד החוזה

דחכמה, חב"ד חגת"ם דחכמה דבינה, חב"ד חגת"ם דחכמה דדעת וכו'), ועד"ז בשבוע שני נתקנים החב"ד חגת"ם הפרטיים דבינות דחב"ד חגת"ם וכן עד"ז בשאר השבועות, ואכ"מ להאריך בדעתו. ועכ"פ כיון דבלא"ה נחית לפרטות זו שבכל ספירה, שוב לא יפלא אם נאמר שכל ספירה כלולה גם ממלכות פרטית שהיא עטרת היסוד דפרטות הספירה ההיא, ואליה נמשכים המלכיות והמספר. אלא דסוף כל סוף עדיין צ"ע למה סידר בה כלי החכמה לבד וכדקשיא לן לעיל.

יא.

הנוק' הנתקנת ומזדווגת בכל ימות השנה היא דבחינת עטרת היסודות

והנראה לפרש במהות זו המלכות שאליה נמשכים המלכיות והמספר שהיא המלכות דבחינת המלך השביעי הכלולה ממלכות דמ"ה ומלכות דב"ן, ואע"פ שבערך עצמה כלולה היא בפרטותה מאותיות שהם ט"ם עליונות ומספר שהוא המלכות הפרטית שבה, וכנזכר בהקדמת רחובות הנהר דף ז' ע"ד, ולא עוד אלא שלדעת הפתח עינים בסוגיין יש לה כט"ם עליונות שבה שמות הכלים דז"א ובמלכות הפרטית שבה שמות הכלים דנוק', הנה כל זה אינו אלא בערך עצמה, אבל בערך ז"א נחשבת בכללות כבחינת המספר, דהן האותיות והן המספר שבה שניהם גם יחד חשובים לערך המוחין דז"א כבחינת מלכיות

דיליה ולמטה, וכל פרט שנתקן בז"א, נתקן הפרט ההוא דוגמתו ממש בנוק' על ידי המלכיות והמספר, באופן שבשבוע ראשון שבו נתקנים החכמות דחב"ד חגת"ם דז"א נתקנים גם החכמות דחב"ד חגת"ם נוק', ובכל לילה אחר שנמשכים המוחין דפרטות הלילה ההוא לז"א, נמשכים המלכיות לפרט ההוא דוגמתם בנוק'.

י.

דעת היר"א דהמלכות הנ"ל היא עטרת היסוד דפרטות כל ספירה

אלא שמ"מ מתוך דברי היר"א בקנין פירות אות כ"ט (עמוד ע"ז) שמעינן דנחית להפרטות שזכרנו לעיל, דהמלכות שאליה נמשכים המלכיות והמספר היא המלכות הפרטית דבחינת עטרת היסוד דפרטות כל ספירה וספירה, וכדסלקא דעתין בדעת הפתח עינים. אלא שלדעתו לא יפלא מה טעם דייקא הכא נחתינן הכא לפרטות זו, יען דלשיטתו אזיל דסבירא ליה בכוונות העומר כדעת בנהר שלום דף ל"ו ע"ג דכל ספירה מן הספירות הפרטיות דז"א כלולה מי"ם פרטיים, ובכל שבוע נתקנים מ"ט בחינות ולא ז' בחינות לבד, וכגון בשבוע ראשון שבו נתקנים החכמות דחב"ד חגת"ם, הנה כל אחד מן הז' חכמות הללו כלול מי"ם, והחב"ד חגת"ם הפרטיים שבהם נתקנים בשבוע זה, באופן שבשבוע ראשון נתקנים החב"ד חגת"ם הפרטיים דחכמות דחב"ד חגת"ם שהם מ"ט בחינות (חב"ד חגת"ם דחכמה

ומספר לבד, ועד"ז אין לה בערכו אלא שמות הכלים דנוק' לבד.

ולהבין הענין ביתר שאת יש להקדים הנודע דבנין הנוק' בכל ימות החול אינו אלא ביעקב ורחל דבחינת עטרות היסודות לבד, והם המזדווגים בכל תפלה בברכת שים שלום, וכמבואר בהגהות השמ"ש לע"ח שער העקודים פ"ב אות א' (דף כ"ה ע"ג), וזווגייהו מיניה וביה, יעקב דבחינת עטרת היסוד דו"ק דמ"ה עם רחל דבחינת עטרת היסוד דו"ק דב"ן. וי"א דיעקב ורחל דבחינת עטרות היסודות שניהם יחד נחשבים לבחינת הנוק', ומזדווגים שניהם יחד עם יעקב דבחינת האחוריים דאבא העומד מצד הפנים דו"א, וכנודע פלוגתא דרבוותא בזה, ובכל אופן אין להם זווג עם הז"א. ואולם הנוק' דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן, אין לה זווג בימות החול, ולכן גם כן אין לה זכר בסדר הכוונות, אלא שמכל מקום נמשכים בה המוחין ונתקנת גם היא, ואמנם אין המוחין נמשכים בה על ידי כוונת התחתונים כי אם בדרך ממילא, מפני שעומדת תחת הז"א, ונחשבת לערכו כערך הז"א לערך ישסו"ת וכערך כל פרצוף תחתון לערך הפרצוף העליון שלמעלה ממנו, וע"ד שנודע דאחר כניסת המוחין בישסו"ת לוקחים המובחר לעצמם וממשיכים השארית להפרצוף שתחתיהם שהוא ז"א, וכן כל פרצוף עליון אחר כניסת המוחין בתוכו לוקח המובחר לעצמו וממשיך השארית להפרצוף שתחתיו, כן עד"ז הוא בז"א, שאחר כניסת המוחין

בתוכו לוקח המובחר – שהם המוחין דו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן – לעצמו, וממשיך השאר להפרצוף שתחתיו שהיא הנוק' הנ"ל דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן. ויען שמלכות זו דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן אין לנו עסק עמה בימות החול וכאמור, אמטו להכי אין אנו מכוונים סדר כניסת המוחין בה ותיקון בנין פרצופה, ומאליהם נמשכים המוחין בה אחר כניסתם בז"א.

באופן שהדבר ברור שעיקר כוונת התחתונים בכל ימות השנה בענין המשכת המוחין לנוק' ובנין פרצופה ע"י אטב"ח, אינו אלא ביעקב ורחל דבחינת עטרות היסודות, שהמה לבדם יש להם זווג, ומכל מקום אע"פ שאין לנו עסק עם יעקב ורחל דבחינת המלכיות דבחינת מ"ה וב"ן, הנה אחר כניסת המוחין לזו"ן הגדולים, מזדווגים הם וממשיכים השארית ליעקב ורחל הנ"ל דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן, וכל זה בדרך ממילא מבלי צורך לכוונת התחתונים וכמבואר כל זה יפה בדברי רבינו התורת חכם דף קכ"ב ריש ע"ב, וכן הוא עוד שם להלן דף קל"ג ריש ע"א, ולעיל מינה דף ס"ב ריש ע"א, ובדברי הרב שמן ששון בביאורו להקדמת רחובות הנהר דף ג' ע"ד (בהנדפס בסוף ע"ח עמוד נ"ד טור א' ד"ה אך קשה), ובביאורו לע"ח שער כ"ג פ"ה מ"ב סוף אות ה' (שם דף ע"ט ע"ג), וכיוצא בזה יש להוכיח מתוך דברי מרן גופא בהקדמת רחובות הנהר דף ד' ע"ד ודף ה' ע"א, וכאשר הראה מקורו הרב שמן ששון ואחריו הרב באתי

יב.

**בחג השבועות עולה נוק'
למדרגה הז' ואז מלבישים
שניהם בז"ת דעתיק**

איברא, שאני ימי העומר מכל שאר ימות השנה, דהנה מתוך דברי הרש"ש בנהר שלום דף ל"ז ע"א סוד"ה כתב ומשם בהקדמת מרן בסידור לכוונות העמידה דשבועות (סידור כוונות חג השבועות דף ח' ע"ב ד"ה וכתב), שכתב דעל ידי התפלות דיום חג השבועות "באים המוחין דפנים בפנים, ונגדלת כמוהו בכתר אחד שוה לשניהם", אנו למדים שדעתו דעת עליון מסכמת שנשתנה חג השבועות למובה מכל שאר ימות השנה, שבו ביום עולה הנוק' להלביש כל שיעור קומת הז"א באופן דכתר אחד שוה לשניהם.

והנה בענין מדרגה זו דשתיהן משתמשים בכתר אחד כתב הרז"ל בע"ה שער ל"ז פ"ב (ח"ב דף נ"ז ע"ד) שהיא הנקראת מדרגה הז', ור"ל, דז' מדרגות יש לה לנזק' מתחילת גידולה בהיותה בסוד נקודה קטנה תחת היסוד דז"א, עד תכלית גידולה בהיותה מלכשת עמו בהשוואה גמורה באופן דשניהם משתמשים בכתר אחד, שזו היא המדרגה השביעית והיותר עליונה מכולם, ואמנם כיון שחטא אדם הראשון, לכן המדרגה השביעית הנ"ל "לא היתה כך לעולם עד לעתיד לבוא, ואילו היה כן וכו' לא היתה אומה ולשון שולטת בנו כלל עוד".

לגני בביאורו להקדמת רחובות הנהר דף ח' ע"ב (ח"ג ריש עמוד ק"ג), ועיין לו עוד שם דף ד' ע"א ד"ה והנה זו"ן (עמוד נ"ז נ"ז), ושם לעיל מינה דף ג' ע"ד ד"ה ובפרצוף (ח"ג עמוד מ"ח סוף טור א').

וכל זה האמור נכון בכל ימות השנה שבהן אכן אין לנו עסק עם יעקב ורחל חג"ל דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן דבלאו הכי אינם עתידים להזדווג אם זו"ן הגדולים, לא מיבעיא בימות החול וכאמור, אלא אפילו בשבת נמי אין להם ליעקב ורחל דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן זווג עם הז"א, יען דהזווג דכללות הנעשה בקדושת כתר אף הוא אינו עם הנזק' דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן, אלא על פי פשטות הסידור נראה שהוא זווג הז"א דכללות הכלול מו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן עם הנזק' שהיא יעקב ורחל דבחינת עמרות היסודות, וההפרש בין הזווג דימות החול להזווג דקדושת כתר דשבת הוא דבימות החול אין זווג לז"א כלל, אלא יעקב ורחל דבחינת עמרות היסודות הם המזדווגים מיניה וביה (או מזדווגים עם יעקב דבחינת אחריים דאבא העומד מצד הפנים דז"א, וכנ"ל בקצרה), ואילו בקדושת כתר מזדווגים יעקב ורחל עם זו"ן הגדולים, אבל יעקב ורחל דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן אין להם זווג כלל לא ביום השבת ומכ"ש שלא בימות החול, וכמפורש יוצא כסדר הזה מדברי רבינו התורת חכם, וכמוכח כן מתוך סדר הלכשת הפרצופים המבואר בלשון מרן בהקדמותיו לתפלות העמידה דשבת, כמבואר באורך להלן סימן ד'.

והנה מדברי הרז"ל בדרוש קידוש לבנה שבמבוא שערים דף ס' ע"ג ובדרוש חטא אדם הראשון שבשער מאמרי רשב"י פרשת קדושים ומשם בדברי השד"ה באיפה שלימה לאוצרות חיים שער הברודים פ"ג אות י"ב (דף י"ה ע"א), עולה ממדרגה זו השביעית הנ"ל היא המדרגה הראשונה שבה עתידים זו"ן לעלות לעתיד לבוא, שאז יעלו להלביש ז' תיקוני גולגלתא דא"א אשר במיבורא דא"ק, ואז בעת ההיא ילבישו זו"ן שניהם בהשוואה גמורה באופן דשניהם משתמשים בכתר אחד, ועד"ז גם עולמות עשיה ויצירה שהם נ"ר דכללות העולמות ילבישו אז שניהם בהשוואה אחת במקום ישמו"ת, עיי"ש היטב. והיינו כדוגמת הלבשת מ"ה וב"ן דא"ק שהם זו"ן הכוללים דא"ק המלבישים בשוה ממיבורא דא"ק ולמטה, וכנודע מסדר הלבשת עסמ"ב דא"ק, דע"ב דא"ק מלביש מן השערות שכראש א"ק ולמטה, וס"ג דא"ק מן האוזן ולמטה, ומ"ה וב"ן דא"ק שניהם מלבישים בשוה ממיבורא דא"ק ולמטה, וכסדר הזה כן הוא גם לעתיד לבוא בעלות זו"ן לז' תיקוני גולגלתא דכיון שמלבישים אז כל שיעור קומת מ"ה וב"ן הכוללים דא"ק, מלבישים שניהם בשוה כדוגמת המ"ה וב"ן הנ"ל.

ומן הטעם הזה גופא לא מצינו בזה"ז שיהיו זו"ן שתיהם משתמשים בכתר אחד, דכיון דאוקמינן שמדרגה זו דשתיהם משתמשים וכו' אינה אלא בעלותם להלביש ז"ת דעתיק, ובזה"ז לא

מצינו שיעלו להלביש לז"ת דעתיק, דאפילו במנחת שבת אינם עולים כי אם למוחא סתימאה דא"א, ולא אפילו לגולגלתא דא"א, ומכ"ש שאינם עולים לז"ת דע"י המלוכשים בפנימיות גולגלתא דא"א, לכן לא מצינו היותם משתמשים בכתר אחד בזמן הזה כלל, דאין הנק' יכולה בזה"ז לעלות לזו המדרגה.

וכן מן הטעם הזה תמצא שבסדר עליית הפרצופים המבואר בהקדמת רחובות הנהר דף ח' ע"ב – ע"ג, לא נזכר כלל מציאות היות זו"ן מלבישים בהשוואה אחת, ואדרבה להדיא איתא התם (שם ריש ע"ג ד"ה וכן) דבעלות זו"ן לקבל מוחין דיחידה מא"א, כגון במנחת שבת, עולה הזו"א ומלביש לא"א, והנק' עולה ומלביש לאו"א עילאין, ולמה לא זכר כלל מציאות היותם מלבישים בהשוואה אחת ומשתמשים בכתר אחד. ולהאמור ניהא, דכיון שאין להם עליה בזה"ז לז"ת דעתיק שוב אי אפשר להם שילבישו בשוה, דזה תלוי בזה וכאמור. ולכן מרן בדבריו שם לא דיבר מעליה זו כי אם מענין העליה לא"א דייקא, שזו היא העליה היותר גבוהה הנוהגת בזמן הזה, ובעלותם בה אז מלבישת הנק' מדרגה אחת תחת הזו"א, דהוא מלביש לא"א והיא לאו"א, וכמבואר בדברי מרן שם. ולא עוד אלא דאף בדברי מרן שם להלן בסמוך (דף ח' ע"ג ריש ד"ה וכן) דאיירי להדיא בענין העליה דשבועות ומדמה אותה להעליה דשבת, הנה בע"כ דלא איירי אלא בענין העליה לא"א לבד, יען

הכתר דשניהם, דמחציו נעשה כתר לז"א ומחציו האחר כתר לנוק', וכנודע מסדר הכפלת החסדים בליל שבועות, אשר כל זה הסדר הנ"ל הוא דוקא בהיות זו"ן עומדים אחר באחור שאז נעשה סדר עליית החסדים כפי האופן הנ"ל, ולא איירי התם בע"ה כלל בענין העליה למדרגה הז' שהוא בהיות זו"ן עומדים פנים בפנים, וא"כ הוא תימה מהיכן יצא לו למרן דזו"ן עולים בשבועות למדרגה ז' בבחינת פנים בפנים.

י"ל דסבירא ליה למרן דאחר שבדברי הרז"ל בע"ה שער כ"ה פ"ו (דף י"ב ע"ד) וכן בקצרה שם סוף פ"ג (דף י' ע"א) מבואר דבהיות שליש חסד הת"ת מתחלק כפי האופן הנ"ל היוצא מן הפסוק יום אחד וכו' אזי זו"ן משתמשים שניהם בכתר אחד (בבחינת האחור), ובדברי הזוהר נדרש פסוק זה איז"ט דשבועות, ואף בדברי הרז"ל בשע"ה כ' דרוש חג השבועות בענין הגדלת הכתר נקט כסדר הנ"ל דחסד הת"ת משמש חציו לז"א וחציו לנוק' וכבע"ה שער כ"ה סוף פ"ג ופ"ו הנ"ל, וכן העלה מרן שיש לבוין להלכה ולמעשה בכוונת עליית החסדים קודם הטבילה, וכמבואר בדברי מוה"ר וידאל קואינקא בסידורו לחג השבועות, ודלא כסדר עליית החסדים בשאר ימות השנה שאינו כסדר הזה, הנה מכל זה יצא לו למרן דלכל הפחות בבחינת האחור מפורש איתמר דנשתנה חג השבועות לטובה מכל שאר ימות השנה, שבו ביום מתחלק החסד העולה להגדיל הכתר באופן דכתר אחד משמש

דזו העליה מפורשת להדיא בדברי הרז"ל, ואילו העליה לז"ת דעתיק אינה נזכרת להדיא כי אם מכללא איתמר לה וכדלהלן בסמוך, ולזה לא זכר ממנה ולא כלום.

והיינו גופא עיקר החידוש הרמוז בדברי מרן בנהר שלום שם, דאע"ג שעליה זו לז"ת דעתיק אינה נזכרת אלא לעת"ל, מ"מ ביו"ט דשבועות עולים זו"ן למדרגה זו, ולפיכך נגדלת הנוק' בכתר אחד שוה לשניהם.

יג.

הראיות שהיה לו להרש"ש להחידוש הנ"ל

ומה שיצא לו למרן כן, יש לומר שהוא ממה שמצינו בזוה"ק אמור צ"ו ע"ב דדריש מקרא שכתוב 'והיה יום אחד הוא יודע לה' לא יום ולא לילה' איזמא דעצרתא, כלומר, דבו ביום ז"א ונוק' שניהן שוים לגמרי בבחינת יום אחד. ובע"ה שער כ"ה פ"ו (דף י"ב ע"ד) נדרש מקרא זה 'דיום אחד הוא יודע לה' אבחינת שניהם משתמשים בכתר אחד, עיי"ש.

והגם דבע"ה שם נדרש פסוק זה אהך דשניהם משתמשים בכתר אחד בבחינת האחור, ולא איירי התם כלל בבחינת הפנים, ור"ל, דבעת עלות החסדים דז"א להגדיל הכתר דאחור, אזי החסד דשליש תחתון דת"ת מתחלק וחציו עולה להגדיל הכתר דז"א וחציו להגדיל הכתר דנוק', ונמצא דהשליש תחתון דחסד הת"ת משמש לבחינת

שביו"ט דשבועות עולים זו"ן כל שיעור קומת א"א, היינו לז"ת דע"י שבפנימיות גולגלתא דא"א.

ובזה יובן דברי מרן בהקדמתו לכוונות התפלות דחג השבועות (סידור היר"א ח"ב עמוד 697, וכ"ה בהקדמת הסידור למוה"ר וידאל לכוונות ליל שבועות, ובהקדמת הסידור למוהר"א פירי"א דף ה' ע"א), דענין המוחין דיחידה דיחידה דבחינת הפנים הנמשכים בקדושת כתר דמוסף "זה סוד הפסוק והיה יום אחד הוא יודע לה' לא יום ולא לילה והיה לעת ערב יהיה אור כנודע, והוא סוד אחד מסודות הפסוק". ולכאורה הוא פלאי. ועיין להרב פתח עינים דף צ' ע"ב ד"ה אח"כ ביום שנראה שנרגש בתמיהה זו, וכיון דלא נחית לדברינו הנ"ל לפיכך כתב דפשוט לו דברי מרן הללו בהביאו פסוק זה "קאי פירושו על בחינת כפל החסדים שבת"ת הנזכר, אשר עי"ז שניהם זו"ן משתמשים בכתר אחד, ולא קאי על העליות הנכרים בסדר המדרגות בתפלה ע"ד הנזכר לחש וחזרה שחרית ומוסף". וכוונתו, דלשון מרן דלא קאי אדמליק מינה דאיירי בענין המוחין דיחידה הנמשכים במוסף, אלא אדלעיל מינה שם בריש ההקדמה דאיירי בענין סדר העלאת והכפלת החסדים. איברא, להאמור יש לומר כפשטיה דלישנא, דקאי אענין המוחין הכתובים שם לעיל בסמוך ומינייהו סליק, וכוונתו להורות דע"י המוחין הללו עולה הנק' ומלבשת בהשוואה אחת עם הז"א באופן דכתר אחד וכו', שזהו גופא סוד הפסוק והיה יום אחד וכו'.

לשניהם, וכמבואר בסוד הפסוק יום אחד וגו' דקאי איו"ט דשבועות. ומאחר שעכ"פ כן הוא מפורש בבחינת האחור, סבירא ליה למרן דעד"ז הוא גם בבחינת הפנים, דמה נשתנה, דמקרא דיום אחד וגו' לא נדרש בזה"ק דוקא אבחינת האחור, ואדרבה, יותר משמע דקאי אבחינת הפנים, דהוונג דפנים בפנים הנעשה ביו"ט הוא במדרגת יום אחד – דזו"ן עומדים בהשוואה אחת באופן שאינו לא יום שהוא ז"א ולא לילה שהוא נק' אלא תרוייהו כחדא ממש בבחינת שניהם משתמשים בכתר אחד.

וכן יש לדייק מתוך לשון הרז"ל בדרוש חג השבועות (דף פ"ט רע"ב) שכתב בזה"ל, ואח"כ ע"י תפלת שחרית ומוסף דיום שבועות ממש אז היא עולה כמוהו (פירוש פנים בפנים) ואז הם מזדווגים יחד, ע"כ. ומשמע דע"י התפלות עולה הנק' כמוהו ממש שזה בשוה בכתר אחד. ועיין להשמן ששון בביאורו לשם אות י"ב (ה"ג דף קט"ו ע"ד) שכתב אף הוא לפרש כן בדעת מרן. ומכאן דברי הוזה"ק ודברי הרז"ל הללו יצא לו למרן דשבועות שניהם משתמשים בכתר אחד אף בהיותם עומדים פנים בפנים, ובע"כ דהיינו מצד עלייתם לז"ת דעתיק וכמוכה מתוך דברי הרז"ל כמבואר שערין ושער מאמרי רשב"י הנ"ל דאי אפשר לה לנק' שתעלה למדרגה הז' זולת בעלות זו"ן לז"ת דגולגלתא וכמבואר.

וצריך לומר דס"ל למרן דמש"כ הרז"ל בשעה"כ דרוש חג השבועות

מכל וכל", ועיי"ש מש"כ בסוד שתי הלחם הבאים מן החמץ. וכל זה צריך לכאורה נתינת טעם.

ואמנם להמבואר דבו ביום עולים למדרגה הז' אשר עליה כתב הרז"ל דבהיותם עולים שם "לא היתה אומה ולשון שולטת בנו כלל עוד", דהיינו ביטול היצר הרע והקלי', אתי שפיר כל זה בשופי. (ואפשר שמלשון זה של הזוהר הכריח מרן דגם מצד הפנים עולים למדרגה ז', דאל"ה למה אית ביה ביטול היצר הרע, ודו"ק). ועיין עוד בירושלמי ר"ה פ"ד ה"ח שביומא דעצרתא אית ביה מחילת עונות, עיי"ש.

פו.

הטעם שבכוונת כתר דשבעות לא נזכר כוונת הדילוג

ועל פי הקדמה זו תעלה ארוכה למה שיש לתמוה בקדושת כתר דחג השבועות (סידור כוונות חג השבועות דף י"א ע"ב, סידור היר"א מהדורת הגר"ש הדאיה ח"ג עמוד 407 – 408) שלא נזכר שם בג' פעמים קדוש ובתיבת איה ענין הדילוגים שמדלגת הנוק' על דרך שנזכר בכוונות קדושת כתר דיום השבת (סידור הנדפס חלק כוונות השבת דף ק"ט ע"ב, סידור היר"א מהדורת השמחת כהן ח"ב עמוד 198 – 199), ומקורו בשעה"כ דף ע"ד ע"א, עיי"ש. והוא תימה, שהלא נודע דהנוק' מלבשת בכל מקום כנגד נה"י דו"א, ולכן לצורך זווגה עמו פנים בפנים מוכרח שתדלג ותעלה ממדרגתה ב' מדרגות, דתחילה בג' פעמים קדוש מדלגת ממקומה שכנגד

יד.

בהנ"ל יובן ענין ביטול היצר הרע ביומא דעצרתא

ובהכי יעלו ויבאו דברי הזוה"ק ברעיא מהימנא אמור דף צ"ז ע"ב, "ובגין כך איקרי בגוונא דא עצרת [מלשון מניעה ועיכוב כמו כי עצור עצר ה' בעד כל רחם], דאית ביה ביטול יצר הרע [והשבתת ומניעת החיצונים מן הקדושה] וכו', וכדין כל נהורין אתכנשו לאשת חיל [דהמלכות מקבלת כל הארות המוחין עד שעולה ומלבשת בהשואה אחת לז"א], ובגין כך עצרת [לשון אסיפה ויחוד]. דמלשון זה שמעינן דביו"ט דשבועות אית ביה ביטול היצר הרע, והוא פלאי. וכיוצא בזה הביא מהר"ח הכהן בספרו טור ברקת (מקור החיים) או"ח סימן תצ"ד משם הזוהר.

וכן הביא בספר תולעת יעקב סתרי חג השבועות (עמוד ק"ה) דביומא קדישא הדין "ישראל נעשו בה בני חורין וכו', והמלכים אשר מלכו בארץ אדום עברו יחדיו המה ראו כן תמחו וכו', וישראל דבקים בה' אלהיהם ושטר שחרור בידם ממלאך המות ומשעבוד מלכיות". ובהמשך דבריו שם דהיום הזה מורה "על חידוש העולם וביטול היצר הרע והדברים עתיקים", עיי"ש דבריו הנפלאים.

וב"כ הגה"ק מקאמרנא בספרו עשירית האיפה על תורת כהנים ויקרא פרשה י"ג (דף י"ח ע"א) כי "ביום הקדוש יום עצרת מחמת גודל קדושת היום אפשר לבוא לביטול המציאות ושיתבטל היצר

נה"י דו"א לכנגד חג"ת דיליה, ושוב בתיבת איה חוזרת ומדלגת שנית מכנגד חג"ת לכנגד חב"ד דו"א, ואז עומדת עמו שוה בשוה, ומוכרחת היא הנוק' לדילוגים אלו דבלתי זאת נמנע מאתה הזווג, באשר אי אפשר שיזדווג העליון שהוא ז"א העומד למעלה עם התחתון שהיא הנוק' שכל שיעור קומתה אינו מחזיק אלא כנגד נה"י דיליה, ומאחר שדילוגים אלו מוכרחים המה לצורך הזווג למה ביו"ט דשבועות חסר כל זה.

ועיין להפתח עינים דף צ' ריש ע"ג שנרגש במעין זה "שהרי בקדושת כתר דמוסף אין שום כוונה נזכרת רק זווג זו"ן הגדולים במלת אחד כנודע", עיין לו שם. ועיין עוד מה שכתב הרב דע"ה והשכל חלק ג' סימן י"ז (דף נ' ע"ד) לבאר לדרכו בקודש בטעם שאין לכוין בקדושת כתר דשבועות כוונות הדילוגים, עיי"ש מילתא בטעמא.

ולולא היה לנו ישוב הגון הוי אמינא בדרך דוחק דהסופר נקט בדרך קצרה וסמך על המכוין שיבין מעצמו מתוך כוונות קדושת כתר דיום השבת, דלכאורה היה נראה פשוט לענ"ד שיש לכוין בכל זה. איכו השתא אחר עלות המבואר לעיל יש לומר דמין הוא ז"ל שהשמיטו, ולא הסופר, ובדוקא השמיטו ולא במקרה, יען דאמת נכון שבכאן אין אנו צריכים לדילוגים אלו, דדוקא בקדושת כתר דיום השבת, ששם נמשכים גמר המוחין דחיה ועולים על ידם זו"ן להלביש כל שיעור קומת או"א אשר מן הגרון דא"א ולמטה כנודע,

הנה כיון שבכגון דא מצד מעלת המוחין אי אפשר להם לזו"ן שיהיו מלבישים שניהם בהשוואה אחת, לפיכך לצורך הזווג בהכרח לנוק' להיות מדלגת ועולה ממקומה הראוי לה מצד המוחין, וזהו כדי שתוכל להזדווג עמו פנים בפנים וכמבואר. ובאמת אף אילו היו נמשכים אז המוחין דיחידה והיו זו"ן עולים עד למוחא סתימאה דא"א, ואפילו היו עולים עוד עד לגולגלתא דא"א, גם כן היתה הנוק' צריכה לדילוגים אלו, לפי שכלל הדבר הוא דכל עוד שלא עלו זו"ן לז' תיקוני גולגלתא, אין כח לזו"ן מצד המוחין שיש בהם שילבישו שניהם בהשוואה אחת, ולכן כדי שתוכל הנוק' להזדווג עמו פנים בפנים, מוכרחת היא לדלג ממקומה הראוי ולעלות למקום גבוה שלמעלה ממדרגתה, ואולם לא כן הוא בהיותם עולים לז"ת דע"י, דכיון שאז מעיקר הדין יש להם להלביש בשוה באופן דכתר אחד משמש לשניהם, וכמבואר במבוא שערין ושער מאמרי רשב"י שם דבהיותם עולים לז"ת דע"י אזי מלבישים שניהם בהשוואה אחת וכתר אחד משמש לשניהם, שוב אין הנוק' צריכה לדילוג וקפיצה, דכל עיקר ענין הדילוג אינו אלא כאשר מצד המוחין אין ראוי לה להלביש עמו בשוה, שאז מוכרחת לעלות ממקומה בדרך דילוג, שזהו שינוי מדרך הטבע, וכמבואר בשע"כ דרוש מוסף שבת (דף ע"ד ע"א) שהמלאכים תמהים על דילוג משונה זה "כי עתה עלתה הנוק' ב' עליות בפעם אחת מה שאין כן בשום זמן מהזמנים

אם כן מפורש יוצא שאלו המוחין דפסח ושבועות וכו' הם מחג"ת דתבונה בערך הכולל וכו' אפילו בשבועות", עיין לו שם מה שכתב לבאר בעומק לדרכו בקודש, ודברות קדשו נתבארו בקונטרס ים החכמה – תשס"ד סימן ד' אות ג' ולהלן (עמוד מ' ולהלן), ועיין עוד מזה בקנין פירות להיר"א ענין העליות דיום טוב (סימן כ"ז עמוד מ"ו), ושם להלן בתשובות המחבר למהר"א משען (עמוד ע' ד"ה עוד, ושם להלן עד עמוד ע"ב).

וכיוצא בזה כתב מהר"א פירירא בביאורו לשע"ה"כ דרושי הפסח ד"ה חג"ת שלחם (מעיל קודש ובגדי ישע דף ע"ו ע"ד) "אפילו שבועות שעולה עד א"א, הכל הוא דישסו"ת, כי שבועות נקרא יום טוב גם כן וכו' [וכלל הוא דביום טוב אינם עולים אלא לישסו"ת לבד], והם דברים פשוטים". וכן כתב שם לעיל מינה ד"ה שאינם קודש ממש (דף ע"ו סוף ע"א). ועיין מזה להרב באתי לגני בהגהותיו לשע"ה"כ דף פ"א ע"א ד"ה האמנם (ח"ד עמוד קי"ג), ושם לעיל מינה בביאורו לכוונות העומר אות ה' (ח"ד עמוד פ"ז).

באופן שלמעשה אין זו"ן עולים ביום טוב כי אם עד ישסו"ת לבד, ומה שעולים עד מדרגה זו' בעל כרחך דהיינו בפרטות ישסו"ת הכלולים בפרטות מא"ק ואבי"ע וכנודע מדברי מרן ומדברי התורת חכם דכל פרט כלול בפרטותו מא"ק ואבי"ע. ונמצא כי המעלה הנזכרת דחג השבועות שבה שניהם משתמשים בכתר אחד, אינה

לכן שואלים המלאכים וכולם תמהים ואומרים איה מקום כבודו, כלומר, איך אפשר שהמלכות דילגה". ואולם כאשר מצד מעלת המוחין ראוייה היא לעלות ולהלביש עמו בהשוואה אחת, וכגון הכא דנמשכים להם המוחין דז"ת דע"י אשר בכוחם יכולים זו"ן לעלות ולהלביש שניהם בהשוואה אחת ובכתר אחד שזה לשניהם במקום הז"ת הנ"ל, וכמבואר בדברי הרז"ל הנז', שוב אין צורך לדילוג וקפיצה ועד"ז אין מקום לתמיהת המלאכים, ולזה השמיט מרן כל אלו הכוונות, באופן שדברי מרן חיים וקיימים מבלי כל דוחק.

מז.

מצד ערך הכללות חשובים כל העליות דשבועות כחג"ת דתבונה לבד

ואל תתמה שאם עולים לז"ת דעתיק ראוי שלא תהא כל אומה ולשון שולטת בנו ויתבטל היצה"ר לגמרי מן העולם, ולמה בעוה"ר אותתנו לא ראינו. ועוד, דאיך יתפרנסו דברי הרז"ל שאמר דבחינה זו דשניהם משתמשים בכתר אחד אינה אלא לעתיד לבוא. ועיין להרב שמן ששון בביאורו לשע"ה"כ דרוש חג השבועות אות י"ב וסוף אות י"ג (ח"ג דף קט"ז ע"ד) שנגרש בזה.

אלא שכבר כתב רבינו התורת חכם (דף י"ד סוף ע"א וריש ע"ב) משמיה דהרז"ל "שאינם עולים ביום טוב באו"א עילאין אפילו על ידי התפלה, כי אם בחג"ת דתבונה וכו', וכן אמר לי מורי הרב ז"ל,

והיינו כמבואר, דבבחינת המוחין דנשמה לבד שפיר אפשר שישתמשו שניהם בכתר אחד אף בזמן הזה. ועיין בהגהת מהר"א פירא לדברי התורת חכם שם.

ועיין דברי התורת חכם הנ"ל יעויין כיוצא בזה בדברי הרב יפה

שעה לשעה"כ דרוש ר"ח אות ד', וציין לזה השמן ששון בביאורו לשעה"כ דרוש ר"ח אות ל' (ח"ג דף ק"א ע"ד). ועיין עוד להשמן ששון עצמו בביאורו לע"ח שער ל"ז פ"ב סוף אות י"א (ח"ב דף מ"ד ע"א) בענין עליית הנזק' בראש חודש ובנעילה, דמשמע נמי מדברי הרז"ל דעולה הנזק' עד הכתר דז"א, וכתב השמן ששון די"ל שמה שכתב הרז"ל דבחינת מדרגה זו לא יהיה עד לעתיד לבוא "היינו בחול תדיר לא יתכן, אך לעתים אלו, כמו בראש חודש ויוה"כ שהוא מזמן לזמן, יכול להיות, ועדיין הדבר אצלי צריך תלמוד, וזה כתבתי לזכרון לעצמי לעיין בזה". ואכ"ס להאריך בזה עוד ט.

אלא בא"ק ואבי"ע דפרטות ישסו"ת, שבו דייקא נתקנים זו"ן תיקון גמור ושלם מעין תיקונם דלעתיד לבוא, ואמנם בכללות האצילות, אכן צדקו דברי הרז"ל דלא מצינו עליה כגון דא בזמן הזה כלל, ולזה לא זכינו עדיין לביטול היצה"ר לגמרי עד כי יבוא שילה במהרה דידן.

ועיין מה שכתב כיוצא בזה רבינו התורת חכם עצמו דף ק"ל ע"ב אודות עליית הנזק' במנחת ערב שבת, וז"ל בתו"ד, ואע"פ שכתב בשער ל"ז פ"ב שאי אפשר שיעלו זו"ן להשתמש בכתר אחד, שאם היו עולים זו"ן להשתמש בכתר אחד שוב לא היה אומה ולשון שולטת בישראל. דזהו במוחין דאו"א עילאין, אבל כשמקבלים מוחין דישסו"ת במנחת ערב שבת עולים להשתמש בכתר אחד כמו קודם הקטרוג. והענין הוא כמו ביו"ט ור"ח שמקבלים זו"ן כל אחד מוחין בפני עצמו (עיין ע"ח שער ט' פ"ב דף מ"ב רע"א ובהגהות השמ"ש שם) וכו', כמו שהיה אומר מורי הרב ז"ל לענין ר"ח ויום טוב כן הוא במנחת ערב שבת, עכ"ל.

ט. ועיין גם להגה"ק מקאמרנא בספרו היכל הברכה ואתחנן ד', י"ג, ד"ה לחות, שהאריך לבאר ההפרש בין לוחות ראשונות ללוחות האחרונות, ותו"ד, דבלוחות ראשונות היו זו"ן שניהם משתמשים בכתר אחד בבחינת המדרגה השביעית כמו שיהיה לעתיד בבית השלישי בב"א, ובלוחות אחרונות ניטלה מהם מדרגה זו ושוב אי אפשר להם לזו"ן שיהיו שניהם משתמשים בכתר אחד עד לעת"ל, אלא שחסרון זה אינו אלא מצד שורש ישראל שחטאו בעגל וגם אמרו קרב את ונשמעה וגו', אבל מצד שורש משה רבינו, הגם שגם הוא ירד ממדרגתו מחמת הפגם הנ"ל, מ"מ אחר שנתרצה הקב"ה בלוחות שניות הסכים הקב"ה "כי רושם עכ"פ ישאר מאור הזה של לוחות הראשונים, בפרטות למשה וכן לצדיקים כמותו ר"ע וכדומה, ששיגו את היחוד הנעלם אור פב"פ", ומשה רבינו "יהיה לו כח שהאיר הארה זאת של מס"נ והשגות גדולות בתוך כל ישראל". ועפ"ז נמי י"ל דלפיכך אותותינו לא

יז.

**מחמת חומר העליה דשבועות
יש זוג לז"א עם הנוק' דמלכיות
דמו"ב**

ועכ"פ לעניננו למדנו דביומא דעצרתא עולים זו"ן לז"ת דעתיק מה שלא מצינו כיוצא בזה זולת לעתיד לבוא, ומהשתא יש לומר דמחמת חומר עליה זו הנעשית ביום הזה, יש לה להנוק' דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן שהיא המלך השביעי והיא עקרת הבית האמיתית, זוג עם הז"א דכללות הכלול מו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן, ודלא ככל ימות השנה שאין לה זוג עמו כלל, דכללא הוא דככל שעולים זו"ן למעלה יותר גבוהה ועליונה, כך כנגדם נתקנת הנוק' היותר תחתונה ויותר כללית, שמן המעם הזה ביוה"כ ששם עולים זו"ן לבינה דא"ק, כמבואר בנהר שלום דף ל"ח ע"ה, נתקנת הנוק' היותר כללית הנתקנת בדרך כלל ע"י הנשים שהיא הנקודה החמישית שיצאה מעיני א"ק המלבשת בהשוואה אחת להנקודה הרביעית דכללות, ועד"ז י"ל דביו"ט דשבועות שיש להם לזו"ן תוספת עליה מה שלא יש להם בכל ימות השנה, וכמבואר דעולים לז"ת דעתיק, נתקנת

הנוק' דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן שהיא הנוק' היותר כללית בפרטות הנקודה הרביעית, והיא המזדווגת בקדושת כתר דיו"ט דשבועות, ואמנם בימות החול ובשבתות השנה, שאין להם לזו"ן עליה רבתית כ"כ, שאינם עולים כי אם למו"ס דא"א, לא תוכל הנוק' הנזכרת להתקן ולהתייחד, כי אם דוקא הנוק' דבחינת עטרות היסודות שהיא הנוק' הפרטית דו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן. דזה הכלל, כפי גודל עליית זו"ן הגבה למעלה, כך כנגד זה נתקנת הנוק' היותר כללית ויותר תחתונה, וכמבואר כל זה באורך בספר ים החכמה – תשס"ז (מאמר תיקון הנוק' אות י"ג עמוד קצ"ב, עיי"ש היטב, ובדברינו כאן יש מעט שינוי מן האמור שם בענין היחוד דקדושת כתר דמוסף שבת, וכן נראה למסקנא כאשר הארכנו להלן בס"ד בסימן ד').

יח.

**הנוק' שאליה נמשכים המלכיות
והמספר היא המלך השביעי –
בחינת המלכיות דמ"ה וב"ן**

ומחמת מעלה יתירה זו אשר ביומא דעצרתא, שבו ביום מזדווגת הנוק' דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן,

ראינו ועדיין אומה ולשון וכו', יען דלא זכינו עדיין לעלות למדרגה זו דשניהם משתמשים בכתר אחד אפילו ביומא דעצרתא אלא מצד משה רבינו והצדיקים כמותו, ואילו מצד שאר עמא דארעא אין עלייה למדרגה זו (כי אם בהעלמה מצד התקשרותם לצדיק הדור בחינת משה רבינו שבכל דור), ודוקא כאשר גם מצד שורש כללות ישראל יעלו זו"ן לזו המדרגה בקביעות ובגילוי, אז אין כל אומה ולשון וכו'.

מהר"ש הדאיה ח"ג עמוד 391), וכן הוא משם בהגהת הסידור הנדפס חלק כוונות השבועות דף ט' ע"ב, שכתב בזה"ל, וזווג שים שלום [דשחרית דשבועות] כמו בחול ממש אלא שהזווג הוא בזו"ן הגדולים דפרצוף הבינה ויעקב ורחל נכללים בהם". ומוזה נראה שהסכים דהזווג דשים שלום דתפלות היו"ט הוא בזו"ן הגדולים ולא ביעקב ורחל, והיינו דלא כהמבואר בדברינו שאינו אלא ביעקב ורחל כדוגמת ימות החול.

אלא דמ"מ נראה דהיר"א לשיטתו דסבירא ליה בספרו קנין פירות סימן י"ח (עמוד כ"א ולהלן) דכל הזווגים דתפלות השבת המה בזו"ן הגדולים שהם ו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן מיניה וביה, וכן סידר בסידורו בסדר הזווגים דשים שלום דשבת (סידור היר"א מהדורת השמחת כהן ח"ב עמוד 226 ולהלן), ועד"ו סבירא ליה בקנין פירות עמוד ס"ב בענין הזווג דליל פסח שאף הוא בזו"ן הגדולים, וכיו"ב סידר בסידורו (שם ח"ב עמוד 454), עיי"ש שלא זכר כלל סדר המשכת המוחין ושמות הכלים דיעקב ורחל כי אם דזו"ן הגדולים לבד (ואמנם עיין לו עוד בקנין פירות עמוד ע"א – ע"ב שמחסם בענין הזווג דליל פסח). ולפיכך סבירא ליה נמי הכי בענין הזווגים דשים שלום דחג השבועות, וכאשר אכן סידר בסידורו בציור הזווג דשים שלום דחג השבועות זווג זו"ן הגדולים (סידור היר"א מהדורת מהר"ש הדאיה ח"ג עמוד 427 ולהלן). ואולם לדעת הסידור הנדפס וכמה מרביותא דסבירא להו דהזווגים

מוכרחים אנו בימות העומר להקדים ולעסוק להדיא בתיקון הנוק' הנ"ל, להמשיך לה המוחין על ידינו דייקא ולהכינה אל הזווג שתהיה ראויה לבוא אל המלך בעת קדושת כתר דיום החמישים. ומעתה יש לומר דזו המלכות שהיא המלך השביעי, היא היא המלכות אשר בכל יום מכוונים להמשיך אליה המלכיות והמספר, והוא לפי שבערך המוחין דז"א חשובים כללות המוחין הניתנים בה כבחינת מלכיות ומספר.

ועם היות שבימים אלו עוסקים בתיקון הנוק' דבחינת המלך השביעי, וכמבואר באורך, הנה בד בבד יש לעסוק בימים אלו גם בתיקון הנוק' דבחינת עמדות היסודות, וכמבואר לעיל אות ג' דהיא המלכות הנתקנת בשבוע השביעי. והמעם הוא לפי שאף היא יש לה זווג ביום השבועות, והיינו בחתימת ברכת שים שלום דתפלת שחרית ומוסף דשבועות, דהנוק' דבחינת המלך השביעי אין לה זווג זולת בקדושת כתר דייקא שאז נשלם כניסת המוחין דיחידה, ועל ידיהם מזווגים הז"א דכללות עם בת זווג האמיתית שהיא עקרת הבית, משא"כ הזווגים הנעשים בחתימת ברכת שים שלום, כיון שעדיין לא נשלם בהם סדר כניסת המוחין, אין הזווגים הנעשים אז אלא זווגים פרטיים, ודינם כדיון כל הזווגים דשאר ימות השנה הנעשים עם הנוק' דבחינת עמדות היסודות.

ואמנם מלשון היר"א בהקדמת כוונות העמידה לשבועות (מהדורת

השבועות, שאף המה י"ל שהם ביעקב ורחל ולא בזו"ן הגדולים.

וביותר נראה כן ממה שכתב בסידור הנדפס בכוונות תפלת חג השבועות (ח"ו דף י"א ע"ב) דמרצה ואילך עד סוף העמידה יכוין כל סדר הכוונות כפי הסדר המסודר בסידור דערבית ליל פסח, דמלשון זה נראה פשוט דיש לכוין הזווג ביעקב ורחל כדרך שמסדר שם בליל פסח. והיינו כמבואר בדברינו דדוקא הזווג דקדושת כתר דשבועות הוא לבדו בזו"ן הגדולים, ואילו כל שאר הזווגים הנעשים בשים שלום אינם אלא ביעקב ורחל.

דשים שלום ותפלות השבת הם ביעקב ורחל דעטרות היסודות, וכמסודר בסידור הנדפס (ח"ד דף ק"ה ע"ב), עיי"ש שמסדר המשכת המוחין ושמות הכלים דיעקב ורחל, וכדוגמת הזווגים דימות החול, ועד"ז סבירא ליה נמי להסידור הנדפס בענין הזווג תפלת ערבית דליל פסח (סידור ח"ה דף מ"ג ע"ב), עיין שם שגם שם סידר שמות הכלים דיעקב ורחל (ודלא כדעת היר"א הנ"ל והשד"ה בפאת השד"ה עמוד ש"ז ד"ה ברוך ועמוד שג"ט ד"ה יהוד, דסבירא להו לתרווייהו שהזווג דליל פסח הוא דזו"ן הגדולים), הנה יש לומר דעד"ז סבירא ליה נמי בענין הזווגים דשים שלום ותפלות חג

סימן ד'

דעת התורת חכם בענין הזווג דקדושת כתר דשבת

א.

סתירת השמועות בענין עמידת הנזק'

אגב שהזכרנו לעיל בסימן הקודם אות י"א ענין הזווג דקדושת כתר דשבת, אמרנו להרחיב מעט היריעה מהעולה מדברי רבינו התורת חכם בענין הזווג הנזכר, ובכאן יבואו דברינו בדרך קצרה, ובע"ה במקום אחר נאריך בזה די הצורך.

ובהקדמ המבואר בלשון מרן בהקדמותיו לתפלות העמידה דשבת דהנזק' העולה ע"י

התפלות דשבת ומזדווגת עמו בקדושת כתר, מלבשת תמיד כנגד נה"י דז"א, וכגון בהיות לז"א כללות המוחין דנשמה, שאז מלביש הז"א כל קומת ישסו"ת אשר מן החזה דא"א עד המיבור, הנה בעת הזאת מלבשת הנזק' כנגד נה"י דישסו"ת ששם מלבישים נה"י דפרצוף הנשמה דז"א, ונמצא דשיעור קומתה מגיע עד מעט למעלה מסיום פרצוף הרוח דז"א, דהיינו מעט למעלה ממיבורא דא"א, וכשיעור קומת נה"י דפרצוף הנשמה. וכן הוא בהיות לו לז"א כללות המוחין דחיה, שאז מלביש הז"א כל קומת או"א עילאין שמן הגרון דא"א ולמטה, דבעת הזאת

מלבשת הנוק' כנגד נה"י דא"א ששם עומדים נה"י דפרצוף החיה דו"א, ונמצא שיעור קומתה מגיע עד מעט למעלה מסיום פרצוף הנשמה דו"א, דהיינו מעט למעלה מן החזה דא"א, וכשיעור קומת נה"י דפרצוף החיה.

הנהר נמצא דעומדת מדרגה אחת שלימה תחתיו, וכלומר דמלבשת תחת הנה"י דפרטות המדרגה שבה עומד הו"א (וגם שם יש נה"י המתפשטים כמובן אלא שאינם מגולים, ואכמ"ל).

ב.

הנוק' דמל' דמו"ב מלבשת כנגד נה"י דו"א והנוק' דעטה"י תחת נה"י דו"א

וכי היכי דלא ליסתרי אילין ב' שמועות אהדדי, בע"כ לחלק ביניהם באופן שבהקדמת רחובות הנהר איירי בנוק' דכללות הכלולה ממלכות דמ"ה ומלכות דב"ן ונקראת (לרוב המפרשים) בשם יעקב ורחל הגדולים, והיא מקומה תמיד מדרגה אחת שלימה תחת הו"א, וכדוגמת שאר הפרצופים העומדים כל אחד מדרגה אחת שלימה תחת הפרצוף שעל גבו, ואילו בסידור איירי בנוק' דבחינת עטרות היסודות הנקראת בשם יעקב ורחל הקטנים, שהיא מקומה כנגד הנה"י דפרטות אותה המדרגה עצמה שעומד בה הו"א, שהרי באמת אינה אלא בחינת עטרת היסוד דו"א עצמו, ובהכרח שתהיה מלבשת במקום היסוד דיליה, והיינו כנגד נה"י דיליה, ועלה דידה איירי בהקדמות הסידור שבתפלות השבת, כי היא העולה בתפלות השבת יחד עם הו"א ועומדת בכל מקום כנגד הנה"י דיליה, אלא שמו"מ בהגיע לג' קדושות ולתיבת איה דקדושת כתר, שאז עולה הו"א עד כתר דא"א עילאין דהיינו עד הגרון דא"א, הנה בההיא שעתא מקבלת הנוק' מוחין דדילוג שעל ידיהם

ומה שיש להעיר בזה הוא מן המפורש בהקדמת רחובות הנהר דף ח' ע"ב ע"ג ודף ד' ע"ד דהנוק' מלבשת בכל מקום מדרגה אחת שלימה תחת הו"א, וכדוגמת שאר הפרצופים המלבישים כל אחד מדרגה אחת שלימה תחת הפרצוף שעל גבו, וכגון כאשר נמשכין המוחין דנשמה, שאז מלביש ז"א במקום ישסו"ת שהוא מן החזה עד הטיבור, הנה בעת הזאת מלבשת הנוק' מדרגה אחת שלימה תחתיו, דהיינו במקום עמידת ז"א קודם שבאו לו המוחין דנשמה שהוא מטיבור דא"א ולמטה, והיינו במקום עמידת פרצוף הרוח דו"א. וכן בבוא המוחין דחיה שאז מלביש ז"א במקום או"א שהוא מן הגרון עד החזה, הנה הנוק' מלבשת אז במקום ישסו"ת שהוא מן החזה עד הטיבור, והיינו במקום מלבשת פרצוף הנשמה דו"א, באופן שהנוק' מלבשת תמיד מדרגה אחת שלימה תחת הו"א, וככל פרצוף עליון המלביש מדרגה אחת שלימה למטה מן הפרצוף העליון שעל גבו.

והרי לכאורה שני כתובים המכחישים, דמן המבואר בהקדמות שבסידור נמצא שהנוק' מלבשת כנגד הנה"י דאותה המדרגה עצמה שעומד בה הו"א, ואילו מן המבואר בהקדמת רחובות

ניתן בה כח לדלג בבת אחת ב' מדרגות נוספות, ועולה ממקומה הקבוע שכנגד נה"י דיליה לכנגד חג"ת דיליה, ושוב עולה מדרגה שנית לכנגד חב"ד דו"א, ונמצאת עומדת עמו בהשוואה אחת (אלא שכתרו גבוה מכתרה), ומזדווגת עמו בשמע ישראל וגו' בהיותה מלבשת כל אורך שיעור קומתו, וכמבואר כל זה בקצרה בדברינו לעיל שם אות ט"ו.

ג.

הזווג דקדושת כתר הוא עם הנוק' דבחינת עמה"י

ומכאן יצא לנו דהזווג דקדושת כתר דמוסף שבת אינו עם הנוק' דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן, אלא עם הנוק' דבחינת עטרות היסודות, שהרי הא ודאי דהזווג דקדושת כתר הוא עם אותה הנוק' עצמה הנתקנת ועולה ע"י תפלות השבת, שהרי מן הטעם הזה צריכה לדלג בקדושת כתר ממקומה שכנגד נה"י דו"א, דכיון שעל ידי תפלות הלחש וחזרה דמוסף עלתה עד נה"י דאו"א ששם עומדים בעת הזאת נה"י דו"א, לכן כדי שתוכל להזדווג עם הזו"א בזווג דפנים בפנים אשר לצורך כך מוכרח שתהיה מלבשת כנגד כל שיעור קומתו, מוכרחת להיות מדלגת ועולה ממקומה עד כנגד חב"ד דו"א, והרי מכאן דהנוק' המזדווגת בקדושת כתר היא העולה ע"י התפלות, ומהשתא כיון שמלשון הסידור עלה בידינו דהנוק' העולה ע"י התפלות בהכרח שאינה אלא יעקב ורחל הקטנים דבחינת עטרות היסודות, מדמלבשת כנגד נה"י דו"א ולא

תחתיהם, מכאן שהיא גם זאת המזדווגת בקדושת כתר, דכלל הדבר דואת הנוק' העולה בתפלות היא המזדווגת, ופשוט.

והן אמנם לא אחד דכמה מגדולי המפרשים הסכימו דהזווג דקדושת כתר הוא דו"א דכללות הכלול מו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן עם הנוק' דכללות הכלולה ממלכיות דמ"ה וב"ן, וכאשר כן מפורש בדברי היר"א בספרו קנין פירות באגרת תשובה למהר"א משען (עמוד ס"ב ד"ה וכמו כן, ושם להלן ריש עמוד ע"א, ועיין עוד שם עמוד ע"ב), וכ"נ דעת הרב אהבת ה' (עיין לו דף קי"ז ע"א, ועוד שם דף ק"ה ריש ע"א ולהלן באורך, ודף ק"י ע"א ד"ה להבין ולהלן).

הנה מ"מ מתוך דברי רבינו התורת חכם דף ס"ג ע"א – ס"ד ע"א שהאריך שם בדבר הזווג דקדושת כתר, נראה דדעתו נוטה טפי דעיקר הזווג אינו עם הנוק' הנ"ל דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן, אלא עם הנוק' דבחינת עטרות היסודות. והגם דברישא שם (דף ס"ג ע"א שיטה ז' מסוף העמוד) נראה שהסכים דהזווג הוא עם הנוק' הנ"ל דבחינת המלכיות, הנה תיכף לכתר הכי הדר ביה והאריך לבאר דאין הזווג עמה, יען "כי הנוק' מלך השביעי אינה עולה כלל באו"א כי אם בישו"ת הנקראים בשם אימא", כלומר, דכיון שעומדת מדרגה אחת שלימה תחת הזו"א אינה בת זווג עמו, דהוא עומד למעלה במקום או"א עילאין והיא למטה במקום ישו"ת, ואיך יזדווג העליון עם התחתון. אלא שאעפ"כ קא משמע לן התם דאף היא יש לה זווג בפרטות עצמה, וכלומר, דואת הנוק' כלולה

בפרטותה מדכר ונוק' שהם זו"ן פרטיים שבה, והמה יש להם זווג בקדושת כתר, וכמבואר בדבריו שם, עיי"ש, הא מיהת עיקר הזווג שאנו מכוונים בו בקדושת כתר אינו עמה אלא הוא דו"א דכללות הכלול מו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן עם הנוק' דבחינת עטרות היסודות דו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן.

ד.

**גם הנוק' דבחינת המל' דמו"ב
יש לה יחוד בקדושת כתר אלא
שהוא בהעלמה**

אלא דמ"מ בהמשך דברי רבינו התורת חכם שם (שם ע"ב) קמ"ל עוד דאף הנוק' דבחינת המלכיות הנ"ל יש לה זווג בהעלמה, דמאחר שע"פ דיני הגידול יתכן מציאות כזו שתהיה הנוק' הנ"ל מלבשת בהשוואה אחת לז"א, ועוד דכבר נודע דעת התורת חכם בכמה מקומות¹, דהאורך והעובי אליבא דאמת אינם סותרין זא"ז כלל, דשניהם נכונים כאחד, אלא הלבשת האורך היא הנכונה מצד האיכות והלבשת העובי היא הנכונה מצד הכמות, עיי"ש. ועכ"פ כיון שיתכן מין מציאות כזו שתהיה הנוק' הנ"ל מלבשת לז"א בהשוואה אחת, אם מצד דיני הגידול ואם מצד שהאורך והעובי שווים וכנ"ל, אממו להכי שפיר גם היא יש לזה זווג עמו, אך זווג זה אינו אלא בהעלמה, דעיקר הזווג אינו עמה אלא

עם הנוק' הנ"ל דבחינת עטרות היסודות וכמבואר לעיל.

וזחור דמסיק התם "וכן ראיתי והבנתי מבין ריסי עיניו של מורי הרב ז"ל וכן אני מבין מתוך כתבי הרזלה"ה", ור"ל, דמרחן לא גילה לו רז זה להדיא, יען דעיקר הזווג שעליו סובבים הכוונות אינו אלא עם הנוק' דבחינת עטרות היסודות, דכיון שאינה מלבשת מדרגה אחת שלימה תחת הז"א, כי אם ע"ג נה"י דפרטות אותה המדרגה עצמה שבה עומד הז"א, די לה במעט מוחין כדי שתוכל לעלות ולהשוות קומתה עמו באופן שתהיה מלבשת עמו בהשוואה אחת, ולכן היא לבדה נמשכים לה מוחין בקדושת כתר שיש בהם כדי ליתן בה תוספת כח לדלג ולהלביש עמו שוה בשוה ועי"ז תוכל להזדווג עמו, לא כן הנוק' הנ"ל דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן, דלהיותה מלבשת בזה"ז מדרגה אחת שלימה תחתיו, צריכין אנו למוחין עליונים ונוראים מאוד כדי שתוכל לעלות על ידם ולהלביש עמו בהשוואה אחת, ולא די לה במוחין מועטים כדוגמת אלו הנמשכים לנוק' הנ"ל דבחינת עטרות היסודות, ולזה בעוה"ר נסתם כל הזווג, וכמעט שנמנע הזווג בזה"ז מן הנוק' הנזכרת דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן שהיא עיקר בת זוגו דז"א והיא עקרת הבית האמיתית והן עתה היתה כאלמנה, ודוקא לעתיד לבוא כאשר יבאו

י. עיין לו דף כ"ג ע"ב, קנ"א ריש ע"א, קנ"ב ריש ע"א ועוד טובא.

להזדווג עם התחתון, וכחמשך הכתובים
שם 'מקימי מעפר דל מאשפות ירים
אביון, מושיבי עקרת הבית' וגו'.

ה.

**מצד היחוד דא"ק לא ימנע הזווג
גם מן הנוק' דבחינת המלכיות
דמ"ה וב"ן**

דפנימיות הענין יובן בבחינת היחוד
דא"ק, שנודע דא"ק מבריה
מן הקצה אל הקצה, מריש כל דרגין
ברום המעלות סמוך ונראה לראש הקו
עד למטה בסיפא דכל דרגין במקום
הלבשת תלת עלמין ב"ע המלבישים
ע"ג עקביו כנודע, ומצד זה נמצא דא"ק
שוה ומשוה קטן כגדול באשר לגביו נבחן
ענין ביטול הדרגין דקטן וגדול שם הוא,
ומצדו חשיבי כולו כמאן דמלבישים
בהשוואה אחת בעובי, ובי"ע ואצילות
בחדא מדרגה קיימי, ולכן עם היות דכגון
הכא ז"א מלביש למעלה במקום או"א
עילאין ונוק' האמיתית מלבשת למטה
במקום ישסו"ת, וחשיבי כעליון ותחתון
שאינן להם זווג (אלא לפרקים), הנה עכ"ז
מצד היחוד העליון דא"ק שפיר יש
אפשרות ליישבם באופן שילבישו שניהם
בהשוואה אחת ימין ושמאל, ואזי לא
ימנע מהם הזווג, וזהו עצמו הזווג הנעלם
המתקיים בקדושת כתר.

דמזה הטעם בבוא מרן לגלות סוד נעלם
זה לפני תלמידו הגדול ה"ה רבינו
התורת חכם, לא אבה לגלותו מפורש
יוצא מפ"ק – פום ממלל רברבן, כי אם
דוקא ברמיזא בעלמא מבין ריסי עיניו,

המוחין העליונים והנוראים דז"ת דעתיק,
אז דייקא תוכל הנוק' הנ"ל – שהיא
כאמור עקרת הבית האמיתית – לחזור
לכבודה ומעמדה הראוי, ולהיות מלבשת
בקביעות בהשוואה אחת עם הז"א, ואזי
ישוב הז"א שנית לקדשה ויעלה אור
שמשוה ונסו הצללים, כי יהיה זווגו עמה
תמידי, ועל זה נאמר 'מושיבי עקרת
הבית אם הבנים שמחה הללויה'.

ולפיכך באופן הגלוי אי אפשר שיתקיים
הזווג להדיא בזה"ז זולת עם
הנוק' דבחינת עטרות היסודות וכמבואר,
ואילו הנוק' דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן
נמנע ממנה הזווג, אלא שמ"מ רבותא
אשמעינן מרן מבין ריסי עיניו, דאף היא
יש לה זווג נעלם בזה"ז בעת הרצון
דקדושת כתר, אלא שזווג זה בהכרח
שיבוא בדרך העלמה והסתרה, וענינו
לרמוז דאף בגלותינו לא עזבנו ה' אלקינו,
דאף כאשר מצד התחתונים ימנע הזווג,
וכגון כאן בהיות הנוק' מלבשת למטה
במקום ישסו"ת וז"א עומד למעלה במקום
או"א אשר בכהאי גוונא אי אפשר
שיזדווג העליון עם התחתון, הנה אליבא
דאמת עיקר סיבת המניעה היא מצד
התחתון ולא מצד העליון, דהעליון מצד
עצמו מתוקן במקומו, אלא שמחמת
מיעוט והסרון המוחין דהתחתון נמנע
מאתו לעלות ולהלביש בהשוואה אחת
עם העליון, הא מיהת מצד העליון עצמו
הנה 'מי כה' אלקינו המגביהי לשבת
המשפילי לראות בשמים ובארץ',
דהעליון ברצותו משפיל עצמו כביכול
בבחינת נחות דרגא וכו' ויורד למטה

יען דאין מגלין רז זה אלא לצנועין, דודאי שאי אפשר שיזדווגו העליון עם התחתון באופן המגולה, ולכן נמנע מאת הנוק' דבחינת המלכיות דמ"ה וב"ן להזדווג בזה"ז עם הו"א באתגליא, ודוקא הנוק' דבחינת עמדות היסודות היא לבדה יש לה זווג עמו בזה"ז באופן המגולה, וכאמור, אלא דמ"מ מצד גודל רחמי המאציל כי נכמרו רחמיו על ישראל עם קרובו, נגלה להעלותם מעומק בור ודות, ויורד בהעלמה להתייחד עם עקרת הבית מכח היהוד העליון דבחינת ביטול הדרגין.

ו.

**גילוי הסוד מבין ריסי עיניו
דמרן – לרמזו על התיב
הראשון דל"ב נתיבות חכמה**

ובחאמור י"ל בסיבת הדבר שהואיל מרן לגלות סוד זה ברמז מבין ריסי עיניו דייקא ולא ממקום אחר, וכיוצא בזה מצינו בכמה מקומות דאופן גילוי הסודות הנעלמים שהואיל מרן לגלות בפני תלמידו רבינו התורת חכם היה מבין ריסי עיניו דייקא י"א, ושעמא בעי למה בחר דייקא ברמז זה.

וי"ל ע"פ העולה מן המבואר בקצרה בדברי רבינו הראב"ד בביאורו לספר יצירה פ"א מ"א והארכנו מזה בס"ד בביאורנו לשם (עיין להלן בביאורנו לספר יצירה), דבין ריסי העינים רומז

למקום התחברות הנתיב הראשון דל"ב נתיבות חכמה, נתיב לא ידעו עיני, הנמשך מקרומא עילאה דאורא, דזאת נודע דהאורא הנקרא רישא תנינא דתלת רישין דא"א, ועומד בין גולגלתא למוחא סתימאה, והוא כמין ליחה זכה ודקה עד למאוד הממוצעת בין אור למים, ותוך האורא גניז רוח אלהים המרחפת על פני המים, שהיא דעת דעתיק דאחזי נהורא גו האי אורא, וזאת הרוח אלהים היא סוד כמראה אדם עליו מלמעלה, סוד החיה השוכנת על הכסא, ושם מושב הנשמה שהיא סוד האש דאמ"ש אשר זאת הנשמה מטי עד צית שמיא עד ג"ר דעתיק – רישא עילאה דלא אתיידע.

ומן הרקיע העליון אשר ממעל לחיה שהוא הקרומא דאורא אשר למעלה מן האורא, בין האורא לגולגלתא, מתפשטים ל"ב נתיבות חכמה אשר בהם ישולח השפע האלקי דבחינת העונג והביטול לכל אברי הגוף כפי הראוי להם. והנה הנתיב הראשון הוא שורש הל"ב נתיבות, ובפרטותו הוא כלול מג' אורות אור צח או מצוחצח אור קדמון, והוא ההולך אל קדמת הגן אשר בשער המזרח שהוא הנקב אשר באמצע המצח לעומת ראש החוטם, וממנו יוצאים אורות מ"ה החדש, ושם בפנימיות המצח מלוכש דעת דא"א ובתוכו גנוז היסוד דעתיק, וכנגדו

יא. עיין תורת חכם דף כ' ע"א, דף כ"ח ע"א, דף קמ"ג ע"ב.

והרי שמעינן מהכא דעיקר התפשטות הנתיב הראשון הוא אל מקום המצח, ושם במקום הנקב מעט למעלה מבין העינים הוא מקום חיבור ג"ר דרדל"א עם היסוד, וכמבואר בדברי הרז"ל המצויינים לעיל, ונמצא דמקום המשכת הרחמים הפשוטים היוצאים מן האי רישא עילאה דלא איתידע אשר על ידם יתעורר העליון להזדווג עם התחתון בבחינת נחות דרגא וכו' אפילו בעת שאין התחתון ראוי לזווג מצד עצמו בהיותו עומד למטה מן העליון, נמצא דייקא בהנקב הנ"ל שבאמצע המצח מעט למעלה מבין העינים, ולהורות שוד זה רמז מרן בין ריסי עיניו, וכיון בזה לרמזו על הנתיב הנ"ל הבוקע ומאיר שם במקום ההוא שעל ידו דייקא נמשכים הרחמים הפשוטים המעוררים את היחוד הנעלם.

ז.

**ריסי העינים רומזים לת"ת
דחכמה העולה לעצם החכמה
ולחבת עין ששורשה ברדל"א**

ועוד י"ל במעם שמרן רמז שוד נעלם זה מבין ריסי עיניו דייקא, דכיון בזה לרמזו על בחינת הת"ת דחכמה שמקומו בין העינים, כמבואר בשער מאמרי רשב"י דף ז' ע"ג בסוד שערי דמעה לא ננעלו, עיי"ש שהולך ומבאר פרטות

בחיצוניות המצח מאיר הארת הבינה דעתיק שהיא מן הג"ר דרדל"א המאירה שם כנגד המצח מבחוץ, ותוך הבינה הנזכרת חתומה וסתומה החכמה דרדל"א (וממילא הוא הדין הכתר), וזה היסוד דעתיק המלוכש בפנימיות המצח ממשיך הארתו לחוץ ובוקע ויוצא דרך המצח ולחוץ, ופוגע שם באור הבינה דעתיק המאיר שם מבחוץ כנ"ל, ומכים האורות דיסוד דע"י ודבינה דע"י זה בזה, ואז מתחברים יחד הארת הג"ר דרדל"א הסתומים תוך הבינה דרדל"א הנ"ל העומדת מבחוץ, עם הארת היסוד דעתיק העומד מבפנים, וע"י התחברות האורות נמשכת הארתם למטה, וכמבואר כל זה בדברי הרז"ל בכמה מקומות יב.

ועתה מאחר שנתחברו הג"ר דרדל"א עם היסוד דעתיק כנ"ל, נמשך ויוצא הנתיב הראשון מן הנקב הנזכר שבאמצע המצח, ויורד ביושר עד שיגיע לשורש החוטם העומד מעט למעלה מבין שתי העינים, ובהגיעו שם יתחלק הנתיב לשני דרכים, האחד אל העין הימני והשני אל העין השמאלי, וממנו נמשכת הראיה העליונה שהיא הראיה הרוחנית הנמשכת מעצמות אורות העינים דבחינת ע"ב דכללות אל העינים הרוחניים שמקומם בסוף המצח מעט למעלה מן העינים הגשמיים.

יב. ע"ח שער א"א פ"ו (דף ס"ד ע"א), שם פ"ז אות ג' (שם ע"ג), שער רוח"ק יחוד הווי"ן (דף מ"ה ע"ב, מ"ז ע"א), וכן הוא בקצרה במבוא שערים שער ג' ח"ב פ"י (דף כ"ז ריש ע"א).

על ידה יוכל לעלות ולהתקשר עם רדל"א
ששם שורשה, ולהמשיך משם הרחמים
הפשוטים לעורר הזווג הנזכר.

ה.

הזווג דקדושת כתר בין הפרצוף הפנימי להפרצוף האמצעי והחיצון

והנה מתוך דברי רבינו התורת חכם דף
ס"ג ע"א ולהלן – ס"ד ע"א ושם
להלן קל"ג ע"ב למדנו, שהלך בדרך
חדשה לבאר מהות הזווג דקדושת כתר
דשבת, ותו"ד, דנוסף על הפשט דהזווג
הוא בין זו"ן הגדולים שהם ו"ק דמ"ה וו"ק
דב"ן ליעקב ורחל הקטנים דבחינת
עטרות היסודות וכמבואר לעיל, הנה עוד
יש זווג בין הפרצוף הפנימי דז"א (פרצוף
הגדולות) שהוא כללות בחינת הפנים דז"א,
והוא הנקרא בשם ז"א דכללות, לבין
הפרצוף האמצעי והחיצון דיליה (פרצופי
העיבור ויניקה) שהם כללות בחינת האחור
דז"א ונקראים לערך הפרצוף הפנימי
בשם נוק' דכללות, באופן שהזווג הוא בין
הפרצוף הפנימי לב' פרצופי אמצעי
והחיצון.

ובביאור דבריו י"ל דכיון שביום השבת
נמשכים המוחין דחיה שהם
המוחין דפנים דכללות, נתקן על ידם
הפרצוף הפנימי – ג"ר דכללות שהוא ו"ק
דמ"ה הנקרא ז"א, ועל ידו נגדלים גם ב'
הפרצופים האמצעי והחיצון – ו"ק
דכללות שהם בחינת האח', והם ו"ק דב"ן
הנקראים נוק' דז"א, וככל דיני הגידול
המבוארים להלן סימן ה', עיי"ש דכלל

העשר ספירות דחכמה המתפשטים
בפנים עד החוטם "כי החוטם במלכות
שבה [ר"ל, במלכות דחכמה] וכו',
והעינים נצח והוד שבה, והאזנים חסד
וגבורה שבה, והמצח בינה, ובין העינים
ת"ת בסוד הדעת [ר"ל, הקו האמצעי
שהוא דת"י], והמוח חכמה עצמה,
וקרפתא דרישא כתר", עיי"ש. והרי ש"מ
מחכא דהקו האמצעי דבחינת החכמה
עומד בין העינים, ועל ידו עולים לעצם
החכמה שהוא המוח, וכנודע דכל העליות
הם דרך הקו האמצעי, ועצם מוח החכמה
הנה איהו בחד קטירא איתקמר ביה
בעתיק, וכנודע מדברי הרז"ל בשעה"כ
דרוש ב' דק"ש "כי כ"כ הוא פנימיות
דאבא כמו חיצוניות דעתיק". וכיוצא בזה
מבואר בע"ח שער עתיק פ"א דג"ר
דחכמה עולה לעתיק, וכיו"ב בשער
המלכים פ"ג דעתיק שורש אל החכמה,
עיי"ש. ולזה כדי להורות דהזווג הנעלם
הנ"ל נמשך ע"י התעוררות הרחמים
הפשוטים דא"א ועתיק, הואיל מרן לרמוז
סוד זה מבין ריסי עיניו אשר בקו
האמצעי, דשם עומד השביל העולה
לעצם החכמה ולפנימיות עתיק שמהם
נמשכים הרחמים העליונים לעורר הזווג
הנ"ל.

ועי"ל דכיון לרמוז לבחינת הבת עין
שהיא המלכות כמבואר
בשעה"כ שלחי דרוש ו' דדרושי הלילה
(דף נ"ו ע"ב), עיי"ש. וכיון שהמלכות
שורשה ברדל"א כמבואר בע"ח שער
א"א סוף"ב מ"ת (דף ס' סוע"ד) ושם סוף
פ"ב מ"ק (דף ס"א ע"ב) ובכמה מקומות, לכן

דאו"א, ובלחש עולה כנגד חג"ת דאו"א, ובחזרה כנגד חב"ד דאו"א, ולכאורה הוא תימה, דנודע שבקדושת כתר עולה חנוך ומלבשת בהשוואה אחת לז"א בהיותם שניהם מלבישים כל שיעור קומת או"א עילאין (ואך כתרו גבוה מכתרה), ומאחר שכבר עלתה עד שם איך יתכן שבמנחת שבת אינה עומדת אלא כנגד נה"י דאו"א.

ועיין מזה להרב זמרת הארץ סימן ע"ד (דף כ"ד ריש ע"א) ומשם בקונטרס שפת אמת שבסוף ספר אמת ליעקב סימן כ"ד (דף ק"ג ע"ד) שהעלה דזו העליה דקדושת כתר אינה אלא לשעה בלבד – לצורך הזווג דקדושת כתר, ואולם כיון שאי אפשר לה להנוק' בזמן הזה שתשאר לעמוד זמן רב במדרגה עליונה כזו בהיותה מלבשת בשוה לז"א (אפילו בהיות כתרו גבוה מכתרה), לכן תיכף אחר תפלת מוסף חזרת ויורדת למקומה הראשון אשר כנגד חנה"י (דפרצוף החכמה) דז"א העומדים עתה במקום נה"י דאו"א. ועיין מזה עוד למהר"י סדבון בספרו אהבת ה' דף קי"ז ע"א, ועוד לו שם לעיל מינה דף ק"ח ע"ב – ק"ט ע"א, ולהרב יפה שעה בביאורו לשעה"כ דרוש מנחת שבת אות כ"ד, ולמהר"א פירא בספרו

הדבר הוא דבהתלבש הפרצוף הפנימי תוך הפרצופים האמצעי והחיצוני נגדלים גם חמה על ידו ככל שיעור קומתו, ונמצא עכ"פ דלאחר הגידול מלבישים שלשתם בהשוואה אחת, וכיון שהנוק' הנתקנת על ידי הז"א (אשר זו הנוק' אוקמינ לעיל דהיא הנוק' דבחינת עטרות היסודות) מקבלת בכל מקום מן הו"ק דב"ן, וכנזכר בהקדמת רחובות הנהר דף ז' ע"ד, לזה נגדלת גם היא ע"י גידול הו"ק דב"ן שהם פרצופי העיבור והיניקה, ונמצאת גם היא מלבשת בשוה לשלשה פרצופי ז"א, ואז מזדווגים פרצוף הגדלות דז"א שהוא הנקרא ז"א, עם ב' פרצופי העיבור והיניקה הנקראים נוק', והנוק' דבחינת עטרות היסודות נכללת גם היא עמהם, וזהו הזווג העליון דקדושת כתר"י.

ט.

ביאור מקום עמידת הנוק' במנחת שבת

וע"פ דברי רבינו התורת חכם הנ"ל ארווחנא ליישב מה שנתקשו המפרשים בענין מקום עמידת הנוק' במנחת שבת, דמצינו בשעה"כ ובלשון מרן בהקדמת מנחת שבת, שבתפלת המנחה דשבת עומדת הנוק' כנגד נה"י

יג. ובגוף דברות קדשו דהפרצוף הפנימי נקרא ז"א לערך שאר הפרצופים הנקראים נוק' לערכו, וכן בחינת הפנים נקרא ז"א לערך בחינת האחור הנקרא נוק', הנה כי כן כתב התורת חכם עוד שם לעיל מינה דף ס' ע"א וע"ב, ושם להלן ס"ו ע"א ד"ה ואבוא, ועוד בכמה מקומות. ובענין עצם הזווג דשבת עיין עוד בדברי רבינו התורת חכם דף פ"ז ע"א, קי"ג ע"ב ולהלן, קל"ג רע"ב, ודף קס"ז סע"ב – קס"ח ע"א ועוד בכ"מ, ואכמ"ל.

מעיל קודש ובגדי ישע בביאורו לשעה"כ
דרוש מנחת שבת ד"ה האלו (דף ע"ה סוף
ע"ב - ריש ע"ג), ועוד שם להלן ד"ה
להשתמש (שם סוף ע"ג), ואכמ"ל.

איברא, להמבואר בדעת התורת חכם
ייתיישב בשופי, ובהקדם מה
שכבר הארכנו בכמה מקומות דהא ודאי
מוכרח מכמה ראיות דהגידול נזהג בכל
מקום באין הפרש, הן בהפרצופים
הכוללים והן בהפרטיים וכו', אלא פעמים
שיתייחס הגידול אחר הפרצוף התחתון
שהוא הפרצוף שבו נעשה הגידול, ואז
יהיה הגידול נקרא על שמו ויחשב כאילו
שהפרצוף התחתון נגדל ועלה והלביש
בשוה להפרצוף העליון שעל גבו, וכדין
הגידול הנודע בכל מקום דבכח המוחין
המעולים אשר בהפרצוף העליון נגדל גם
התחתון ועולה ומלביש בהשוואה אחת
למעליון. ופעמים שהגידול יתייחס אחר
הפרצוף העליון שעל ידו נעשה הגידול,
וכאילו שהעליון הוא שנתרחב ונתפשט
לצדדים, אבל התחתון נשאר על מקומו
ומעמדו כבתחילה וכמאן דלא חל בו
שינוי כלל. וזהו ההפרש בין הפרצופים
הכוללים להפרטיים, דהפרצופים
הכוללים נשארים לעולם באופן דזה
למעלה מזה, ואע"ג שגם בהם נזהגים
דיני הגידול וכנ"ל, הנה הגידול הנעשה
בהם אינו מתייחס על שם הפרצוף
התחתון אלא על שם הפרצוף העליון
שעל ידו נעשה הגידול, ולכן לא תמצא
בהם שילבישו בהשוואה אחת, אלא
לעולם יעמדו זה למעלה מזה (וכן הוא
בהפרט היותר אחרון המוכרח להיות שוה לעולם

להכלל היותר כללי כנודע), ואולם הפרצופים
הפרטיים הנה הגידול הנעשה בהם
ייתייחס על שם ממש, ויחשב כאילו
שהם המה שנגדלו עד שהלבישו בשוה
להפרצופים העליונים מהם, ולכן תמצא
בכמה מקומות בדברי הרז"ל שפרצופי
נה"י חג"ת וחב"ד דפרטות כל פרצוף
כללי מלבישים בהשוואה אחת, והוא
לסיבת הגידול הפועל בהם באופן
שמתייחס על שם, ואכמ"ל עוד בזה
כלל.

והנהגה מזה לעניננו הוא, דהנה נתבאר
דבהכנס המוחין דחיה להפרצוף
הפנימי, נגדלים על ידו פרצופי העיבור
והיניקה ומלבישים שלשתם בהשוואה
אחת, ולזה בקדושת הכתר תמצא
שהנוק' - שהיא כאמור פרצופי העיבור
והיניקה וגם הנוק' דבחינת עטרות
היסודות הנתקנת על ידם ונכללת בהם
וכנ"ל - מלכשת בהשוואה אחת לז"א
שהוא הפרצוף הפנימי, והוא יען דבשעת
היחוד דקדושת כתר יתייחס הגידול על
שם התחתון באופן דחשיב כאילו שהנוק'
היא שהגדילה ועלתה והלבישה
בהשוואה לז"א. אלא שזו ההתייחסות של
מעשה הגידול על שם התחתון שמחמת
כן נחשב כאילו שהנוק' מלכשת בשעת
היחוד בהשוואה אחת לז"א, אינה אלא
לשעה, לצורך היחוד דייקא, ותיכף בגמר
היחוד שוב יחזור הגידול וייתייחס על שם
העליון שהוא הז"א ולא על שמה, וכאילו
שהז"א הוא שנתרחב ונתפשט לצדדים,
אבל הנוק' כמאן דלא נעשה בה מעיקרא
מציאות הגידול, אלא על מקומה הקבוע

היא עומדת כנגד נה"י (דפרצוף החכמה) דו"א אשר במקום נה"י דאו"א, ולזה תיכף אחר גמר תפלת מוסף נחשב כמי שהנוק' חוזרת לעמוד במקום נה"י דאו"א, ואז נדמה כאילו שירדה ממקומה העליון שכנגד החב"ד דאו"א וחוזרת לעמוד במקומה שכנגד נה"י דאו"א, אבל אליבא באמת לא חל בה כל שינוי בעצם, דכיון שנגדלה שוב אינה יורדת ממקומה, דאין סילוק מוחין לעולם, וכל עיקר השינוי אינו אלא באופן ההתייחסות למציאות הגידול, דבשעת היחוד היה הגידול מתייחס אחר התחתון, דהיינו אחר הנוק' וחשיב כמאן דהגדילה ככל קומת הז"א, ולאחר גמר היחוד חוזר הגידול להתייחס אחר הז"א.

י.

קדושים תהיו כי קדוש אני – קדושתו למעלה מקדושתם

ובזה יש לפרש מאחז"ל עה"פ קדושים תהיו כי קדוש אני, קדושים תהיו, יכול כמוני, ת"ל כי קדוש אני, קדושתו למעלה מקדושתכם. דר"ל, דאין הכי נמי ולרגעא חדא לצורך היחוד נדמה התחתון שזה להעליון, דהתחתון נכלל לגמרי בקדושת העליון בתכלית ההתכללות עד שנדמה כמי שהקב"ה נותן כביכול הגדולה והממשלה ביד הצדיק, וכמאמרם ז"ל עה"כ צדיק מושל ביראת אלהים – מי מושל בי צדיק, דהקב"ה גוזר גזרה וצדיק מבטלה וכו', ועל דרך שכתב המגיד הקדוש ממעזריטש בליקוטי

אמרים אות ל"ג בסוד הכתוב עשה לך שתי חצוצרות כסף (כמדבר י', ב') דחצוצרות הוא חצי צורות וזוהו כשמביא את עצמו בהזדככות גדול למעלה מכל העולמות ויהא אחדות עמו יתברך וכו', וכל העולמות העליונים וכל המדות הם ברשותו [של הצדיק], והוא בהם כמלך בגדוד וכו', כמו שהצדיק רוצה כך רוצה הקב"ה, וזהו שתי חצוצרות כסף, שהאדם הוא חצי צורה שהוא רק דם, והקב"ה נקרא אלופו של עולם, אמנם כשמתדבקים יחד נעשה צורה שלמה וכו', על דרך משל האב שאוהב את הבן והבן אוהב את האב, שהם גוף אחד שיש להם געגועים זה על זה, וכל אחד בעצמו אינו בשלימות, ואינו רק חצי צורה, ושניהם ביחד הוי צורה שלימה, והנמשל מובן. וזהו בהיות הצדיק דבוק בקונו בתכלית הדבקות עד כדי הרגשת השוואת הצורה. וכן כתב הגה"ק מקאמרנא בספר נתיב מצותיך נתיב האמונה שביל ג' אות כ"ז, עיי"ש דמשתעי בשבח העלאת המלכות הנקראת אני עד בחינת הכתר שנקרא אין וזה היה מדרגת הצדיקים גדולים שהיו יכולים לשנות כל הטבעיים, שהיו בטלים ממש לאורו יתברך, וכל בחינת אני ויש שלהם ביטלו לגמרי".

אלא דכל זה אינו אלא לרגעא חדא לצורך התעוררות וקיום היחוד, וכדוגמת עליית הנוק' בקדושת כתר להלביש בהשוואה אחת לז"א, שזהו מכח דיני הגידול שבשעת היחוד יתייחס אחר

בספר היכל הברכה להגה"ק מהרי"א מקאמרנא ז"ל פרשת ברכה (ל"ד, ה'), "שאמר הקדוש רבי מיכל מזלאטשוב למורי דודי רבינו צבי [מזידיטשוב] בחזון לילה, גם אנחנו בגן עדן כשאנו עולים, בכל עליה אנחנו עולים אל ארץ חדשה, כמו שאמר מרן הבעל שם טוב ששער החמשים [הוא] התחלה חדשה לילך עוד מ"ט שערים וכו', עכ"ל. וכן הביא עוד משמיה דמרן הבעל שם טוב ז"ל בספרו זוהר חי בביאורו לזוהר בראשית דף ט"ז (דף מ"ה ע"ב). ועיין עוד להגה"ק מהרצ"א מדינוב ז"ל בהוספותיו לספר סור מרע ועשה טוב להגה"ק מהרצ"ה מזידיטשוב ז"ל אות פ"ה (בהנמ"ח הוצאת אמת עמוד ס"ב), וכיוצא בזה כתב עוד בהקדמת ספרו דרך פקודיך הקדמה ח' אות ד' ה'.

וכן כתב הגה"ק בעל התניא (מאמרי אדמו"ר הזקן פרשת וארא שבת מברכין שבט תקנ"ד, עמוד ר"ם) כי "כל מה שהאדם עולה בהשגתו ותבונתו למעלה מעלה בגדולת אין סוף ברוך הוא, תקטן בעיניו יראתו ודבקותו הראשונה, והיא כאין ממש וכאילו לא היתה שום יראה כלל, וכמשל הרואה את המלך פתאום שמתבושש מדיבורו שדיבר בלא ראות".

וכיוצא בזה מבואר בכל ספרי החסידות, וכדיעויין מזה לרבה"ק זיע"א בספר ליקוטי מוהר"ן ח"א סימן ו' אות ג', דאף אחר שכבר עלה וזכה להשיג מעלות רמות, "צריך לאחוז תמיד במדת התשובה, שצריך לעשות תשובה על התשובה הראשונה וכו', וזה

התחתון באופן שנדמה כאילו הגדיל התחתון ועלה למעלה ראש, ואולם תיכף בגמר היחוד איגלאי מילתא דקדושתו למעלה מקדושתם, דהו"א עומד למעלה מן הנוק' והיא אינה מלבשתו אלא כנגד נה"י דיליה, ולזה תיכף לאחר שניתנה הממשלה להצדיק, ואף באותו הרגע עצמו, מוכרח הצדיק להקטין עצמו ולהתחיל מחדש כאילו לא עשה עדין כלום, ולדמות עצמו כתינוק בן יומו, כי לעולם אין התחתון נחשב אלא כו"ק לערך המדרגה שלמעלה ממנו, ולעולם ישאר חסר לערך העליון, ואפילו א"ק אינו אלא ו"ק וחסר מג"ר לערך מה שלמעלה ממנו, כמבואר בהקדמת רחובות הנהר דף ג' ע"ב משמיה דהר"ז"ל בשער ההקדמות דף י"ב.

וזוהו תמצא בספר עטרת זקנים פרשת משפטים (דף כ"ב ע"ג) ובספר לקוטי תורה וש"ס מהגה"ק מהרי"א מזידיטשוב פרשת יתרו (דף ק"ב ע"ד ד"ה ויטיצבו), "ששמעתי בשם דודי רבינו [מהרצ"ה מזידיטשוב] שראה בחלום את הרב המגיד הצדיק ר' יהיאל מיכל ז"ל מזלאטשוב שהיה עומד לנגד הארץ, ושאל לו רבינו [הלל] הוא כבר בגן עדן העליון שמים עליונים ולמה עומד רבינו על הארץ, והשיב לו אשר בכל עולם עולה בהעולמות עליונים לשמים, וכאשר עולה רואה אשר עדיין יש שמים עליונים ממנו, ונמצא אשר עדיין הוא בחינת ארץ לגבי השמים העליונים, ועל כן הוא עומד עדיין על הארץ, עד כאן שמעתי החלום". וכיו"ב הובא בקצרה

אחר וכו', כי לפי ערך זכות ודקות אותו העולם נחשב לרשע וכו', וכן מעולם ועד עולם, אין שיעור וערך, ומובן למשכילים".

ובמקורו בדברי מהר"ח בשערי קדושה ח"ד שער ב' אות ו' ד"ה סוד ההתדבקות (כתבים חדשים עמוד י'), וזה לשונו, והמשכיל הבא להתבודד כנזכר ולקבל רוח הקודש, צריך והייב שכל השגה שישג וכל אור שיראה בתחילת התבודדותו, שיהיה בעיניו חושך ואפילה מצד הטומאה וכו', ולכן כשיראה שהתחיל להשיג קצת, יוסיף להתבודד יותר בחושך, וכשיראה שהוסיף גם כן בהשגתו, יתראה גם כן השגה זו רוח טומאה בעיניו, עיין לו שם בהמשך דברות קדשו. וזהו סוד 'כי קדוש אני – קדושתו למעלה מקדושכם', והבן.

בחינת עולם הבא, שיהיה כולו שבת, היינו כולו תשובה". וכן הוא בספר קדושת לוי פרשת וירא (השמטות, ובהנמ"ח הוצאת מכון קדושת לוי ח"א עמוד מ"א) "יש בעלי תשובה, הלא המה קדושי עליון, אשר בכל יום אור זרוע לצדיק ונראה לו כאילו יום אתמול כי יעבור הטא ח"ו, כי התגלות של היום ההוא בעבודת ה' הוא מתחזק יותר מיום של אתמול, לכן בכל יום הוא עושה תשובה על יום אתמול וכו', ומי כהחכם ויודע פשר דבר לעלות במסילות התשובה". וכיו"ב כתב הגה"ק מקאמרנא בספרו אוצר החיים פרשת צו על הפסוק אש תמיד תוקד וגו' (ויקרא ו'), ו' חומש היכל הברכה דף מ"ח ע"ד) "שיש הרבה אלפים עולמות ומדרגות, אף שכבר השיג באיזה עולם לתואר חסיד וצדיק, כשהולך למדרגה היותר גדולה, קלות נעשות חמורות, ויכול להיות שנרשם עליו תואר רשע ורע לו אז תואר

סימן ה'

טעם היות פרצוף הו"ק כלול מב"פ נה"י וחג"ת שכ"א מהם כלול מנה"י וחג"ת

שלתוכו נמשכים החו"ג הוא בהיותו כלול משני פרצופים שהן ארבע, כלומר דפרצוף הו"ק כלול מב' פרצופי חג"ת ונה"י הכוללים המלבישים בהשוואה אחת בעובי, וכל אחד משניהם כלול מב' פרצופי חג"ת ונה"י פרטיים באורך זה תחת זה, באופן שפרצוף החג"ת דכללות כלול מב' פרצופי חג"ת דחג"ת ונה"י

א.

צורת פרצוף הו"ק שלתוכו נמשכים החו"ג לדעת הרש"ש

הנה בכוונת המשכת החו"ג מצינו למרן הרש"ש, בין בכוונת החו"ג דעומר ובין בכוונת החו"ג דנענועי הלולב, שעלתה הסכמתו דצורת פרצוף הו"ק

ב.

דיני גידול הפרצוף מעיבור
ליניקה

ונראה פשוט דהטעם שהוכרח מרן לפרש כן הוא מחמת דיני גידול הפרצוף מעיבור ליניקה, וכמבואר בדברי הרז"ל בכמה מקומות יד, והוא דבתחילת מלאכת הברירה והתיקון דז"א, דהיינו בעת העיבור, מתבררים בירורי הנהי"ם דכללות, ועולים ונתקנים גו או"א בסוד מוחין דנפש, ויורדים ונמשכים לז"א, ומהם נתקן הפרצוף החיצון שהוא פרצוף הנהי"ם דז"א הנתקן ראשון לכולם. ובעת ההיא שיעור קומת הפרצוף אינה מחזקת אלא כשיעור קומת הנהי"ם דכללות, יען דפרצוף הנהי"ם שהוא פרצוף העיבור אינו מתוקן בעת ההיא אלא במוחין דנהי"ם לבד. ושוב בגמר תיקון פרצוף הנהי"ם מתחיל תיקון פרצוף היניקה שהוא פרצוף החג"ת, ואז מתבררים בירורי החג"ת, ועולים גם המה לאו"א ונתקנים שם בסוד מוחין דרוח, וחוזרים ונמשכים לז"א, ומהם נתקן הפרצוף האמצעי דז"א שהוא פרצוף החג"ת דיליה, וזה הפרצוף האמצעי כלול מז"ת, ושיעור קומתו כשיעור קומת הז"ת דכללות שהם

דחג"ת המלבישים באורך זה למטה מזה, ופרצוף הנהי"ם דכללות המלביש בהשוואה אחת לפרצוף החג"ת דכללות כלול גם הוא מב' פרצופי חג"ת דנהי"ם ונהי"ם דנהי"ם המלבישים גם המה באורך זה תחת זה, וכנודע פרטות זו מסדר כוונות המשכת החו"ג, אפס דטעמא בעי למה נחית הרש"ש לזו הפרטות ולא הונח לו לפרש הענין כפשוטו של מקרא, דפרצוף חו"ק כלול מו"ק כוללים באורך אשר כל אחד מהם כלול מז"ת פרטיים.

עוד מצינו למרן שמפרט כל אחת מן הספירות הנ"ל אשר בד' פרצופים חג"ת ונהי"ם דחג"ת וחג"ת ונהי"ם דנהי"ם לעשר ספירות הנכללים בג' קוי החג"ן בג"ה דת"י, וכגון פרצוף החג"ת דחג"ת כלול מג' ספירות חג"ת, וכל ספירה מהם כלולה בפרטותה מעשר ספירות הנכללים בג' קוי החג"ן בג"ה דת"י, וכן פרצוף הנהי"ם דחג"ת כלול מד' ספירות נהי"ם וכל ספירה מהם כלולה מעשר ספירות הנכללים בג' קוים, וכיו"ב תקיש לפרצופי חג"ת ונהי"ם דנהי"ם, שגם הז' ספירות שבהם כל אחת מהם כלולה מעשר ספירות הנכללים בג' קוים, וגם זה צ"ב לאיזה צורך נחית לכל זו הפרטות אחר שכל זה הסדר נראה לכאורה כמחודש מבלי מקור פתוח בדברי הרז"ל.

יד. יעויין בע"ח שער כ' פ"ו ופ"ז (ח"א דף צ"ט ע"א ולהלן), שער כ"ד פ"א ולהלן (דף ק"י ע"א ולהלן), שער ל' פ"א (ח"ב דף כ"ו ע"א), ובדברי הרש"ש בחידושים מפורדים ומלוקטים אות ל"ג (ע"ח סוף שער ל' ח"ב דף ל"א ע"ג), נהר שלום דף י"ב סוף ע"ד ולהלן, י"ג סוף ע"ג, מ"ז ע"ג ד"ה נודע.

הפרצוף הנה"י מתארכת שיעור קומת פרצוף הנה"י שהוא הפרצוף החיצון, ותחת היותו עד הנה כלול מארבע ספירות נהי"ם לבד ושיעור קומתו כקומת הנה"י דכללות לבד, הנה מכאן ואילך בכח התלבשות פרצוף החג"ת בתוכו נתוסף גם בו תוספת שלש ספירות חג"ת, ונעשה גם הוא כלול מז"ת שהם חג"ת ונהי"ם כדוגמת פרצוף החג"ת, ומעתה מלבישים שניהם בהשוואה אחת, וכל אחד מהם כלול מחג"ת ונהי"ם באורך.

ונמצא דצורת הז"א בתשלום חדשי היניקה, דהיינו בגמר תיקון פרצוף החג"ת, הוא בהיותו כלול משני פרצופים חיצון ואמצעי שהם שני פרצופי נה"י וחג"ת המלוכשים זה תוך זה, ושניהם מלבישים בהשוואה אחת, וכל אחד מהם כלול מחג"ת ונהי"ם פרטיים באורך.

חג"ת ונהי"ם דכללות הפרצוף (ודלא כפרצוף הנה"י שאינו כלול אלא מנהי"ם לבד כאמור). ובעת התלבשותו בז"א, הרי הוא מתלבש תוך הפרצוף החיצון שהוא פרצוף הנה"י, ונמצא הוא פנימי לערך פרצוף הנה"י המקיפו מכל צדדיו, אלא שהוא עודף עליו מלמעלה בשלש ספירות חג"ת דיליה הנשארים מגולים למעלה מן פרצוף הנה"י שאינו כלול אלא מנהי"ם לבד.

ואמנם תיכף אחר התלבשות פרצוף החג"ת תוך פרצוף הנה"י, נעשה בפרצוף הנה"י דין הגידול, וענינו, דבכח הארת המוחין המעולים דרוח אשר בפרצוף החג"ת (שהוא עתה הפרצוף הפנימי לערך פרצוף הנה"י שהוא החיצון), נמשכת הארה ממנו לפרצוף הנה"י, וע"י הארה זו מתארכת שיעור קומת פרצוף הנה"י עד שנגדל גם הוא כשיעור קומת פרצוף החג"ת, באופן שאחר התלבשות פרצוף החג"ת תוך

צורת גידול הפרצוף מנה"י לחג"ת:

פרצוף היניקה חג"ת – רוח	פרצוף העיבור נה"י – נפש
(ג) חג"ת דחג"ת	(ד) חג"ת דנה"י
(ב) נהי"ם דחג"ת	(א) נהי"ם דנה"י

ולא היה מחזיק אלא נהי"ם לבד (א), ושוב נתלבש בתוכו פרצוף החג"ת

עיי' בזה הטבלה ותראה דמתחילה בעת העיבור נתקן פרצוף הנה"י,

ג.

**מעולם לא יבא הרש"ש לעקור
הפשט כי אם להוסיף בו הבנת
פנימית**

ופשוט דאין כוונתנו לומר דבשעת היניקה נעשה הו"א בן שני פרצופים נפרדים בעובי שהם פרצוף הנה"י דכללות ופרצוף החג"ת דכללות, דודאי שו"א בכללותו בשעת היניקה אינו אלא פרצוף אחד לבד בן ו"ק – חג"ת ונהי"ם באורך ולא עוד, וכפשט דברי הרז"ל בכל מקום, ועד כאן לא קמ"ל אלא שפרצוף האחד הנ"ל הנה בפרטותו הוא כלול מפנימיות וחיצוניות, דפרצוף העיבור הכלול מחג"ת ונה"י דנה"י הוא בחינת חיצוניות פרצוף הו"ק דו"א, ופרצוף היניקה הכלול מחג"ת ונה"י דחג"ת הוא בחינת פנימיות הו"ק דו"א, ושניהם מלבישים בהשוואה אחת זה בתוך זה, חסד דחג"ת דחג"ת תוך חסד דחג"ת דנה"י, ושניהם יחד מהוים פנימיות וחיצוניות ספירת החסד דכללות הו"א, ועד"ז גבורה דחג"ת דחג"ת תוך גבורה דחג"ת דנה"י והם פנימיות וחיצוניות ספירת הגבורה דכללות הו"א, וכן ת"ת וכו', ועד"ז נצח דנה"י דחג"ת תוך נצח דנה"י דנה"י, והם פנימיות וחיצוניות ספירת הנצח דכללות הו"א, וכן עד"ז בהוד יסוד ומלכות. וזכור כלל זה, יען דמוכרחים אנו לומר שאין מקרא יוצא מידי פשוטו, ואע"פ שימצא פעמים בדברי מרן דבעת היניקה ז"א כלול משני פרצופים שהן ארבע ע"ד הנ"ל, וכיו"ב מצינו בכמה מקומות שנראים דברי מרן

הכלול מז"ת – חג"ת ונהי"ם [(ב) (ג)], ואז נתארכה גם שיעור קומת פרצוף הנה"י, ונשלם גם הוא בחג"ת [(ד)], ומעתה נמצאים שניהם מלבישים בהשוואה אחת וכל אחד כלול מחג"ת ונהי"ם.

(ועל דרך זה נעשה אחר כך בזמן הגדלות בבוא המוחין דחב"ד, שאז מתלבש פרצוף החב"ד הכלול מי"ם תוך ז"א, ובהתלבשותו בתוכו הרי הוא מתלבש תוך הפרצוף האמצעי, ועל ידו נגדלים שני פרצופי נה"י וחג"ת ונעשים גם המה בני עשר ספירות כל אחד, ושלשתן מלבישים בהשוואה אחת, וכמבואר בדברי הרז"ל שם ואכ"ם).

ובזה תעלה ארוכה מה שמצינו למרן הרש"ש הן הכא בכוונות החו"ג דעומר והן בכוונות המשכת החו"ג דנענועי הלולב, דאחז צדיק דרכו דצורת הפרצוף אשר בו מתפשטים החו"ג הוא בהיותו כלול משני פרצופי נה"י וחג"ת המלבישים בהשוואה אחת וכל אחד מהם כלול מחג"ת ונהי"ם באורך. דכל זה הוא לפי שהחו"ג מתפשטים בכל מקום תוך הו"ק, וכנודע דהחו"ג שרשם נשאר לעולם למעלה בדעת, והתפשטותם בו"ק דגופא דו"א, וכיון דאוקמינן דבהיות הו"א בן ו"ק הוא כלול משני פרצופי נה"י וחג"ת שהם עיבור ויניקה אשר מעצם דיני גידול הפרצוף מוכרח שילבישו באופן הנזכר, לכן נקט כסדר הזה. והבן היטב הקדמה זו דכמה וכמה פרטי כוונות שסידר הרש"ש הנראים לכאורה כתמוהים יתיישבו על פי הקדמה זו.

החסדים הכוללים אכן יש לנו ז' שבועות, הא מיהת לדעת הרש"ש דאוקמיה לפרצוף הו"ק בהיותו כלול משתי פרצופי נה"י והג"ת שכל אחד כלול מז' חסדים, הנה אם נבוא לפרט בדרך המבואר בדברי הרז"ל, לא די לנו בז' שבועות, די"ד שבועות אנו צריכים ז' שבועות לז' חסדי חג"ת ונהי"ם דפרצוף החג"ת, וז' אחרים לז' חסדי חג"ת ונהי"ם דנה"י.

ומחמת דוחק זה העלה הרש"ש דסדר החלוקה הוא באופן שתחת שלא יש אלא ז' חסדים וכל חסד כללי יהיה כלול מז"ת וכפשט דברי הרז"ל, הנה לדעת מרן י"ד חסדים יש, דכבר הוכחנו שכן מוכרח להיות צורת פרצוף הו"ק מתוקף דיני הגידול וכמבואר, אלא כי היכי דלא תיקשי לן מסדר חלוקת החסדים בז' שבועות כנ"ל, הוכרח מרן לפרש דכל חסד מן הי"ד חסדים כלול מד' בחינות שהם ג' קוי חח"ן בג"ה דת"י ומלכות, וכגון חסד דחג"ת דחג"ת כלול מג' קוי חח"ן בג"ה דת"י ומלכות, ועד"ז חסד דחג"ת דנהי"ם המלכיש עליו בחיצוניותו כלול גם הוא מד' בחינות הנ"ל, והרי הם יחד ז' בחינות (דשתי המלכיות מצטרפים יחד ויחד חשיבו), ושני החסדים הללו יחד נחשבים כחסד כללי אחד, וכמבואר לעיל דשניהם יחד מהווים פנימיות וחיצוניות החסד דכללות, והז' בחינות שבהם הם הם הז' בחינות הפרטיים דהחסד הכללי האמורים בדברי הרז"ל, דחח"ן בג"ה דת"י דחסד דחג"ת דחג"ת המה החג"ת הפרטיים דחסד

דלא כמשמעות הפשט, הנה כלל גדול בידינו דלא בא הרש"ש לחלוק ולעקור הפשט כי אם לחוסיף עליו עוד הבנה פנימית, והוא הדין בסוגיין, דכל הפרטות הנ"ל אינה אלא בפרטות הו"ק הנ"ל, כלומר, חיצוניות ופנימיות הו"ק וכמבואר.

ד.

אופן חלוקת כל חסד כללי לז' חסדים פרטיים לדעת מרן

והנה מאחר שעלתה לו למרן דצורת הפרצוף הוא באופן שהפרצוף כלול משני פרצופים שכ"א כלול מז"ת ולא מפרצוף אחד בן ו"ק לבד כדמשמע מפשט דברי הרז"ל, מעתה הוי קשיא ליה סדר חלוקת החו"ג, דבדברי הרז"ל בסוגיין מבואר דבז' שבועות העומר נתקנים ז' חסדי חג"ת נהי"ם הכוללים אשר כל אחד מהם כלול בפרטותו מחג"ת ונהי"ם פרטיים, ובז' ימי כל שבוע נתקנים חג"ת נהי"ם הפרטיים דחסד כללי אחד (א"נ בכל שבוע נתקן חסד פרטי אחד מכולהו ז' חסדי חג"ת נהי"ם הכוללים, והיינו הך, יען שע"פ כללי ההתכללות נעשים אח"כ הו' פרטים הנ"ל חג"ת נהי"ם דחסד אחד כללי, כמבואר בדברי מהר"א חזן בנחר שלום דף ל"ז ע"א ולהלן). באופן שלצורך תיקון ז' החסדים הכוללים מוכרחים אנו לז' שבועות, ובכל שבוע נתקן חסד כללי אחד, וכמבואר כל זה בדברי הרז"ל. אלא דמהשתא בשלמא לפשט דברי הרז"ל דפרצוף אחד יש בן ז' חסדים כוללים ולא עוד, ניחא, דכנגד ז'

דהחמד ההוא, והמלכיות נחשבים למלכיות הפרטיים.

ובאופן זה יבאו דברי הרש"ש מכוונים עם דברי הרז"ל, דע"ד שכתב הרז"ל שז' חסדים כוללים יש שכל אחד מהם כלול מו' פרטיים, הנה כי כן הוא ממש גם לדעת מרן, דאף לדעתו אכן כל חסד כללי כלול מפנימיות וחיצוניות אשר יחד כלולים מו' חסדים פרטיים שהם חג"ת ונהי"ם פרטיים דהחמד הכללי ההוא, וכנגדם יש ז' שבועות, דבכל שבוע נתקן חסד כללי אחד הכלול מפנימיות וחיצוניות הנקראים בפרטות בשם שני חסדים, ובין שניהם יש בהם ז' חסדים פרטיים (א"נ בכל שבוע נתקן פרט אחד מכל הו' חסדים הכוללים, והיינו כך כנ"ל בסוד ההתכללות והתקשרות).

ובזה יובן דהרש"ש לא חידש בזה דבר כי אם קרא אותם בשמות, דתחת שכל חסד כללי יהיה כלול מחג"ת נהי"ם כפשוטו, הנה הרש"ש קרא לחג"ת נהי"ם הפרטיים הנ"ל בשם פנימיות וחיצוניות, והחג"ת הפרטיים מכוונים חח"ן בג"ה דת"י דפנימיות, והנה"י מכוונים חח"ן בג"ה דת"י דחיצוניות, והמלכיות דשניהם הם בחינת המלכות. ונוסף עלה קרא לבחינת הפנימיות דז' החסדים הכוללים בשם חג"ת ונה"י דחג"ת, ולבחינת החיצוניות שלהם חג"ת ונה"י דנה"י. ובג' שבועות ראשונים נתקנים חג"ת דחג"ת וחג"ת דנה"י שהם אליבא דאמת פנימיות וחיצוניות דשלשה חסדי חג"ת הכוללים, וכן בג' שבועות השניים נתקנים נה"י דחג"ת ונה"י דנה"י שהם

הכללי, דחח"ן דחמד הנ"ל הוא החמד דפרטות החמד הכללי, ובג"ה – גבורה דפרטות, ודת"י – ת"ת דפרטות, ושמות הכלים שלהם כשמות הכלים דחג"ת אשר בע"ח שער מ"ד פ"ג, ועד"ז חח"ן בג"ה דת"י דחמד דחג"ת דנה"י המה הנה"י הפרטיים דחמד הכללי, דחח"ן דחמד הנ"ל הוא הנצח דפרטות, בג"ה – חוד דפרטות, ודת"י – יסוד דפרטות, ושמות הכלים שלהם כשמות הכלים דנה"י הפרטיים אשר בע"ח שם, והמלכיות דשניהם המה המלכות הפרטית דהחמד הכללי, ובזה נמצא דאכן ז' בחינות יש בכל חסד.

ואל תתמה על החפץ, יען דכן היא המדה בכמה מקומות, דחג"ת נחשבים פנימיות בערך הנה"י הנחשבים לחיצוניות, ולכן ג' קוי פנימיות החמד, דהיינו ג' קוי חסד דחג"ת דחג"ת, נחשבים לחג"ת הפרטיים דחמד, וג' קוי חיצוניות החמד, דהיינו ג' קוי החמד דחג"ת דנה"י, נחשבים לנה"י הפרטיים דחמד. ועד"ז תקיש לגבורה דחג"ת דחג"ת וגבורה דחג"ת דנה"י, ששניהם יחד נחשבים לפנימיות וחיצוניות הגבורה דכללות, ובין שניהם יש להם ז' בחינות שהם חג"ת ונהי"ם פרטיים דגבורה דכללות, וכן עד"ז תקיש לכולם, דכל חסד כללי כלול מפנימיות וחיצוניות, וכל אחד כלול מוג' קוי חח"ן בג"ה דתי"ם, וג' קוי בחינת הפנימיות דהחמד ההוא נחשבים לחג"ת הפרטיים דהחמד הכללי ההוא, וג' קוי החיצוניות נחשבים לנה"י הפרטיים

פנימיות וחיצוניות שלשה חסדי נה"י הכוללים, ובשבוע שביעי נתקנים המלכיות דכולם.

ה.

פרטות סדר התיקון בז' שבועות לדעת הרש"ש

ופרטות סדר המשכת החו"ג דדחיות כפי הכרעת הרש"ש הוא באופן שבשבוע ראשון נתקנים קוי הימין – הח"ן דפרצופי חגת"ם דחג"ת ודחגת"ם דנה"י, והם בין כולם ז' בחינות חח"ן, ובשבוע שני קוי השמאל בג"ה שלהם, ובשבוע שלישי דת"י שלהם, ובזה נשלם תיקון פרצופי חגת"ם דחג"ת וחגת"ם דנה"י שהם עצמם שלשה חסדי חג"ת הכוללים, וכן בג' שבועות אחרונים נתקנים חח"ן בג"ה דת"י דפרצופי נהי"ם דחג"ת ונהי"ם דנה"י, בשבוע רביעי קוי הימין חח"ן דכולם, בשבוע חמישי קוי השמאל בג"ה דכולם, ובשבוע ששי דת"י דכולם, ובזה נשלם תיקון הפרצופים הנ"ל שהם שלשה חסדי נה"י הכוללים, ובשבוע שביעי נתקנים המלכיות הפרטיים דכולם, לפי שכל ספירה מהי"ד ספירות הנ"ל כלולה מחח"ן בג"ה דתי"ם, ובו' שבועות הראשונים לא נתקנו אלא ג' קוי חח"ן בג"ה דת"י דכולהו י"ד ספירות, ועדיין נשארו המלכיות הפרטיים דכולם, והם הנתקנים בשבוע השביעי, ובזה נמצא דבו' שבועות נשלם תיקון כולו י"ד חסדים.

ולאחר ההתכללות והתקשרות, הנה הז' חח"ן הפרטיים דחסדי חגת"ם

דחג"ת וחגת"ם דנה"י שנתקנו בשבוע ראשון, נעשים חח"ן בג"ה דת"י דחסד דחג"ת דחג"ת ודחסד דחג"ת דנה"י ששניהם יחד מהווים פנימיות וחיצוניות החסד דכללות הז"א, וכן בג"ה דנה"ל הנתקנים בשבוע שני נעשים לאחר ההתכללות חח"ן בג"ה דת"י דגבורה, ודת"י דנה"ל נעשים לאחר ההתכללות חח"ן בג"ה דת"י דת"ת. ועד"ז חח"ן הפרטיים דחסדי נהי"ם דחג"ת ונהי"ם דנה"י נעשים לאחר ההתכללות חח"ן בג"ה דת"י דנצח דנה"י דחג"ת ודנה"י דנה"י ששניהם יחד מהווים פנימיות וחיצוניות הנצח דכללות, וכן בג"ה דנה"ל נעשים חח"ן בג"ה דת"י דהוד, ודת"י דנה"ל נעשים חח"ן בג"ה דת"י דיסוד, והמלכיות הפרטיים דכולם נעשים חח"ן בג"ה דת"י דמלכות הכללית.

ו.

בהנ"ל א"ש טעם היות שמות הכלים דחג"ת דנה"י כשמות הכלים דנה"י

והבן היטב דלהמבואר בדברינו תנוח הדעת ממה שמצינו בכוונת החו"ג דדחיות דשמות הכלים דחג"ת דנה"י שמכוונים בהם בימי רביעי חמישי ששי דג' שבועות ראשונות המה כשמות הכלים דנה"י שנתבארו בע"ח שער מ"ד, ועד"ז שמות הכלים דנה"י דחג"ת שמכוונים בהם בימי ראשון שני ושלישי דג' שבועות שניות המה כשמות הכלים דחג"ת שנתבארו בע"ח שם, ולכאורה על פי פשוטן של דברים הוא פלאי, דמצד היות נה"י דחג"ת נה"י פרטיים דפרצוף

החג"ת היה ראוי לכיון בהם שמות הכלים דנה"י, וכן חג"ת דנה"י להיותם חג"ת פרטיים דפרצוף הנח"י היה ראוי לכיון בהם שמות הכלים דחג"ת.

ועיין למהר"א פירירא בספרו תולדות אהרן ומשה סימן מ"ב (דף מ"ב ע"ג) שנרגש בקושיא זו, וכתב ליישב בשם החברים בבית אל, דהעיקר אזלינן בתר פרצוף הכולל, וכיון שנה"י דחג"ת הם נה"י פרטיים דפרצוף חג"ת הכולל, לכן הכלים שבהם הם כלי חג"ת יען שהחג"ת הוא הפרצוף הכולל שלהם, ועל דרך זה חג"ת דנה"י כיון שהם חג"ת

פרטיים דפר' נה"י הכולל לכן הכלים שבהם הם כלי נה"י. והרואה יראה דאינו נמלט מן הדוחק.

ואמנם להמבואר בדברינו בהבנת צורת הפרצוף מעיקרא לא קשיא מידי, יען דחג"ת דנה"י הם בחינת החיצוניות דחג"ת הכוללים, כלומר, נה"י הפרטיים דחג"ת הכוללים, ולפיכך שמות הכלים שלהם כשמות הכלים דנה"י. ועד"ז נה"י דחג"ת הם בחינת הפנימיות דנה"י הכוללים, כלומר, חג"ת הפרטיים דנה"י הכוללים, ולפיכך שמות הכלים שלהם כשמות הכלים דחג"ת.

סימן ו

הטעם שבג' שבועות ראשונים נתקנים חג"ת דחג"ת ונה"י ולא נה"י וחג"ת דחג"ת

א.

ב' סדרים באופן המשכת החו"ג והכרעת הרש"ש

העולה מן המבואר דהגם דשמענא ליה למרן בסוגיין שנכנס בפרטות אחר פרטות ופירט הפרצוף לשתיים שהן ארבע וכו', הנה אליבא דאמת אין מקרא יוצא מידי פשוטו, וכל עיקר הסיבה שהוכרח להכנס לזו הפרטות אינו אלא מחמת שדברי הרז"ל בדיני הגידול דחקתיה, ובאמת אחר כל הפרטות עולים דבריו בקנה אחד עם פשט דברי הרז"ל, באופן שהפרצוף הכללי דו"ק דז"א כלול מחג"ת נה"י"ם כוללים באורך, אלא שזה הפרצוף כלול מב' בחינות פנימיות

וחיצוניות, והו"ק דבחינת הפנימיות נקראים חג"ת ונה"י"ם דחג"ת, והו"ק דבחינת החיצוניות נקראים חג"ת ונה"י"ם דנה"י.

והנה נודע בדברי הרז"ל מצינו ב' סדרים באופן המשכת החו"ג דדחיות, דבשעה"כ דרוש י' (דף פ"ד ע"ד – פ"ה ע"א) שבכל שבוע נמשך חסד אחד פרטי מכל הז' חסדים הכוללים, באופן שבשבוע ראשון נמשכים החסדים הפרטיים דכולהו ז' חסדים הכוללים, וכן בשבוע שני נמשכים הגבורות הפרטיים דכולהו ז' חסדים כוללים, ובשבוע שלישי הת"ת דפרטות הז' חסדים הכוללים, וכן

על דרך זה עד שבשבוע השביעי נמשכים המלכיות דכולם.

וע"פ סדר זה נמצא דלא נשלם תיקון החסד דכללות עד תשלום ז' שבועות, דבכל שבוע נמשך פרט אחד ממנו לבד, בשבוע הראשון החסד הפרטי שבו בלבד, ובשבוע השני הגבורה הפרטית שבו, וכן עד"ז עד שבשבוע השביעי נמשך המלכות הפרטית שבו, ואז נשלם תיקונו, כן הוא בכל החסדים, דאף אחד מהם לא נשלם תיקונו עד תשלום ז' שבועות העומר.

והסדר השני הוא הנזכר בשעה"כ דרוש ז' (דף פ"ד ע"א), דרוש י"ב (דף פ"ז ע"ד - פ"ח ע"א), וכן הוא גם בפרע"ח פרק ד' ופרק ז', וכן ס"ל למשנת חסידים פרק ד' מאות א' עד אות ח'. והוא שבעל שבוע נשלם תיקון חסד אחד כללי, דבשבוע ראשון נמשכים חג"ת נהי"ם הפרטיים דחסד הכללי, בשבוע שני חג"ת נהי"ם דגבורה דכללות, וכן עד"ז עד שבשבוע השביעי נמשכים חג"ת נהי"ם דהמלכות הכללית.

ושמענא ליה למרן שהכריע למעשה כלישנא קמא דבכל שבוע נמשך חסד פרטי אחד מכולהו ז' חסדים כוללים, בשבוע ראשון - חסד הפרטי דחג"ת נהי"ם הכוללים, בשבוע שני - גבורה הפרטית דכולם, וכן עד"ז בכל שבוע פרט אחד מכל הז' חסדים הכוללים. אלא שבנהר שלום דף ל"ו ע"א ולהלן האריך מוה"ר אליעזר חזן ליישב ב' הסדרים באופן שיעלו שתייהן מקשה אחת, והוא על פי כללי ההתכללות

והתקשרות, דהחסדים הפרטיים דכולהו ז' חסדי חג"ת נהי"ם הכוללים, מחליפים מקומם עם חג"ת נהי"ם הפרטיים דחסד, ונעשים שם לאחר ההתכללות חג"ת נהי"ם פרטיים דחסד הכולל, ועד"ז הגבורות הפרטיים דז' חסדי חג"ת נהי"ם הכוללים, מחליפים מקומם עם חג"ת נהי"ם הפרטיים דגבורה הכללית, ונעשים חג"ת נהי"ם פרטיים דגבורה הכוללת, וכן עד"ז בכולם. ומעתה נראה דשני הסדרים נכונים כאחד, אלא הסדר הראשון שעל פיו בשבוע ראשון נמשכים החסדים הפרטיים דחג"ת נהי"ם הכוללים, הוא הנכון קודם ההתכללות והתקשרות, וכמוהו יש לכון למעשה, אלא שלאחר ההתכללות נעשים אלו החסדים הפרטיים עצמם חג"ת נהי"ם דפרטות החסד הראשון, ונמצא דלאחר ההתכללות נמצא שאכן בשבוע הראשון נמשכו חג"ת נהי"ם דחסד הראשון, וכסדר השני, וכן עד"ז יבואר בכולם, כמבואר כל זה בנהר שלום שם, ואכ"ם.

ב.

צ"ע דלכאורה ע"פ הכרעת הרש"ש היה ראוי לכון בג' שבועות ראשונים חג"ת ונה"י דחג"ת

זמנה שיש להעיר בכאן הוא דמהשתא דאוקמינן דלמעשה סבירא ליה למרן דיש לכון כלישנא קמא דבשבוע ראשון נמשכים החסדים הפרטיים דחג"ת נהי"ם הכוללים, ובשבוע שני הגבורות דכולם, וכן עד"ז בכל שבוע נמשך חסד אחד פרטי דכולהו ז' חסדים

לכוין בשבוע ראשון החסדים דחג"ת ונה"י הכוללים דייקא. ועד"ז תיקשי לן משבוע שני ושלישי שגם בהם סבירא ליה להרש"ש שיכוין להמשיך בג"ה ודת"י דחג"ת דחג"ת וחג"ת דנה"י, ולכאורה היה ראוי לכוין בג"ה ודת"י דחג"ת ונה"י דחג"ת, שהם הם הגבורות והת"ת דז' חסדים הכוללים. וכיצא בזה צ"ע מג' שבועות אחרונים שסידר בהם הרש"ש הח"ן בג"ה דת"י דנה"י דחג"ת ונה"י דנה"י, וטפי היה ראוי לכוין בהם הח"ן בג"ה דת"י דחג"ת ונה"י דנה"י, שהם הם הנה"י הפרטיים דז' חסדים הכוללים.

דחן אמת דהמעייין בדברי מרן בנהר שלום דף ל"ט ע"ד – מ' ע"א, יראה בעיניו שבסדר כוונות נענועי הלולב אכן נקט הסדר בקושיין, דחג' חסדים הראשונים נמשכים לחח"ן בג"ה דת"י דחג"ת ונה"י דחג"ת, והג' אחרונים לחח"ן בג"ה דת"י דחג"ת ונה"י דנה"י, והיינו דהחסד הראשון נמשך לחח"ן דחג"ת ונה"י דחג"ת, והשני לבג"ה וכו', והוא לפי שבאמת כן מסתבר מצד עיקרא דדינא, דבכל שבוע מוכרח שיתקן פרט אחד מכל הז' חסדים הכוללים, וכנ"ל בקושיין. אלא שמרן גופא בסידור כוונות הנענועים הדר ביה ממה שכתב בנהר שלום וחזר ונקט כדחכא, דחג' חסדים הראשונים נמשכים לחח"ן בג"ה דת"י דחג"ת דחג"ת וחג"ת דנה"י, והג' אחרונים לחח"ן בג"ה דת"י דנה"י דחג"ת ונה"י דנה"י, והא גופא צ"ע, למה הדר ביה בסידור מהסכמתו בנהר שלום.

הכוללים, מעתה לכאורה היה ראוי שבשבוע ראשון יכוין להמשיך החסדים הפרטיים דחג"ת דחג"ת ודנה"י דחג"ת, והיינו ע"פ הפרטות שתיקן הרש"ש – חח"ן דחג"ת דחג"ת ודנה"י דחג"ת, דבאופן זה נמצא שמכוין להמשיך החסדים הפרטיים דכולהו ז' חסדי חג"ת ונה"י"ם הכוללים, שהרי כבר אמרנו דחג"ת דחג"ת הם חג"ת הפרטיים דחג"ת הכוללים, ונה"י דחג"ת – חג"ת הפרטיים דנה"י הכוללים, ובדרך פרטות הנה חח"ן דחג"ת דחג"ת הם החסדים הפרטיים דחג"ת הכוללים, ובג"ה דחג"ת דחג"ת – גבורות הפרטיים, ודת"י דחג"ת – ת"ת הפרטיים, וכן חח"ן דנה"י דחג"ת – חסדים הפרטיים דנה"י הכוללים, ובג"ה שלהם – גבורות הפרטיים, ודת"י שלהם – ת"ת הפרטיים, וכן חח"ן בג"ה דת"י דמלכות דחג"ת ונה"י דחג"ת הם חג"ת דהמלכות הכללית, ונמצא דכדי להמשיך החסדים הפרטיים דחג"ת ונה"י"ם הכוללים ראוי לכוין חח"ן דחג"ת דחג"ת (שהם החסדים הפרטיים דחג"ת) וחח"ן דנה"י דחג"ת (שהם החסדים הפרטיים דנה"י), ובהיותו מכוין באופן זה נמצא מכוין להמשיך חח"ן דכולהו ז' חסדי חג"ת נה"י"ם הכוללים, ומעתה יפלא למה נקט הרש"ש דסדר הכוונה הוא באופן שבשבוע ראשון יכוין להמשיך חח"ן דחג"ת דחג"ת וחג"ת דנה"י, והלא חג"ת דנה"י אינם אלא נה"י דחג"ת הכוללים, ונמצא שבהיותו מכוין באופן זה הרי הוא ממשיך החסדים הפרטיים דחג"ת (שהם חח"ן דחג"ת דחג"ת) והנצחים הפרטיים דחג"ת (שהם חח"ן דחג"ת דנה"י), ואנן בעינן

ג.

מדברי התו"ח בישוב הנ"ל ע"פ כללי החילוף

דמ"ה וב"ן דב"ן, כלומר, מן הגבורות דמ"ה והגבורות דב"ן.

ועל פי הקדמה זו כתב רבינו התורת חכם דכן הוא כסדר הזה ממש בסוגיין, דפרצוף החג"ת דכללות נקרא דכורא ונקרא מ"ה דכללות, ופרצוף הנה"י דכללות נקרא נוק' ונקרא ב"ן דכללות לערכו, וכל אחד מהם כלול מחג"ת ונהי"ם פרטיים שהם מ"ה וב"ן, דפרצוף החג"ת שהוא המ"ה דכללות כלול מחג"ת דחג"ת שהם מ"ה דמ"ה ומנהי"ם דחג"ת שהם ב"ן דמ"ה, ופרצוף הנה"י שהוא הב"ן דכללות כלול מחג"ת דנה"י שהם מ"ה דב"ן ומנהי"ם דנה"י שהם ב"ן דב"ן, וכדוגמת הדבר ונוק' קודם החילוף. ואמנם בעת שנמשכים החו"ג למקומם מדווגים החג"ת עם הנה"י ונעשה בהם חילוף, דהב"ן דמ"ה שהם הנה"י דחג"ת והם הגבורות דדכורא, מתחלפים עם המ"ה דב"ן שהם החג"ת דנה"י והם החסדים דנוק', ואזי מחליפים הנה"י דחג"ת מקומם עם חג"ת דנה"י, וחג"ת דנה"י מחליפים מקומם עם נה"י דחג"ת, באופן שלאחר החילוף נכלל פרצוף החג"ת ממ"ה דמ"ה ומ"ה דב"ן שהם חג"ת דחג"ת וחג"ת דנה"י, ופרצוף הנה"י מב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן שהם נה"י דחג"ת ונה"י דנה"י. וזה ציורו:

טו. ומהם בשעה"כ דרוש ג' דציצית (דף ה' ריש ע"ד), וכן הוא בע"ח שער י"ד פ"ג מ"ב (ח"א דף ע"א ע"א), שם סוף פ"ז (דף ע"ג סוף ע"ב וע"ג), שער י"ז פ"ג (דף פ"ד ע"ד), שער י"ט פ"ו (דף צ"ב ע"ד), שער כ' פ"י (דף ק"א ע"ב), ועוד באורך בהגהות השמ"ש לשער כ' פ"ט אות א' (דף ק' ע"ג), וכן הוא בסידור הרש"ש בתיבת אחד דקריאת שמע דיוצר (דף ל"ז ע"ב ד"ה ויכוין).

קודם החילוף

פרצוף נה"י דכללות (חיצוניות הז' חסדים)	פרצוף חג"ת דכללות (פנימיות הז' חסדים)
חג"ת דנה"י – מ"ה דב"ן [נה"י פרטיים דחג"ת הכוללים]	חג"ת דחג"ת – מ"ה דמ"ה [חג"ת פרטיים דחג"ת הכוללים]
נה"י דנה"י – ב"ן דב"ן [נה"י פרטיים דנה"י הכוללים]	נה"י דחג"ת – ב"ן דמ"ה [חג"ת פרטיים דנה"י הכוללים]

אחר החילוף

פרצוף נה"י דכללות	פרצוף חג"ת דכללות
נה"י דחג"ת – ב"ן דמ"ה [חג"ת פרטיים דנה"י הכוללים]	חג"ת דחג"ת – מ"ה דמ"ה [חג"ת פרטיים דחג"ת הכוללים]
נה"י דנה"י – ב"ן דב"ן [נה"י פרטיים דנה"י הכוללים]	חג"ת דנה"י – מ"ה דב"ן [נה"י פרטיים דחג"ת הכוללים]

הפרטיים דנה"י הכוללים, ועד"ז בשבוע שני יכוין חבג"ה שהם הגבורות הפרטיים דהנ"ל ובשבוע שלישי הדת"י שהם הת"ת הפרטיים דהנ"ל. וכיוצא בזה כג' שבועות אחרונים יכוין לנה"י דחג"ת ונה"י דנה"י, יען דחח"ן כג"ה דת"י דחג"ת דנה"י שהם נה"י הפרטיים דחג"ת הכוללים, ירדו והלבישו במקום הנה"י דחג"ת, ולכן מוכרח לכוין בנה"י דחג"ת ששם נמצאים עתה (לאחר החילוף) נה"י הפרטיים דחג"ת הכוללים, ונה"י דנה"י ששם נמצאים מאז הנה"י הפרטיים דנה"י הכוללים. ועיין עוד מה שכתב בזה בשו"ת שלום וצדק למהר"ש

ומן הטעם הזה העלה הרש"ש למסקנא דבג' שבועות ראשונים יכוין לחח"ן כג"ה דת"י דחג"ת דחג"ת וחג"ת דנה"י, והוא לפי שצריכים אנו להמשיך בשבוע ראשון החסדים הפרטיים (חח"ן) דכולהו ז' חסדים הכוללים, וכיון שחח"ן כג"ה דת"י דנה"י דחג"ת שהם חג"ת הפרטיים דנה"י הכוללים עלו והלבישו במקום החג"ת דנה"י, מוכרח לכוין בשבוע ראשון חח"ן דחג"ת דחג"ת ודחג"ת דנה"י, דבמקום החג"ת דחג"ת נמצאים החג"ת הפרטיים דחג"ת הכוללים שלא נתחלפו ממקומם, ואמנם במקום החג"ת דנה"י נמצאים עתה (לאחר החילוף) החג"ת

הדאיה סימן מ"ד בענין כוונות הלולב (דף ל' ע"ד ולהלן).

ד.

ראיה לדברי התו"ח מכוונות פותח את ידיך

ואמרנו להביא ראיה לדברי רבינו התורת חכם בענין החילוף הנעשה בין פרצופי חג"ת דנה"י לנה"י דחג"ת, מכוונות פותח את ידיך דאשרי דפסקי דזמרה, דמצינו שם למרן דאוקמיה לפרצופי חג"ת ונה"י דחג"ת בז"א ולאח, והנסירה הנעשית שם ע"י שם חת"ך היא דלאה וז"א, ולפרצופי חג"ת ונה"י דנה"י אוקמיה בז"א ורחל, והנסירה דשם היא דרחל וז"א. והנה לעיל בסימן הקודם נתבאר דטעם היות הז"א כלול משתים שהן ארבע, הוא יען דאחר שפרצוף החג"ת הכלול מו"ק דאורך נתלבש תוך פרצוף הנה"י הכלול מנה"י דאורך לבד, נגדל גם פרצוף הנה"י ונעשה גם הוא בן ו"ק באורך, ומעתה שתיהם מלבישים בהשוואה אחת וכל אחד מהם כלול מחג"ת ונה"י באורך, ושני פרצופי נה"י דחג"ת ונה"י דנה"י מלבישים בשוה כנגד שיעור קומת נה"י דז"א, ושני פרצופי חג"ת דחג"ת ונה"י דנה"י מלבישים גם הם בשוה כנגד שיעור קומת חג"ת דאורך דז"א, עיי"ש. והנה זאת נודע בכל מקום דלאה מלבשת כנגד חג"ת דאורך דז"א, ותחתיה מלבשת רחל כנגד נה"י דאורך דז"א, וכפי זה היה ראוי להיות שרחל המלבשת בכל מקום כנגד הנה"י דאורך תלביש גם

כאן בכוונות פותח את ידיך כנגד פרצופי נה"י דחג"ת ונה"י דנה"י אשר כאמור שניהם שיעור קומתם כנגד נה"י דאורך דז"א, ועד"ז לאה המלבשת בכל מקום כנגד החג"ת ראוי שתלביש כנגד פרצופי חג"ת דחג"ת ונה"י דנה"י אשר כאמור שניהם מלבישים בשוה כנגד חג"ת דאורך דז"א, ולמה אוקמיה מרן ללאה כנגד חג"ת ונה"י דחג"ת ורחל כנגד חג"ת ונה"י דנה"י אשר מזה נראה דרחל ולאח שניהם מלבישים בשוה כנגד חג"ת ונה"י דאורך דז"א, אלא שרחל מלבשת בחיצוניות כנגד פרצוף הנה"י דעובי ולאח בפנימיות כנגד פרצוף החג"ת דעובי, וזה אינו, דפשיטא דרחל ולאח מלבישים זו למעלה מזו, רחל כנגד הנה"י דאורך ולאח כנגד החג"ת, ואינם שניהם מלבישים בשוה, וכמבואר בכל מקום בדברי הרז"ל.

ובע"כ מכאן ראיה ליסוד החילוף הנ"ל הנזכר בדברי רבינו התורת חכם, דעל פיו ניחא, דאכן לעולם גם בכאן רחל מלבשת כנגד נה"י דאורך ולאח כנגד חג"ת דאורך, וכבכל מקום, אלא שבעת החילוף נתחלף פרצוף החג"ת דנה"י עם פרצוף הנה"י דחג"ת, ועי"ז נכלל פרצוף החג"ת מחג"ת דחג"ת ונה"י דנה"י ופרצוף הנה"י מנה"י דחג"ת ונה"י דנה"י, ונמצא כי לאחר החילוף נתלכשו פרצופי חג"ת דנה"י ונה"י דנה"י כנגד נה"י דאורך דז"א ששם מקום רחל, שהרי פרצוף החג"ת דנה"י שמקומו למעלה ירד והלביש למטה במקום הנה"י דחג"ת דמיעקרא, ולזה

כתב הרש"ש דרחל המלבשת בכל מקום כנגד הנה"י, דהיינו כנגד נה"י דחג"ת ונה"י דנה"י, הנה עתה היא כנגד חג"ת ונה"י דנה"י, יען דחג"ת דנה"י הנה הוא עתה במקום נה"י דחג"ת, דהיינו במקום רחל העומדת בכל מקום כנגד נה"י דז"א. ועד"ז נמצא כי לאחר החילוף נתלבשו פרצופי חג"ת דחג"ת ונה"י דחג"ת כנגד חג"ת דאורך דז"א, שהרי פרצוף נה"י דחג"ת שמקומו למטה כנגד הנה"י עלה ממקומו והלביש במקום חג"ת דנה"י דמעיקרא, דהיינו במקום לאה, לפיכך העלה הרש"ש דכנגדם מלבשת לאה, דהגם שמקומה כנגד חג"ת דחג"ת וחג"ת דנה"י, הנה עתה ירדו חג"ת דנה"י ועלו שם תחתיהם נה"י דחג"ת, ונמצא מלבשת עתה כנגד חג"ת ונה"י דחג"ת, והבן.

ה.

**צ"ע ממה שבכל שבוע סידר
הרש"ש כולו ז' כלים דחג"ת
נהי"ם**

והנה עינינו הרואות למרן שסידר בכל שבוע שמות הכלים דכולהו ז' ספירות חג"ת נהי"ם, דביום א' סידר שמות הכלים דחסד, וביום ב' כלים דגבורה וכו', ויש לתמוה בזה דהא אוקמינן לעיל שלענין סדר הכוונות למעשה הכריע הרש"ש כשמועה הראשונה שהביא הרז"ל, דבשבוע ראשון נכנסים החסדים הפרטיים (חח"ק) דז' חסדי חג"ת נהי"ם הכוללים, ובשבוע שני הגבורות דכולם (כג"ה), וכן עד"ז בשאר השבועות וכמבואר לעיל אות א',

ומעתה אם כנים הדברים היה ראוי לכיון בכל ימות השבוע הראשון בשמות הכלים דחסד לבד, ועד"ז בשבוע שני שמות הכלים דגבורה לבד, וכדרך שמצינו כיו"ב בענין המוחין, שאף שם לענין סדר הכוונות למעשה הסכים מרן הרש"ש כפי השמועה דס"ל דבשבוע ראשון נמשכים החכמות הפרטיים דפרצופי חב"ד חג"ת"ם הכוללים, ובשבוע שני הבינות הפרטיים דחב"ד חג"ת"ם, וכן עד"ז, וכיון דס"ל דבשבוע ראשון נמשכים החכמות דחב"ד חג"ת"ם לבד, לכן סידר שם בכל ז' ימות השבוע הראשון שמות הכלים דחכמה לבד, ועד"ז כיון שבשבוע שני נמשכים הבינות לבד, לכן סידר שם בכל ז' ימות השבוע השני שמות הכלים דבינה לבד, וכן סידר בכל שבוע שמות הכלים דהספירה המתייחסת להשבוע ההוא לבד, ולא סידר לכיון בכל יום בכולהו שמות הכלים דחב"ד חג"ת"ם. וכן היא המדה, דנודע שכל פרצוף כללי כלול מעשר ספירות פרטיים באורך, ושמות הכלים דהעשר ספירות הפרטיים ההם המה השמות דעשר ספירות המבוארים בשער מ"ד, ולאשר בשבוע ראשון נמשכים החכמות הפרטיים לבד דכל הפרצופים, שפיר עבד כמה שסידר שמות הכלים דחכמה לבד, ועד"ז כיון שבשבוע השני נמשכים הבינות לבד, שפיר סידר שמות הכלים דבינה לבד, ועד"ז בשאר השבועות וכמבואר לעיל במקומו. וכפי זה כן היה ראוי להיות גם בכוונת הדחיות דחז"ג דחכא, דבשבוע ראשון שבו נמשכים החסדים הפרטיים לבד (דהיינו חח"ק דחג"ת

אמיתות הישוב, דהנה לעיל אות א' הזכרנו דשני סדרים יש בדברי הרז"ל באופן המשכת החסדים, ומרן בנהר שלום העלה דשני הסדרים נכונים כאחד, אלא הסדר הראשון שעל פיו נמשכים בשבוע ראשון החסדים דכולם הוא קודם להתכללות והתקשרות, והסדר השני שעל פיו נמשכים בשבוע ראשון חג"ת נהי"ם דחסד הראשון הוא אחר ההתכללות. והנה עד"ז מצאנו גם בענין המוחין, דגם שם מצאנו ב' שמועות סותרות בדברי הרז"ל, השמועה האחת היא דבכל שבוע נמשכים חב"ד חג"ת דפרטות פרצוף אחד כללי, באופן שבשבוע ראשון נמשכים חב"ד חגת"ם דפרצוף החכמה ובשבוע שני חב"ד חגת"ם דפרצוף הבינה וכו', והשמועה השניה היא דבכל שבוע נמשכת ספירה אחת פרטית מכולהו ז' פרצופי חב"ד חגת"ם הכוללים, דבשבוע ראשון נמשכים החכמות הפרטיים דפרצופי חב"ד חגת"ם ובשבוע שני הבינות דכולם וכו'. ושם כתב להדיא מהרח"ז ז"ל דשני השמועות אמת והראשון יותר נכון. ומרן כתב לבאר דבריו דהשמועה הסוברת דבשבוע ראשון נמשכים החכמות הפרטיים דפרצופי חב"ד חגת"ם ובשבוע שני הבינות דכולם וכו' היא קודם ההתכללות והתקשרות, והיא הנכונה בסדר הכוונות למעשה, והשמועה הסוברת דבשבוע ראשון נמשכים חב"ד חגת"ם דחכמה ובשבוע שני חב"ד חגת"ם דבינה וכו' היא אחר ההתכללות והתקשרות, והיא האמיתית לאחר ההתכללות והתקשרות, יען

ונה"י דחג"ת שנעשו הח"ן דחג"ת דחג"ת דחג"ת דנה"י, היה ראוי לסדר שמות הכלים דחסד לבד, וכמבואר לעיל דהחח"ן הנ"ל יש להם שמות הכלים דחסד, ועד"ז בשבוע שני שבו נמשכים הגבורות דכולם (בג"ה דהנ"ל), היה ראוי לסדר שמות הכלים דגבורה לבד, וכן בשבוע שלישי כלים דת"ת לבד, ובשבוע רביעי שבו נמשכים הנצחים דכולם (הח"ן דחג"ת ונה"י דנה"י שנעשו הח"ן דנה"י דחג"ת ונה"י דנה"י), ועד"ז בשאר השבועות, ולמה זה סידר בכל שבוע שמות הכלים דכולהו ז' ספירות חג"ת נהי"ם, דמשמע כאילו שבכל שבוע נמשכים כוליהו חג"ת נהי"ם הפרטיים דהחסד הכללי דהשבוע ההוא.

ועיקר התמיהה היא בכפילא, חדא, גוף הדבר למה סידר בכל שבוע כוליהו ז' כלים אחר שבאמת בכל שבוע לא נכנס כי אם ספירה פרטית אחת (מכל אחד דשבעה החסדים הכוללים). ותו, מה נשתנה בין החסדים להמוחין, כלומר, דאפילו נמצא ישוב הגון ליישב הטעם שסידר בכל שבוע כל השבעה כלים, עדיין צריך עיון למה בכוונת המשכת המוחין לא סידר כן, דהתם סידר בשבוע ראשון כלים דחכמה לבד, ובשבוע שני כלים דבינה לבד וכו'.

ו.

דמוחין נכנסים להכלים דקודם ההתכללות והחז"ג להכלים דלאחר ההתכללות

וקודם שנבא לכלל ישוב אמרנו לחדד הקושיא כדי להבין מתוכה

מקום תוך פרצופי חג"ת ונה"י דגופא דו"א שהם פרצופי הקטנות, וכנודע דהחור"ג המתפשטים בגופא דו"א הם הדעת תחתון, והמה מתפשטים תוך הכלים דו"ק דו"א.

והנה מתוך דברי הרש"ש בהקדמת רחובות הנהר ובכמה מקומות בהגהות השמ"ש לע"ה אנו למדים דו"א מתוקן מן המאציל בו"ק שהם שני פרצופי נה"י וחג"ת, וחסר מג"ר שהם שלשה פרצופי כח"ב, והם נתקנים על ידי מעשה התחתונים. ועד"ז מבואר בהקדמת רחובות הנהר דף ח' ע"ב, וביותר שם ע"ד ד"ה אע"פ, דהו"ק הפרטיים דאורך דכל פרט משלשה פרצופי כח"ב הכוללים דו"א, מתוקנים גם הנה מן המאציל, והג"ר הם לבדם נתקנים על ידי התחתונים, עיי"ש, וכן הוא בתורת חכם דף קנ"ז ע"א, עיי"ש ואכ"ם.

וביאור הענין בקיצור הוא דו"א כלול מחמשה פרצופים כוללים באורך ובעובי, שהם חמשה פרצופי נרנח"י הכוללים דו"א, וכל אחד מהם כלול מחמשה פרצופים פרטיים, והנה שני פרצופי נ"ר הכוללים דו"א מתוקנים לגמרי מן המאציל על כל פרצופיהם הפרטיים, ואילו שלשה פרצופי נח"י הכוללים הנה כבר אמרנו שכל אחד מהם כלול מחמשה פרצופים פרטיים, סך כולם ט"ו פרצופים פרטיים, וכולם צריכים תיקון, אלא שכל אחד מן הטי"ו פרצופים הפרטיים הנ"ל כלול בפרטותו מעשר ספירות באורך שהם חמשה

דהחכמות הפרטיים דחב"ד חגת"ם דקודם ההתכללות, נעשים לאחר ההתכללות חב"ד חגת"ם דחכמה, וכעד"ז בכולם.

ונמצא דהרש"ש שהכריע בענין המוחין שבשבוע ראשון נמשכים החכמות דכולם וכן בענין החסדים דשבוע ראשון נמשכים החסדים דכולם, תפס לענין סדר הכוונות בין בענין החסדים ובין בענין המוחין כקודם ההתכללות והתקשרות, אלא שאעפ"כ הנה בכאן אנו רואים דהפרש יש בין המוחין להחסדים בענין שמות הכלים, דבענין המוחין סידר גם את סדר כניסת המוחין תוך הכלים דגופא דו"א כקודם ההתכללות והתקשרות, וכנזכר לעיל שבשבוע ראשון סידר שמות הכלים דחכמה לבד, ובשבוע שני כלים דבינה לבד וכו', והיינו כקודם ההתכללות, ואילו בענין סדר כניסת החסדים תוך גופא דו"א, סידר לאחר ההתכללות והתקשרות, ולכן סידר בכל שבוע כולו ז' כלים.

ז.

הנ"ר דכל פרט מתוקנים מן המאציל

ובטעם הדבר י"ל דהפרש יש בין מקום התפשטות המוחין למקום התפשטות החור"ג, דזאת נודע דהמוחין נמשכים בכל מקום תוך פרצוף החב"ד שהוא פרצוף הגדלות ופרצוף הג"ר דו"א (וזה הפרצוף עצמו כלול בפרטותו מעשר ספירות באורך), לא כן החור"ג מתפשטים בכל

המאציל במוחין דנפש ורוח המתייחסים אליו ואינו צריך עוד לעבודת התחתונים, אלא שבעת כניסת המוחין דגדלות תוך פרצוף החב"ד, אזי מתפשטים המוחין דדעת תחתון תוך פרצוף הו"ק דגופא דו"א ששם כבר נמצאים מקודם לכן המוחין דנפש ורוח, ובוה מרויח פרצוף הו"ק, דנוסף על המוחין דנ"ר שכבר היו בו מתחילה הנה עתה מתפשטים בו גם מן המוחין דנח"י, והיינו החו"ג דדעת תחתון, וזהו לבד עבודת התחתונים בפרצוף הו"ק, דבלא"ה כבר הוא מתוקן וכאמור.

ומהשתא י"ל בפשטות, דכיון שהפרצוף שלתוכו נכנסים עכשיו החו"ג כבר הוא מתוקן מצד עצמו מקודם לכן, לכן בהכרח שמטרם בוא החו"ג בתוכו כבר נעשה בו דין ההתכללות והתקשרות, שהרי בכל פעם שמסתיים התיקון נעשה מאליה ההתכללות והתקשרות, וכיון שזה הפרצוף כבר מתוקן מקודם לכן בבחינת המוחין דנפש ורוח הראויים אליו, בהכרח שכבר נעשה בו ההתכללות והתקשרות, ונמצא שעתה בעת כניסת החו"ג בתוכו כבר הוא עומד כלאחר ההתכללות והתקשרות, ולפיכך בעת כניסת החו"ג בתוכו הנה תיכף בכניסתם הרי הם נכנסים תוך הכלים דחג"ת נהי"ם הכוללים, דהיינו תוך הכלים דאחר ההתכללות והתקשרות.

זמן הטעם הזה סידר הרש"ש צורת הפרצוף כלאחר ההתכללות והתקשרות, דהיינו שמידר בכל שבוע

פרצופים פרטיים דפרטות הפרצוף הפרטי ההוא, ומן החמשה פרצופים הפרטיים הללו דאורך שבכל אחד מן הט"ו פרצופים הנ"ל הנה שני פרצופי נ"ר שהם ו"ק הפרטיים דאורך דפרטות כל אחד מן הט"ו הנ"ל מתוקנים מן המאציל, ושלשה פרצופי נח"י הפרטיים דאורך דכל אחד מן הט"ו הנ"ל נתקנים ע"י מעשה התחתונים. וסדר התפשטות המוחין בתוכם הוא באופן שהמוחין דעיבור ויניקה דנשמה או דחיה או דיחידה דו"א, מתפשטים בפרצופי נח"י הפרטיים דאורך דפרטות שני פרצופי נפש ורוח (שהם שני הפרצופים החיצונים והתחתונים מן החמשה פרצופים הפרטיים שבכל פרצוף כללי) דנשמה או דחיה או דיחידה הכוללים דו"א, והמוחין דגדלות מתפשטים בפרצופי נח"י הפרטיים דאורך דשלשה פרצופי נח"י דנשמה או דחיה או דיחידה. דכלל הדבר הוא שלעולם מתפשטים המוחין בפרצופי נח"י הפרטיים דכל פרצוף פרטי מן הט"ו הנ"ל, יען דנ"ר הפרטיים שבכל אחד מתוקנים מן המאציל. כל זה בדרך קצרה, ויש להרחיב בזה ביתר פרטות ואכ"ם.

ה.

מטרם שנתפשטו החו"ג בפרצוף הו"ק כבר היה מתוקן כלאחר ההתכללות

ושמע מינה מיהת, דהפרצוף שלתוכו נמשכים החו"ג שהוא כאמור פרצוף הו"ק, הנה מטרם תחילת המשכת החו"ג בתוכו כבר הוא מתוקן מן

שמות הכלים דכולהו ז' ספירות חג"ת נהי"ם, וכגון בשבוע ראשון אשר בו נמשכים החסדים הפרטיים דחג"ת נהי"ם, הנה תיכף בכניסתם הרי הם נכנסים תוך הכלים דחג"ת נהי"ם דחסד הכללי (וכפי הפרטות שסידר הרש"ש הנה הו' חח"ן דהחסד הראשון נכנסים תוך הכלים דחח"ן בג"ה דת"י דחסד דחג"ת דחג"ת שהם בחינת החג"ת הפרטיים דהחסד הראשון ולהם שמות הכלים דחג"ת, ודחח"ן בג"ה דת"י דחסד דחג"ת דנה"י שהם נה"י הפרטיים דהחסד הראשון ולהם שמות הכלים דנה"י, ודהמלכיות דנה"ל שלהם שמות הכלים דמלכות), ועד"ז בשבוע שני שבו נמשכים הגבורות הפרטיים דחג"ת נהי"ם, הנה בכניסתם בגופא דז"א נכנסים מיד תוך הכלים דחג"ת נהי"ם דגבורה הכללית (ולהפרטות דהרש"ש היינו לחח"ן בג"ה דת"י דגבורה דחג"ת דחג"ת ודגבורה דחג"ת דנה"י), וכן עד"ז בשאר השבועות.

אלא שכל זה האמור אינו אלא בענין החו"ג המתפשטים תוך פרצוף הו"ק, לא כן בענין המוחין שאמרנו שמתפשטים תוף פרצוף החב"ד, הנה כיון שפרצוף חג"ר אינו מתוקן ע"י המאציל, אלא נתקן בכל יום ויום ע"י מעשה התחתונים, נמצא שבעת המשכת המוחין עדיין אין הפרצוף מתוקן כלל ועיקר, ומכל שכן שטרם נעשה בו ההתכללות והתקשרות, ולכן בעת כניסת המוחין תוך הכלים יבואו כפי הסדר דקודם ההתכללות והתקשרות, דהיינו שבשבוע ראשון נמתפשטים החכמות דחב"ד חגת"ם תוך כלי החכמה לבד דז' פרצופי חב"ד חגת"ם, ובשבוע שני תוך כלי הבינה לבד, וכן עד"ז בכל שבוע תוך כלי אחד לבד, ורק לאחר מיכן בגמר התפשטות המוחין תוך הכלים אז נעשה בהם סדר ההתכללות והתקשרות.

סימן ז

בענין כוונת סדר המשכת המקיפים מתתא לעילא

א.

כוונת המשכת המקיפים

והנה מן העולה מדעת הרש"ש אנו למדים דסבירא ליה דסדר המשכת החסדים הוא מעילא לתתא דהיינו מן החסד אל המלכות, דבשבוע ראשון נמשך החסד הראשון שהוא החסד דחסד הכללי, ובשבוע שני נמשך החסד השני שהוא החסד דגבורה

דכללות, וכן עד"ז עד השבוע השביעי שבו נמשך החסד השביעי והאחרון שהוא החסד דמלכות. וכן עד"ז מיום ליום, דביום א' דכל שבוע נמשך החסד לכלי החסד הפרטי דהחסד הכללי דהשבוע ההוא, וביום ב' לכלי הגבורה הפרטית דהחסד הכללי דהשבוע ההוא, וכן עד"ז עד יום ז' שבו נמשך החסד לכלי המלכות הפרטית דהחסד הכללי

צבאות בשביל מקיף מלכות העולה ונגמר ממטה למעלה באופן זה, מלכות דמקיף בליל ראשון, יסוד ליל שני, חוד ליל שלישי וכו', בליל שביעי מקיף חסד. בשבוע שני הוי"ה בשורק בשביל מקיף יסוד, בשבוע שלישי [הוי"ה] בקיבוץ – מקיף חוד, בשבוע רביעי [הוי"ה ב] חיריק – מקיף נצה, בשבוע חמישי [הוי"ה ב] חולם – מקיף ת"ת, בשבוע ששי [הוי"ה ב] שבא – מקיף גבורה, בשבוע שביעי [הוי"ה ב] סגול – מקיף חסד. וכן הוא כסדר הזה בשרף פרע"ה שער ספירת העומר פ"ב וזה לשונו, ותכין גם כן בכל יום למקיף המלכות, והוא עולה ונגמר ממטה למעלה בין בשבועות בין בימים וכו', ע"כ. עיין שם שמבאר סדרן בפרטות. וכיו"ב מבואר במחברת הקודש דף ק' ע"ד (בהנמ"ח עמוד רכ"ד) בשם יש אומרים.

וכפי זה נמצא דב' מיני כוונות יש, הכוונה האחת היא המשכת החו"ג הפנימיים לזו"א, והגבורות לנוק', והמה נמשכים כסדרן מעילא לתתא מן החסד עד המלכות, ועליהם נתבאר בדברי הרז"ל שאחר שנמשכים החסדים לזו"א יכוין להשפיע מהם לנוק', וכמבואר כל זה להלן במקומו, ונוסף עלה יש עוד כוונה שנית והיא להמשיך המקיפים והמה נמשכים מתתא לעילא, מן המלכות עד החסד. (וגוף הדבר דסדר המשכת המקיפים הוא מתתא לעילא נתבאר לעיל דף י"ב ע"א בהקדמות לחו"ג דתיבות ספירת העומר דברכה אות ד', עיי"ש מה שנתבאר בדברי התורת חכם).

דחשבוץ ההוא, באופן שהן החסדים הכוללים והן הפרטיים נמשכים בדרך דמעילא לתתא, מן החסד אל המלכות. ובאמת כסדר הזה דייקא מבואר להדיא בכל דרושי המשכת החו"ג אשר בשעה"כ כדעיו"ש. [ואע"פ שלדעת הרש"ש נתבאר דבשבוע ראשון נמשכים החסדים הפרטיים ד' חסדי חג"ת נהי"ם הכוללים, ולא חג"ת נהי"ם דחסד, והיינו דביום ב' דשבוע א' נמשך החסד דגבורה וכו', ולא גבורה דחסד, הנה אעפ"כ אף איהו מודה דבהכנס החסדים תוך הכלים, מתפשטים תוך הכלים דחג"ת נהי"ם דפרטות החסד השבועי, וכלאחר ההתכללות והתקשרות, ונמצא דביום ב' נכנס החסד תוך הגבורה דחסד, ודו"ק].

ואולם המעיין בדברי הרז"ל בפרע"ה ריש פ"ה דשער ספירת העומר (דף קכ"ג ע"ד) יחזו פנימו דנוסף על הסדר הנ"ל דהמשכת החו"ג הפנימיים מעילא לתתא המבואר שם בפרקים הקודמים, יש לכין גם המשכת המקיפים דבחינת החסדים מתתא לעילא, באופן שבשבוע ראשון נכנס החסד השביעי שהוא החסד דמלכות, ובשבוע שני החסד הששי דיסוד, וכן עד"ז עד שבשבוע שביעי נכנס החסד הראשון שהוא החסד, וכן מבואר שם דפרטות כל שבוע יכוין סדר חג"ת נהי"ם מתתא לעילא, ביום א' מלכות דפרטות החסד השבועי ההוא, וביום ב' יסוד, וכן עד"ז עד שביום השביעי יכוין החסד. וזהו שכתב שם כי "בכל שבוע ראשון יכוין הוי"ה בניקוד

שבתי (דף כ"ה ע"ב אד"ה שבוע ו', ושם להלן דף כ"ז ע"ב ולהלן), ובסידור למוה"ר אשר (דף קפ"ד ע"א ולהלן עיי"ש שהוסיף בכל לילה כוונה זו במוסגר), ובסידור כת"י יאמפאלא תק"י (דף ק"ן ע"ב).

וכן מצינו לרכינו החתם סופר בשו"ת יו"ד סימן רג"ל ד"ה אמנם, דנחית להך סדרא, והוא בהיותו משתעי בשבח יום ל"ג בעומר אשר לכאורה קשיא ליה מאי מעלייתא איכא ביה אחר שע"פ סדר כניסת החסדים מלמעלה למטה אינו אלא בהוד דהוד המורה על הדין וכו'. ומייתי מדברי היעב"ץ בסידורו דהוי כב"ד שכולו חייב והוי זכאי, ושוב קשיא ליה עלה מעט, ומיישב בזה"ל, י"ל דכשם שסופרים דרך ירידה ממעלה למטה ויהיה יום הראשון חסד שבחסד, לעומת זה מן נוק' עולים ביום ראשון מלכות שבמלכות, וכן לעולם חתן וכלה יוצאים זה לקראת זה ופוגשים זה בזה בנצח שבנצח וכו', ולפ"ז ביום ל"ג בעומר הוא הוד שבהוד להורדת הנצוצות, ולעומת זה הוא ת"ת שבת"ת להיורדים לעלות בקודש. ויש לבחון, כי רגילים להתחיל מנהג קצת אבילות מיום ב' אייר עד יום ל"ג בעומר, והנה יום ב' אייר הוא ממש ההיפך מיום ל"ג, כי אז הוא הוד שבהוד להעולים ות"ת דת"ת להיורדים ומתחילים להתאבל, וביום ח"י אייר הוא היפך מיום ב' אייר, כי אז הוא הוד שבהוד להיורדים ות"ת דת"ת להעולים] ושמהם בו, עכ"ל.

ברם, כמה שנראה מדברי החתם סופר דיום ל"ג בעומר אין בו מעלה

ובזו הכוונה השנית דבחינת המקיפים, הנה מבואר בפרע"ח ובמחברת הקודש ובשרף פרע"ח שם דיש לכוין בכל לילה לצורך כוונה זו הוי"ה אחת, וניקודה מתחלף משבוע לשבוע, אבל "אין למקיף בימי השבוע חילוף נקודות כלל, אלא נקודה אחת לכל השבוע", ור"ל, דבכולהו ז' לילות דשבוע ראשון יכוין הוי"ה בניקוד צבאות המורה על מקיפי החסד השביעי שהוא החסד דמלכות, אלא שבלבו יכוין דבלילה ראשון נמשך המלכות דזו ההוי"ה, ובלילה שני היסוד, ובלילה שלישי ההוד וכו', אך לא יחליף הניקוד בכל לילה עבור פרטות הלילה ההוא. וכן בכל ז' לילות השבוע השני יכוין הוי"ה בניקוד שורוק, ועד"ז בשאר השבועות בכל שבוע כפי המקיף הנמשך בו.

ב.

הרש"ש השמיט כוונות אלו ובסידורי האר"י איתא לחו וכן כתב החת"ם

האמנם מרן הרש"ש לא זכר בסידורו כוונות אלו הנמשכים מתתא לעילא, ובכתבי ים החכמה האריך טובא במעמם של דברים, הובאו מקצתם בהערה הסמוכה להלן.

ועיין גם במחברת הקודש (דף ק"א ריש ע"א, בהנמ"ח עמוד רכ"ה) שתפס לעיקר כדעת מאן דסבירא ליה דהן הפנימיים והן המקיפים נמשכים מלמעלה למטה ולא מלמטה למעלה. אלא דזאת יש לציין דבסידורי האר"י ז"ל איתא להא, וכדיעויין בסידור למוה"ר

ולאשר התחתון הוא המקדים לעורר ולהעלות המ"ן כדי להמשיכם, לזה סדרן מתתא לעילא.

והנה בע"ח שער מ"ב פ"א (דף פ"ט ע"ב - ע"ג) מבואר דהכתר הוא ממוצע בין המאציל והנאצל, ולכן הוא כלול משתי ניצוצות שהם ניצוץ בורא וניצוץ נברא והם עתיק וא"א, עתיק הוא ניצוץ בורא והוא "הבחינה היותר תחתונה ושפלה מכל בחינות אין סוף, וכאילו נאמר דרך משל שהוא בחינת מלכות שבמלכות (דאין סוף, והיינו בבחינת המלכות דעשר ספירות הגנוזות שהאריכו בהן הראשונים, והמה בבחינת מציאות שאינה במציאות, ואכמ"ל), וא"א הוא נצוץ נברא, והוא המדרגה היותר עליונה ומובחרת דהנאצלים והוא בחינת כתר דהתחתון. ובשליחי פרקין מסיק שם (שם ע"ג) "וזהו אני ראשון ואני אחרון, כי הכתר הוא ראשון והוא אחרון, והוא אין והוא אני, כי בבחינת המלכות של המאציל אשר בו [ר"ל, עתיק], הוא אחרון, ונקרא אני שהוא המלכות, ובבחינת שורש הנאצלים אשר בו [ר"ל, א"א], שהוא בחינת כתר [דהנאצלים], הוא הראשון, ונקרא אין שהוא אותיות אני".

ואע"פ שבע"ח שער י"א סופ"ג מבואר דעתיק הוא שורש לאבא וא"א שורש לאימא, ונודע דאבא הוא בחינת ביטול ואין, ואימא בחינת היש והאני (דקדושה), וכפי זה נמצא לכאורה דעתיק שהוא שורש החכמה הוא שורש בחינת האין, וא"א שהוא שורש הבינה הוא

מצד היותו חוד שבהוד להיורדים מעילא לתתא כי אם מצד היותו ת"ת שבת"ת להעולים מתתא לעילא, הנה יעויין לבעל התניא בסידורו שער ל"ג בעומר מש"כ לבאר במעלת היום הזה מצד עצם היותו חוד שבהוד. ועיין עוד בהגהת מרן הרש"ש לשע"ה"כ, הובא בהגוב"י לשע"ה"כ דרוש י"ב דפסח דף פ"ז ע"ג אות א', מה שכתב איהו ז"ל במעלת היום הזה מצד אחר, לא מצד החו"ג דהוד הנמשכים בשבוע זה, אלא מצד המוחין הנמשכים בשבוע זה שהוא השבוע החמישי לחסד דזו"ן, דלהיות המוחין מתפשטים בגופא דזו"ן, דהיינו בו"ק שלהם, מועלת החרטה והתשובה ואין פועל הדין, משא"כ בד' שבועות ראשונים שבהם נתפשטו המוחין בג"ר, פועל הדין ואין מועלת החרטה בסוד כי לא אדם הוא להנחם, עיין לו. ועוד בזה למהר"א פירירא בספרו מעיל קודש ובגדי ישע לשע"ה"כ דרוש י"ב ד"ה עוד שם בדף פ"ז (דף נ"ט ע"ב, ובהנמ"ח עמוד קט"ז).

ג.

עתיק וא"א - שורש אני ואין - אור חוזר ואור ישר

לחבין הטעם שהשמיט מרן הרש"ש כוונת המקיפים, י"ל ע"פ המבואר לעיל בסימנים הקודמים דסיבת היות המקיפים נמשכים מתתא לעילא הוא מחמת דסדר המשכתם הוא בסוד השתוקקות התחתון המחזיר פניו למעלה בסוד העלאת מ"ן כדי לקבל האורות המקיפים שלמעלה מהשגתו הפנימית,

שורש בחינת היש, וכדמצינו באמת כיוצא בזה טובא בספרי החסידות דעתיק הוא שורש האין הגמור וא"א הוא שורש היש דקדושה, והיינו לכאורה היפך המבואר לעיל מע"ח שער מ"ב דעתיק הוא בחינת אני וא"א אין. הנה דעת לנכון דבחינת אני דעתיק הוא אני דהמאציל בבחינת אני הוי"ה אלהיכם, והוא בחינת אני דקדושה היותר עליון, וכמבואר דהוא בחינת המלכות דאין סוף, והנה בעלות הנאצל לשם נכלל בבחינת היש האמתי שהוא כאמור בחינת אני דהמאציל, ואז פשיטא דהנאצל מצד היותו נאצל אינו עולה בשם כלל וכלל, דנכלל לגמרי בהאני דהמאציל עד שמתבטל מצד עצמו בבחינת הביטול והאין היותר גדול, וכל זה בעתיק כאמור, משא"כ בא"א הנה עם היותו בחינת האין, הנה לערך הביטול היותר עליון הנבחן אצל הנאצל בעלותו לעתיק נחשב הביטול דא"א כבחינת היש, והבן כי קצרנו, ובספרי החסידות האריכו בזה.

שדינה באור חוזר, ולעומתו א"א שהוא בחינת הכתר ובחינת אין, דינו באור ישר הנמשך מתתא לעילא, וכדינא דז"א. **דענין** זה דעתיק הוא בסוד אור חוזר וא"א בסוד אור ישר, יובן גם בפשיטות על פי המבואר לעיל דהפנימיים נמשכים בסוד אור ישר והמקיפים בסוד אור חוזר, והנה ג"ר דעתיק המה רישא דלא אתיידע, ואינם מתלבשים גו א"א שהוא כללות עולם האצילות, ונמצא דא"א (והוא הדין ז"ת דעתיק המלוכנים גו א"א) נחשבים כבחינת הפנימיים לערך כללות עולם האצילות, וג"ר דעתיק כבחינת המקיפים דכללות עולם האצילות.

באופן דקם דינא דא"א הוא בחינת הפנימיים הנמשכים באור ישר מעילא לתתא, ועתיק הוא בחינת המקיפים הנמשכים באור חוזר מתתא לעילא.

ד.

ג' אופנים במתן תורה

והנה ענין מתן תורה יתכן בשלשה אופנים, האופן האחד שהוא העולה מפשט דברי הרז"ל, הוא מתן תורה דא"א, וכפשטות לשון הרז"ל בשעה"כ דבשבעות עולים כל שיעור קומת א"א, דהיינו עד לגולגלתא דא"א, וכמבואר גם בסדר הכוונות שבסידור. האופן השני הוא גבוה מן הראשון, והוא בסוד ז"ת דעתיק המלוכש בגולגלתא דא"א, ודבר זה אינו מפורש להדיא בדברי הרז"ל אלא דהרש"ש ז"ל בנהר

והנה זאת נודע דהמלכות – נוק' היא בכל מקום בסוד אור חוזר הנמשך מתתא לעילא, וכמבואר בדברי התורה חכם בכמה מקומות, ומהם בדרך קנ"ד ע"א, קס"ג ע"א, קס"ד ע"ב ד"ה וכבר, עיי"ש. ואילו ז"א שהוא הדכורא הוא בכל מקום בסוד אור ישר הנמשך מעילא לתתא. ומדקאמר השתא דעתיק הוא בחינת אני והוא בחינת המלכות דא"ס, שמע מינה דעתיק הוא בסוד אור חוזר הנמשך מתתא לעילא, וכדין המלכות

דמטי עד צית שמיא, ולענינו הכוונה לרדל"א, ועיין עוד להגה"ק מקאמרנא בספר היכל הברכה פרשת בלק דף קנ"ד, דהכתר דשער החמישים איהו גופא בחינת רדל"א ושם שורש הרחמים הפשוטים שיכולים להפוך הכל לטובה, עיי"ש באורך. ולהמבואר בדבריו יתבאר לענינו דהכתר דאורך דא"א הנמשך ע"י הטבילה דליל שבועות שהוא שער החמישים כמבואר בשעה"כ דרוש חג השבועות, הנה עמו נמשך גם הכתר רדל"א, ומשם נמשכת התורה.

ה.

**מתן תורה דעתיק עיקרו לעת"ל
ומ"מ בפנימיות חלב יוכל האדם
לזכות לה מעט גם בזה"ז**

ומאחר עלות הקדמות אלו יש לומר, דלהיות שעיקר המתן תורה דעתיקא סתימאה הוא לעתיד לבוא, ובזמן הזה ע"פ פשוטן של דברים אין אנו זוכים לגילוי התורה דעתיק, אמטו להכי השמיט הרש"ש כוונה זו דבחינת החו"ג המקיפים הנמשכים מתתא לעילא, דכבר אמרנו דהמשכה בסוד אור חוזר מתתא לעילא שורשה בעתיק שהוא בחינת המלכות דא"ס והוא בחינת המקיפים דכללות האצילות, וכיון שבזה"ז אי אפשר לנו לזכות למתן תורה דעתיק, שוב אין לנו צורך להכין עצמנו בימי ספירת העומר לבחינת המתן תורה דעתיק, ולזה נמי א"צ להמשיך המקיפים הנ"ל המורים על המשכה דבחינת עתיק. ודוקא החו"ג הפנימיים הנמשכים מעילא לתתא, הנה כיון ששורשם בא"א, שפיר

שלום דף ל"ז ע"ב גילה סודו שבחג השבועות עולים עד לז"ת דעתיק שהיא העליה הראשונה דלעתיד לבוא אשר בה שני מלכים משתמשים בכתר אחד, מה שלא מצינו עליה מעין זו בשאר זמני השנה זולת ביומא דעצרתא, וכאשר הארכנו מזה לעיל סימן ג'. והאופן השלישי הוא הנכבד משלשתם והוא גבוה מעל גבוה בסוד מתן תורה דעתיק, דהיינו ג"ר דעתיק שהוא רישא דלא אתיידע, ומשם נמשכת אורייתא דעתיקא סתימאה שענינה רם ונשא וגבה מאוד ועתידה להתגלות בימות המשיח שיבוא בב"א, כנזכר בזוה"ק בהעלותך דף קנ"ב, והאריך בזה בכמה מקומות בספה"ק ליקוטי מוהר"ן (עיין לדוגמא בח"א סימן י"ג אות ב'). ומתן תורה זה דבחינת עתיק, הנה ע"פ פשטי לשונות הרז"ל ומרן הרש"ש אין לו זכר בזה"ז, ואולם בספרי החסידות, וביותר בספרי חב"ד, האריכו טובא לבאר דבחג השבועות עולים זו"ן לרדל"א, ומשם נמשך התורה לישראל (הרוצה למצוא דברי חפץ יעניין במאמרי חג השבועות הנמצאים הרבה לאין שיעור בספרי חב"ד, אלא שרדל"א מכונה בלשון קדשם בלשון שעשועים עצמיים או שעשועי המלך בעצמותו הרומז ככל מקום לרדל"א דא"ק, וכגון בדרוש לשבועות בספר לקוטי תורה במדבר ד"ה ואהיה אצלו אמון דף י"ז ע"ד – כ' כ"ד, ועיין עוד שם במאמרים לשה"ש ד"ה צאינה וראינה בביאור הדברים שם אות א' דף כ"ז סוע"א, וכיו"ב במאמרי האדמו"ר האמצעי במדבר ב' חג השבועות תקע"ט עמוד שע"ט, וכיו"ב טובא, וכן הוא מכונה בכמה מיני כינויי לשונות, ועל המעיין יבין מעצמו להיכן רומזים מילותיהם

יש לנו צורך להמשיכם בימי העומר כדי להכין עצמנו למתן תורה דא"א וכן למתן תורה דו"ת דעתיק המלוכש גו א"א, ששניהם – הן כללות א"א והן ו"ת דעתיק – נחשבים לבחינת הפנימיים דכללות עולם האצילות.

אלא דאעפ"כ לא נמנע רבינו האר"י מלגלות בקצרה ובדרך רמז גם סדר המשכת המקיפים, והוא לפי שבפנימיות הלב יכול כל אדם גם בזה"ז לעלות בהר ה' ולהמשיך בהעלמה ניצוצות אורייתא דעתיקא סתימאה, וכמבואר בספרי החסידות וכנ"ל, וכדי שלכל הפחות ישתוקק האדם אחר בחינה זו דמתן תורה דע"י, גילה הרז"ל סדר המשכת המקיפים מתתא לעילא ששורשם בעתיק, כדי שבכוונה זו יטהר האדם את נפשו בימי העומר בהשתוקקות נפלאה אולי יתן ה' ויזכה לעלות בהר ולנגוע בקצהו בעז"ה בזכות הצדיקים האמתיים המקושרים לשורש נשמת משה רעיא מהימנא הזוכים לעלות לשם גם בזה"ז ברעותא דלבא.

ו.

נשמות דתוהו – ריבוי אור,

נשמות דתיקון – ריבוי כלים

והנה לפנינו בישראל היו רוב הנשמות מבחינת התוהו שענינו ריבוי אור ומיעוט כלים וכו', ומעין הנודע מנשמת משה רבינו ע"ה שנולד לו' חדשים כמבואר בע"ה שער ט"ז פ"ג, ומבואר בספר תורה אור לבעל התניא פרשת שמות ד"ה ויאמר ה' אליו שהיתה

נשמתו מבחינת עולם התוהו שלפני עולם התיקון, עיי"ש באורך שמזה נמשך שהיה כבד פה וכבד לשון, שהיו האורות מרובים והכלים לא היו מתוקנים די צרכם ולא יכלו האורות להתלבש תוך הכלים, וזהו שאמר שלח נא ביד תשלח, היינו ביד מי שהוא מבחינת עולם התיקון שיש בו מעלה יתירה מצד תיקון הכלים, עיי"ש באורך.

ובזה יתבארו דברי חז"ל בש"ס בכורות ה' ע"א משה רבכם קוביוסמוס הוא או גונב נפשות, וכן ענין והביטו אחרי משה, וגם ידוע המעשה, הובא בספר אור פני משה ר"פ חוקת, ממלך ששמע גדולת ונפלאות משה רבינו איש האלהים, והיה מכיר בחכמת הפרצוף, ושלח צייר אומן המדברה אל משה לצייר לו דמות קלסתר פניו, והכיר המלך בצורת קלסתר פניו כי אין איש בעולם רע מתואר צורת הפרצוף הזה שהכיר בו סימני כל המדות רעות, ויבא לפני משה וישאל לו מדוע פניך רעים, ויען לו כי אדרבה כי מותר האדם על הבהמה הוא דמי אשר פניו רעים עד מאוד וגובר על החומריות ומהפכו לטוב הוא הראוי להקרא טוב יען ע"י בחירתו הפרך הרע לטוב, אך מי אשר נולד בטבעו במדות טובות, הלא זה הוא כבהמה שלפי טבעו הוא טוב, וביאר בכל זה מרן הבעש"ט (דגל מחנה אפרים פרשת תשא ד"ה וראו בני ישראל את פני משה ושם ד"ה או י"ל כי קרן, אור פני משה שם, ועיין בספר בעש"ט עה"ת פרשת שמות אות ט' עה"פ וירא ה' כי סר לראות ובמקור מים חיים שם אות ז', ופרשת קרח אות א' ומקור

במאוד, על כן לא יכלו לעלות עם הגוף והוצרכו למות שישאר הגוף בכאן, וזהו וכו' בקרבתם לפני ה' וימותו, ר"ל, שקרבו לשכינה מאוד ובשביל זה וימותו". ולהמבואר בדברינו י"ל בכוונתו, דאליהו מצד שהיה מתוקן בבחינת הכלים, היה יכול לעלות השמימה בגופו, אך מצד שלא היה מתוקן בבחינת האורות, לא היה יכול לעלות זולת לעולם המלאכים לבד, משא"כ נדב ואביהו שאצלם הוא להיפך, דמצד שהיו מתוקנים באורות, יכלו לעלות עד עולם האצילות, אלא שמצד שלא היו מתוקנים בכלים הוצרכו למות ולעלות נשמתם לבד בלתי גופם, והבן.

ז.

דורות הראשונים – נשמות דתוהו, דורות האחרונים – נשמות דתיקון

והננוע לעניננו מכל זה דהנה בדורות הראשונים הגם שמצד הכלים לא היו מתוקנים לגמרי כפי הצורך שיוכלו לזכות תורה דעתיקא, הנה כיון שמצד האור היתה נשמתם מתוקנת וגבוהה, לא נמנעו מלכוין בימי העומר סדר המשכת המקיפים כדי להכין את נפשם פן ושמא יוכלו לכוין לבם כראוי באופן שיזכו למתן תורה דעתיק, ולצורכם גילה האר"י ז"ל סדר המשכת החו"ג דבחינת המקיפים ששורשם בע"י, דזה דרכו בקודש דרבינו האר"י דאיהו גופיה נשמת מרע"ה לדבר בעיקר בתיקון האורות, וכנודע מסידורי האר"י

מים חיים שם אות א') "כי משה רבינו נולד בבחינת שיהיה רשע גמור ויהיה לו כל המדות רעות, אך שהוא היפך ושיבר כל המדות רעות", וכשנולד בודאי היו כל השרטוטין שלו מרמזים על בחינת הרע, אלא שבאמת הרע הוא כסא אל הטוב, כמו ופרעה הקריב, דלית טבא אלא מגו בישא ודא איהו פולחנא שלים כדאיתא בזוהר תצוה קפ"ד ע"א, ואלמלא חשובא לא אתיידע נהורא, וכל עיקר התענוג הוא בהיפוך הנגע לענג, כיתרון האור מן החושך דייקא, ואז דייקא יחודא שלים ונופל הרע למטה. ולהמבואר בעניננו יובן מאוד, דאכן מצד תיקון הכלים, דחינו מצד הגוף, הנה כיון שמשה רבינו נולד לשבעה היה גופו חסר, ולזה היה נדמה להם חלילה כקביוסטום וכו', אלא שלעומת זה היתה נשמתו מתוקנת מאוד מצד תיקון האורות, וכנ"ל.

ולפיכך נמי אליהו שנולד בן י"ב כנודע, עלה גופו בסערה השמימה, דזו למעם שהיה מתוקן בשלימות מצד הכלים עד שגם גופו נתקדש לגמרי בקדושת הנשמה, משא"כ נדב ואביהו שלא היו מתוקנים מצד הכלים כי אם מצד האורות לבד, לכך בקרבתם לפני ה' וימותו, וכדיעויין להגה"ק מוה"ר שמשון מאסטרופוליא, הובא בספר קהלת משה להר"מ הדרשן מטשודנוב (ברדיטשוב תקנ"ג), ומשם בספר ניצוצי שמשון להגה"ק הנ"ל פרשת אחרי, "שאליהו וחנוך לא עלו רק לעולם המלאכים על כן יכולים לעמוד עם הגוף, אבל נדב ואביהו עלו עד עולם האצילות קרוב להקב"ה

אורייתא דעתיקא סתימאה, השמיט
כוונות אלו דהמשכת המקיפים. ונפק"מ
דאף מאן דידע בנפשיה שנשמתו מצד
הכלים, הנה אי מצי לזכך ולטהר עצמו
בתיקון ריבוי כלים באופן שיוכל להמשיך
בתוכם רבוי האור, ובכגון הכא שיוכל
להמשיך גם בזמן הזה ניצוצי אורייתא
דעתיקא סתימאה, מכל שכן דעדיפא
מילתא טפי.

ומכאן יש לדון לכל מקום שנראה כאילו
שהרש"ש משנה מעט סדר
הכוונה מן המפורש בדברי הרז"ל, דהוא
לסיבה שהאר"י דרכו לדבר מצד
האורות, ורבינו הרש"ש דרכו לדבר מצד
הכלים, ולכן כל היכא דעדיין לא זכינן
מצד זיכוך הכלים שנוכל להמשיך בתוכם
ריבוי האור הגנוז בפשטי הכוונות
שהעמיד האר"י דמטי עד צית שמיא,
נראה כאילו שמרן הרש"ש שנה ופיר'ש,
ואולם המבין יבין דאלו ואלו דברי אלהים
חיים, ודברי האר"י הם עצמם דברי מרן,
אלא דמר משתעי מצד האורות ומר
משתעי מצד הכלים, ולזה נדמה כאילו
דמר אמר חדא ומר אמר חדא, ואולם
באמת לא פליגי כלל, ואדרבה בא זה
ופירש והשלים את זה, והבן.

ז"ל שדרכם לסדר הכוונות בדרך קצרה
בלתי שמות הכלים ומבלי ריבוי פרטים
וכו' וכו', והיינו במיעוט כלים וריבוי אור.

לא כן בדורות האחרונים שרוב נשמות
המה מעולם התיקון שענינו ריבוי
כלים ומיעוט האור כפי ערך הכלים, הנה
להיות שמצד הכלים עדיין לא זכינן שיהיו
הכלים מתוקנים באופן שיהיו ראויים
להמשיך מתן תורה דע"י, השמיט מרן
כוונה זו, דלהיות שדרכו לדבר בכל מקום
מצד תיקון הכלים, וכדחזינן נמי בסדריו
ועומק פרטי הכוונות בריבוי כלים,
וכנודע דירידת נשמתו לעולם היתה כדי
להשלים גילוי סתרי תעלומות חכמה
בעומק סודות התיקון, ורבינו האר"י
נתגלגל בו כדי להשלים מה שחתם וסתם
בהיותו בחיים חיותו בעלמא הדין (עיין
תוכחת חיים להגר"ח פלאנץ פרשת תצוה, לב
חיים ח"ב או"ח סימן צ"ה, כף החיים להנ"ל סימן
ל"ב אות י"ז, קונטרס אפר יצחק להגר"א פירא
הנדפס בסוף ספרו תולדות אהרן ומושה דף ט' ע"ד,
בגדי קודש אשר לאהרן להנ"ל סימן פ"ג עמוד
של"ד, פאת השד"ה עמוד רכ"ג, יששכר וזבולון דף
ל"ז ע"ב, יד אליהו מערכת הרי"ש אות קמ"ז עמוד
ש"א), ידע מר בנפשיה דעדיין אין הכלים
מתוקנים כדי צרכם שיוכלו להמשיך

